

Nova faza združevanja

Ob nadaljevanju pogajanj o uniji med Sirijo, Irakom in ZAR

OD NASEGA POSEBNEGA DOPISNIKA

DAMASK, 20. marca (Brzjoavka). Včeraj ob 13. uri je iz letalov odpovala iz Damaska v Kairo iraško-sirska delegacija, ki jo sestavljajo predsednik sirske vlade Salah Bitar, podpredsednik iraške vlade Ali Salih Saadi, vrhovni poveljnik sirske armade general Luai Atasi in z njimi generalni sekretar stranke arabskega nacionalnega preporoda Baas Michel Aflak.

Po antiklimaksu v pričakovanju ljudskih množic, ki zahtevajo čimprej unijo, ki je nastopil v nedeljo po povratku državnih delegacij iz Kaira, in po sporočilu, ki je v glavnem povedalo, da sporazuma ni bilo, nastopa s tem v procesu trojnega združevanja med Irakom, Sirijo in Egiptom nova faza. Medtem ko so kairski časopisi že v petek z velikimi naslovi objavili, da bodo tri dežele združene v federacijo in da bo načrt v kr. t. predložil ljudstvu na referendum, je komunikacija povedala, da se delegacije sicer strinjajo o načrtu unije, da pa se morajo vrniti domov na posvet s svojimi vladami. Komunikacije je še dodal, da mora biti enotnost postavljena na kar najbolj trdne temelje in zavarovana z najvišjimi garancijami. Irakijski vicepremier pa je na letališču naravnost rekel: »Če bi bili prišli do sporazuma o obliki federacije, bi bilo pogajanje že konec.«

Ne vem, če so točne vesti iz tiska, da je predsednik Naser med pogajanjimi odšel iz dvorane v svojo pisarno, kjer so ga potem posamično in skupaj obiskovali člani obeh delegacij, ko je temperatura v sejni dvorani znatno narasla, ker je nekdo iz sirske delegacije uporabljal besedo diktatura; brez dvoma pa je res, da je v odnosih med Irakom in Sirijo ter Egiptom na drugi strani kljub obojestranski ali trojni — kakor hočete — želji po uniji še marsikaj nerazčiščenega. Morda bi bilo bolje reči, da gre prej za dolga nesporazuma med Baasom in predsednikom Naserjem, ki segajo nazaj

v čase, ko je bila tu še unija med Sirijo in Egiptom ali z drugimi besedami združena republika. Sedaj današnje delegacije, v kateri so izključno zastopniki Baasa, to potrjuje.

Prvo in najvažnejše vprašanje je, kako zgraditi unijo. Baas po izjavah svojih najodgovornejših voditeljev trdi, da je revolucija v Iraku ustvarila povsem nove pogoje. V poldrugotnem obdobju secesije je bila vsa borba usmerjena k vzpostavitvi ZAR. V Iraku pa se unija Sirije, Iraka in Egipta zastavlja kot bolj progresivna in kot najboljše formula. »Unija razumemo kot svobodno asociacijo treh enakopravnih članic,« je izjavil našemu dopisniku premier Salah Bitar. Zato se po istem viru Baas upira vsem blokom ali osem v tej trojni asociaciji, tako v pripravi za unijo kot v uniji sami, ko bo že uresničena. Nasprotno pa v Kairu, kot kaže, sodijo, da bi bilo treba najprej vzpostaviti staro unijo oziroma obnoviti Združeno arabsko republiko Egipta in Sirije ter nato sprejeti ali dodati Irak.

To tendenco močno podpira tudi krepko unijsko gibanje v Siriji, ki sicer ne predstavlja trdne organizacije, ima pa podporo v širokih množicah. Te množice terjajo unijo čimprej in postajajo neustopne zaradi pospeševanja in premišljevanja o najbolj obliki. Na tej relaciji poteka že ves teden besedni dvoboj v ugodnih tujakih listov. Današnji »Al Baas« piše, da »unija, ki je obstajala v preteklosti, in ta, ki se ustvarja, nista lasti treh dežel, marveč vse-

ga arabskega naroda, od Atlantika do Perzijskega zaliva. Prva stvar pri enotnosti teh dežel je enotnost vseh socialističnih unijskih sil v Siriji. Gesla o »takojšnji uniji ali ne takojšnji uniji« so umetna in ne izražajo pravega bistva zastavljenega vprašanja. Glasili nacionalistov »Barada« in »Saut al Džamahira« dodajata, da bi pomenila sleherni zamuda pri uresničevanju unije zmago za reakcionarje in separatiste, ki čakajo v zadnji minuti, da bi se »Saut al Džamahira« pisarjem premisljena unija pomeni zdravo unijsko misel, če to pomeni učiti se iz preteklih izkušenj in če ni izgovor za zavlačevanje. Prav tako tudi izraz takojšnja unija ni napaden, če pomeni odgovor na obotavljanje in če ne zanemari naukov preteklosti. Toda,« zaključuje »Saut al Džamahira«, »geslo premišljene unije so si izmislili separatisti, da bi opravičili zločin secesije in vso zadevo pokopali.« Če dodamo, da so voditelji Baasa tisti, ki so določili, da je treba proučiti subjektivne in objektivne napake stare unije in v luči teh proučenih izkušenj najti ustreznejše rešitve, ni dvoma, kam merita »Barada« in »Saut al Džamahira«.

Nekateri tukajšnji opazovalci trdijo, da si skuša Baas pridobiti čas, da bi izpolnil radikalne unijske težnje, ki bi lahko izvajale nani določeni pritisk za ugoditev pogojem Kaira.

V tej luči so današnja pogajanja v Kairu izrednega pomena. »Revolucionarna borba ne prenese nove preizkušnje, če ta ne bo dala garancij za popoln in tralen uspeh. Ali bodo revolucionarne sile zdaj uspele ustvariti trdno unijo s širšimi obzorji ali pa bo vprašanje enotnosti umrlo za zmeraj,« piše današnji »Al Baas«.

Jaka Stular

Nadaljevanje razgovorov v Kairu

Kairo, 20. marca. Predsednik ZAR Gamal Abdel Naser in predsednik sirske vlade Salah al Bitar sta danes nadaljevala politične razgovore o problemu unije arabskih držav. Kakor poroča AP, je današnji sestanek trajal dve uri, razgovori pa so se ob sodelovanju vseh članov obeh delegacij nadaljevali popoldne.

Med včerajšnjimi razgovori so proučili vsa vprašanja razvoja položaja na Bliznjem Vzhodu. Včerajšnji razgovori so trajali 13 ur.

Razgovorom med delegacijama ZAR in Sirije se bo priključila še iraška delegacija pod vodstvom premiera Ahmeda Hasema el Bakra, ki jo že danes pričakujejo v Kairu. Iraska vlada je na sinočnji seji proučila dosedanje rezultate diskusije o vzpostavitvi unije med ZAR, Sirijo in Irakom.

V Bagdadu so danes objavili uradno sporočilo o razgovorih, ki jih je imela jemenska delegacija s predstavniki iraške vlade. V sporočilu je rečeno, da je bil dosežen sporazum o odnosu med Jemeno in Irakom ter drugimi arabskimi državami.

Naš kredit Tanganjiki

Dar es Salam, 20. marca (Tanjug). Tanganjiški finančni minister Paul Bomani in namestnik generalnega direktorja Jugoslovanske banke za zunanjo trgovino Risto Žitovčič sta podpisala sporazum o realizaciji kredita 10 milijonov dolarjev, ki ga je dodelila Jugoslavija. Tanganjiki za nabavo investicijske opreme. Sporazum o dodelitvi kredita so sklenili v lanskem decembru med obiskom jugoslovanske gospodarske delegacije, ki jo je vodil predsednik Zvezne gospodarske zbornice Jakov Blažević.

S sredstvi iz tega kredita bo Tanganjiki uvozila iz Jugoslavije traktorje in drugo kmetijsko opremo, opremo za mlino, tovarne usnja, tekstilne tovarne in druge investicijske objekte.

Jaka Stular

Leta pospešene socialistične rasti

Odbori Zvezne ljudske skupščine razpravljajo o poročilu ZIS

BEOGRAD, 20. marca (Tanjug). — Danes so odbori Zvezne ljudske skupščine nadaljevali zasedanja. Sestala sta se odbora za gospodarstvo obeh zborov Zvezne ljudske skupščine, odbor za socialno politiko in ljudsko zdravstvo zveznega zbora, odbor za vprašanja dela in socialnega zavarovanja zbora proizvajalcev ter odbor zveznega zbora za prosveto.

Raste naša kreditna sposobnost

Iz ekspozice člana ZIS Kira Gligorova

Državni sekretar za finance Kiro Gligorov je v svojem ekspoziciji poudaril, da sta se vzporedno s krepitvijo gospodarstva in spremembami v sistemu gospodarjenja v zadnjih petih letih spreminjala tudi finančna politika in celotni finančni mehanizem.

Gligorov je poudaril, da je s krepitvijo samoupravnih metod financiranja ves finančni sistem postal bolj zmotan in občutljiv za pojave nevsklajenosti in nestabilnosti na trgu. Zato mora imeti zmotan finančni sistem kot svojo protitež dovolj organizirano družbeno kontrolo, ki zagotavlja zakonitost v razpolaganju s družbenimi sredstvi. V tej zvezi je Gligorov ugotovil, da je služba družbenega knjigovodstva v kratkem obdobju svojega obstoja ne samo upravičila potrebo po ustanovitvi, marveč je tudi pokazala, da je nujno potrebno bolj učinkovito odstranjevanje deformacij, do katerih pride ponekod v poslovanju gospodarskih in drugih organizacij.

Ko je govoril o kreditnem mehanizmu in monetarni politiki, je Gligorov poudaril, da je v sedanjem obdobju posebno važno kratkoročno kreditiranje, s katerim je treba zagotoviti nemoteno odvijanje procesa reprodukcije. Z odlokom o kreditni bilanci za leto 1963 in ukrepih kre-

Nadaljevanje na zadnji strani

Nadaljevanje na zadnji strani

PLENUM CENTRALNEGA SVETA SINDIKATOV — V Beogradu je bilo včeraj plenarno zasedanje centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije. Razpravljali so o družbenih in materialnih pogojih za kulturno življenje delovnih ljudi.

Foto Tanjug

Ženeva v znamenju francoskega poskusa

Ženeva, 20. marca (AFP). — Dopoldne je bila 111. seja razorožitvene konferencie, ki ji je predsedoval indijski delegat Arthur Lal. Na dnevnem redu je bila splošna in popolna razorožitev. Ameriški predstavnik Steller je danes ponovno predlagal, naj bi v prvi fazi omejili na 30 odst. vse vrste klasične kakor tudi atomske orožje. Oporočitev bi progresivno reducirali tudi v drugih dveh etapah.

Steller je dejal, da bi bilo treba reducirati tako klasično kot atomsko orožje. Zavrnil je sovjetski predlog, naj bi posebej razpravljali o atomski, posebej pa o konvencionalni orožju, ker »ni natančne definicije o tem, kaj je atomsko, kaj pa konvencionalno orožje«. Orožje bi zmanjšali v treh etapah letno, nadzorstvo bi bilo poverjeno mednarodni organizaciji za razorožitev, strogo bi omejili proizvodnjo in poskuse z orožjem.

V nadaljevanju dela odbora so govorili predstavniki Sovjetske zveze, ZAR, Indije, Kanade, Etiopije, Poljske in Bolgarije. Obsojili so francosko atomsko eksplozijo, ki je bila izvršena v ponedeljek v Sahari.

Sovjetski predstavnik Carapkin je med drugim dejal, da je francoska vlada namerno preslišala poziv Generalne skupščine, naj bi s 1. januarjem tega leta opustili vse poskuse z atomskim orožjem.

Kanadski predstavnik Burns, ki je govoril za Carapkinom, je izjavil, da je »Kanada zmeraj bila proti vsem atomskim poskusom, ne glede na to, kje jih opravljajo.«

Francosko atomsko eksplozijo v Sahari je ostro obsodil tudi indijski delegat Lal, rekoč, da jo je posebno obžaloval zato, ker so jo opravili na ozemlju države, ki se je upirala francoski nameri, da izkoristijo Saharo za takšne poskuse, in ki je izrazila željo, da bi jo razglasili za brezatomsko cono.

Poljski delegat Blusztajn je označil francoski atomski poskus v Sahari kot del ameriške politike, ki teži za tem, da bi razširili atomsko orožje tudi na druge države.

Predstavnik ZAR Abdel Fatah Hasan je označil francoski atomski poskus kot »zločin nad sedanji in bodočimi mladi rodovi, posebno pa nad prebivalstvom afriške celine.«

Sovjetski »Komunisti« o odnosih s Kitajsko

Moskva, 20. marca. (Tanjug) Ob izidu šestih zvezkov »Dokumentov zunanje politike ZSSR« je »Komunisti« objavil članek Zorina, Izraeljana in Senačoleva, ki poudarjajo, da »leninska zunanja politika predstavlja harmoničen sistem nadel in metod, ki služijo sovjetski državi kot sigurno kompas pri napredovanju, ko gre nasproti viharjem in tudi kar se je treba izogniti podvodnim čerem in nevarnim strujam.«

Pisec članka opozarja tudi na zanimive dokumente, ki so objavljani v omenjenih šestih zvezkih, zlasti na tiste, ki se nanašajo na sovjetsko-kitajske odnose takoj po oktobrski revoluciji. Po besedah avtorjev članka je iz teh dokumentov razvidno, kako veliko pozornost sta posvečala Lenin in sovjetska vlada krepitvi prijateljskih odnosov s kitajskim delovnim ljudstvom. »Komunisti« poudarja, da so progresivne sile Kitajske tedaj visoko cenile poljubno sovjetske države in pomen njenih izkušenj pri izgradnji novega življenja.

CS sindikatov o pogojih za kulturno življenje delavcev

Stane Markič novi sekretar Centralnega sveta

BEOGRAD, 20. marca (Tanjug). Pod predsedstvom Svetozara Vukmanovića je bil danes v Beogradu razširjeni plenum centralnega sveta ZSJ. Obravnavali so materialno in družbeno skrb za kulturno življenje delavskega razreda.

Sekretar CS ZSJ Ašer Deleoni, ki je imel uvodni govor, je med drugim poudaril, da bi bila demokratizacija naše družbe nepopolna, če kulturni razvoj in ustvarjanje pogojev za zadovoljevanje kulturnih potreb ne bi bila tudi suvereno v rokah vseh delovnih ljudi naše dežele. Rekel je, da so v naši družbeno-politični praksi še vedno tri naloge, da so kulturni problemi nekoliko izločeni in specifični, da niso za preproste rešitve, da je njihovo urejanje privilegij poklicnih ali »vzgojenih« krogov in posameznikov.

Na plenumu so mnogo govorili tudi o neposrednih ukrepih, s katerimi bi dosegli smerice kulturne politike in dolgoročnejšega programiranja kulturnega razvoja.

Za nove člane predsedstva so bili izvoljeni Mileva Planojević, Rafael Tabor, Stane Markič, Ilija Tepavac, Dane Olbina, Vajo Skendžić, Krste Markovski in Andrej Verbič. Za podpredsednika centralnega sveta sta bila izvoljena Krste Markovski in Vajo Skendžić, za sekretarje pa Mileva Planojević, Rafael Tabor in Stane Markič.

Diplomatska kronika

BEJRUT. — Podpredsednik sirske vlade Nihad el Kassem je sprejel jugoslovanskega odpravnika poslov Velimira Mijovića, s katerim se je dalj časa razgovarjal.

Titovi čestitki

Beograd, 20. marca (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je poslal iranskemu cesarju Mohamedu Rezi Pahleviju tole brzjoavko: »Prosim Vaše Velikanstvo, da ob Novem letu sprejmete moje iskrene čestitke z najlepšimi željami za Vašo osebnostno srečo in za blaginjo iranskega ljudstva.« Afganistanskemu kralju Mohamedu Zahiru pa je poslal predsednik republike Josip Broz Tito naslednjo brzjoavko: »Prosim Vaše Velikanstvo, da sprejmete moje iskrene čestitke ob Novem letu in najlepše želje za Vašo osebnostno srečo in za napredek afganistanskega ljudstva.«

Vrnitev delegacije CK KPF

Pariz, 20. marca (Tanjug). Studijska skupina CK Komunistične partije Francije, ki se je na povabilo CK Zveze komunistov Jugoslavije mudila 15 dni v Jugoslaviji, se je davi vrnila v Pariz.

Pariz brez elektrike

Pariz, 20. marca (Reuters). Stiriurna stavka delavcev pariske električne centrale, na povedana za danes od 14. do 18. ure, je povzročila velike zastoje v mestu. Vlaki na podzemski in periferni železnici so obstali, v mestnem prometu pa je nastala prava zmeda, ker so prenehali delati semaforji. Zaradi stavke električnih delavcev so morali tudi zapreti vse kinematografe in lokale v mestu.

Nadaljevanje na zadnji strani

Dogovor o industrijski kooperaciji s Sovjetsko zvezo

Beograd, 20. marca. (Tanjug). Danes je bil prvi plenarni sestanek gospodarskih delegacij ZSSR in Jugoslavije, ki obravnavata obojestransko zanimanje, pogoje in možnosti za upostavitve sodelovanja v industrijski proizvodnji med sovjetskimi in jugoslovanskimi podjetji. Delegaciji sta se danes dogovorili, da bodo tri skupine izvedencev — za ladjedelništvo ter za strojno in elektroindustrijo — takoj začele proučevati vprašanja širokega industrijskega sodelovanja in da bodo po ogledu tovarnih predložile konkretne oblike za specializacijo in skupno proizvodnjo sovjetskih in jugoslovanskih podjetij.

Foto Tanjug

Alžir zahteva revizijo evianskih sporazumov

Protesti zaradi francoske eksplozije v Sahari

ALŽIR, 20. marca (MEN — Reuters). — Alžirski premier Ahmed Ben Bela je v govoru pred ljudsko skupščino ob francoskem jedrskem poskusu v Sahari zahteval, da bi s Francijo takoj začeli razgovore o reviziji vojaških klavzul evianskih sporazumov, ki so po njegovih besedah »nezdružljive z našo neodvisnostjo«. »Mi smo sklenili — je dejal alžirski premier — da v naši deželi ne sme biti več jedrskih poskusov.«

Ben Bela je nato dejal, da na evianske sporazume ne bi smeli gledati s pravne strani, temveč je treba v njih iskati duha, ki jih preveča, namreč, da sta se obe državi zedini za medsebojno spoštovanje neodvisnosti. Ben Bela je dodal, da je alžirska vlada s svoje strani storila vse, da bi jedrski poskus ne bil opravljen. Dejaj je tudi, da je bila jakost eksplozije v ponedeljek enaka jakosti atomske bombe, ki je uničila Hirošimo.

Generalni sekretariat alžirskih sindikatov UGTA je danes zahteval, naj bi ustavili vse jedrske poskuse. Sinoci so bile v Alžiru protestne demonstracije zaradi francoskega jedrskega poskusa v Sahari.

Iz Rabata poročajo, da je maroški list, ki izhaja v francosčini, »La National Africain« objavil komentar ob francoski jedrski eksploziji, v katerem se zavzema za likvidacijo tujih oporišč na afriški celini. List poudarja, da so poleg francoskih na afriških tleh tudi španska, ameriška in britanska oporišča.

Iz Kaira poroča MEN, da je stalni sekretariat organizacije solidarnosti narodov Azije in Afrike poslal protestno brzjoavko predsedniku de Gaulleu zaradi pod-

Nadaljevanje na zadnji strani

INDUSTRIJSKO SODELOVANJE Z ZSSR — Včeraj so se v Beogradu začeli informativni razgovori med delegacijama ZSSR in FLRJ o sodelovanju v industrijski proizvodnji.

Bilanca enoletnih prizadevanj

Vsi domači proizvajalci motorjev in vozil na motornem sejm

Od 19. do 19. maja letos bo na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani pod pokroviteljstvom Zvezne gospodarske zbornice II. mednarodni sejem motorjev in motornih vozil. Za to sejemsko prireditelstvo so pripravili vsi pokriti razstavniki prostori Gospodarskega razstavišča, precej podjetij pa bo svoje izdelke razstavilo tudi na odprtih prostorih.

Cepprav bodo uradne prijave za ta sejem zaključene šele konec marca, se je do sedaj že prijavilo blizu 50 domačih in inozemskih razstavljalcev. Med domačimi razstavljalci so zastopana vsa pomembnejša podjetja naše motorne industrije in njihovi večji kooperanti. Organizatorji sejma pa pričakujejo še precej prijav s strani manjših inozemskih podjetij, ki bodo obiskovalci lahko ogledali najrazličnejše osebnostne, tovorne in specialne avtomobile domače in inozemske proizvodnje, motocikle v raznih izvedbah, mopede, razne bencinske in dizelske motorje ter številne proizvode kooperantske industrije in servisnih služb, brez katerih si ne moremo zamisliti razvoja motorne industrije. Tako bo »Črna zastava« iz Kragujevca razstavljala vrsto bolj ali manj znanih potniških avtomobilov, tovornih in specialnih vozil, mariborski »TAM« več kamionov in avtobusov, »TOMOS« pa znanega »spakca« in več različnih motorjev. Sarajevski »Prešić« se bo predstavil s svojimi znanimi

Zmogljivosti v »Titanu« so premajhne

Če bi lahko izdelali več, bi bil tudi izvoz precej večji

Največji problem v tovarni »Titan« so pravzaprav premajhne proizvodne zmogljivosti tako v livarni kot tudi pri obdelovanju fittingov. Zlasti za fittinge je na domačem, pa tudi na tujem trgu izredna konkurenca in bi tovarna lahko prodala teh izdelkov tudi nekajkrat več kot znana njena sedanja proizvodnja.

Proizvodne naprave v tovarni pa niso samo občno premajhne, pač pa tudi zelo iztrošene, saj znajo njihova povprečna starost že precej nad trideset let. Prav zaradi tega letos tudi ni bilo mogoče kdo ve koliko povečati lanskega proizvodnega plana in izvoznih obveznosti. Vrednost proizvodnje v Titanu naj bi znašala po letošnjem planu 2,4 milijarde dinarjev, izvoz pa naj bi dosegel 309.000 dolarjev. Za 210.000 dolarjev nameravajo od omenjene vrednosti izvoziti fittingov. Med ostalimi izvoznimi izdelki pa so zastopani ostala orodja in razni artikli široke potrošnje. Da bi dosegli planirano

Inles: Nadomestili bomo zamujeno...

V prvih dveh mesecih je proizvodnja zaostala za planom

Kombinat lesne industrije Inles Ribnica je lani izvozil za 1.187.606 dolarjev izdelkov lesne industrije. Letošnja obveza teza kolektiva pa je 1,6 milijona dolarjev. To podjetje, ki ima svoje obrate v Ribnici, Kočevju, Sodražici, Loškem potoku, Podpreki in Dolenji vasi, v glavnem izvažata galanterijo, drobno pohištvo in dele pohištva, embalažo in stružene les. Skoraj ves izvoz gre v države s čvrsto valuto.

Dinamični plan letošnjega izvoza predvideva v januarju in februarju izvoz v vrednosti po 100.000 dolarjev, v marcu 120, v maju 150 in največ 160.000 dolarjev oktobra. Zaradi neugodnega vremena pa so januarja izvozili le za 81.000 dolarjev, medtem ko so februarja že (za 3000 dolarjev) presegli mesečni plan. Skupni izvoz v prvih dveh letosnjih mesecih je tako za 5% višji kot lani v istem času.

Tudi plana proizvodnje januarja in februarja niso izpolnili. Od planiranih 413 milijonov bruto dohodka so realizirali le 330 milijonov. To je za 20% manj kot predvideva dinamični plan za prva dva meseca, navzile temu pa so prepričani, da bodo letni plan vendarle še izpolnili.

Huda zima je onemogočila sečno in dovoz hlodovine na zagarske obrate. Zaradi po-

Mali obmejni promet – pomembna postavka

V Radgoni pričakujejo letos 1,6 milijarde dinarjev od turizma

Družbeni plan občine Radgona predvideva v letošnjem letu znatno večja sredstva v razvoju gostinstva in turizma, kot v prejšnjih. Predvidevajo, da bodo letno vložili 175 milijonov dinarjev investicijskih sredstev, kar je več kot za enkrat več kot prejšnje leto. Pri tem pa niso vsote investicije zdravilišča Radenci, ki bodo znašale 640 milijonov dinarjev.

Med drugim predvidevajo izgradnjo zdraviliškega doma, začetek gradnje hotela in restavracije in ureditev restavracije Pri postvi v Radencih. Prav tako bodo začeli z gradnjo hotela v Radgoni, ki je glede na naraščanje maloobmejnega prometa čedalje bolj potreben.

V občini menijo, da so investicije v turizem in gostinstvo povsem umestne. Doslej so razpolagali v družbenem sektorju samo s 708 sedeži in 286 nočisti, kar ne ustreza več potrebam. S temi kapacitetami pa je samo zdravilišče Radenci doseglo v poslednjih letih znaten napredek pri tem ko je znašal bruto dohodek pred dvema letoma 1 milijardo din, je lani na-

rasel že na 1,5 milijarde din. Letos pa predvidevajo porast še za 100 milijonov din, kar bodo brez dvoma lahko presegli. Za nadaljnje naraščanje dohodka iz turizma so torej potrebni novi objekti. Načrti zanjo so že izgotovljeni, večina pa jih je že v začetni gradnji.

Letos nameravajo še bolj urediti okolico Negovskega jezera, ki se je močno uveljavilo kot izletniška točka. Začeli pa bodo tudi z gradnjo restavracije ob jezeru, pri čemer računajo na še večji priliv gostov.

Značilno je, da je začel predstavljati maloobmejni promet čedalje donosnejšo postavko v občinskem gospodarstvu. Medtem ko je bilo pred leti le nekaj sto

motorji, motokuterji in moto-furgoni, ljubljanska »Avtomontaža« pa bo prikazala več avtobusnih priklopih. Poslovno združenje CIS (Cajavec, Iskra in Saturnus) bo razstavljalo serijo najraznovrstnejših izdelkov električne opreme za motorno industrijo. »Petar Drapsin« iz Mladencov bo prikazal odlivke za motorje, reški »Rikard Benič« razne črpalke, MIV iz Sremske Mitrovice ventile, beograjski IPM opremo za dizelske motorje, »Prva petoletka« iz Trstenika pa zlasti hidravlične pnevmatske naprave.

Med inozemci so se doslej prijavili »Saurerwerke« iz Dunaja, italijanski firmi Alfa Romeo in OM, med francoskimi proizvajalci motornih vozil pa Renault in Simca. Nemci so že prijavili Auto-Union in Mercedes-Benz, pričakujejo pa še nekaj prijav iz tujine. Nedvomno bodo tudi inozemska podjetja razstavila svoje najnovejše in najzanimivejše proizvode.

J. G.

Zabeleženo

Dotrajana šamotarna

Šamotarna v Storah ima letno zmogljivost 7500 ton. Glede na to, da je štorska šamotarna opeka zelo kvalitetna, je po njej zelo veliko povpraševanje. Vendar pa mora šamotarna zaradi omejenih zmogljivosti odklanjati precej naročil.

Ker je šamotarna zelo zastarela gradbeni objekti, komorne peči in ostale naprave datirajo že iz prejšnjega stoletja — je gradbeni inšpektorat že v letu 1960 izdal odločbo o prepovedi obratovanja. Sprico takega stanja so v Zvezni štori izdelali investicijski program za novo šamotarno, ki bi proizvajala letno 15.000 ton šamotne opeke specialnih profilov in šamotne malte. Zanj so predvideni stroški 1 milijarda dinarjev. Investicijski program je bil pred dvema letoma predložen investicijski banki, vendar o rezultatih, kljub preteku stanju proizvodnje šamotnih izdelkov, še ni slišeli.

Poudariti je treba, da šamotnih izdelkov še zdaj primanjkuje. Z leti, ko bodo končane obsežne rekonstrukcije v metalurgiji in drugih industrijskih panogah, pa bodo potrebe še znatno narasle. Če ne bomo splošno skrbeli za povečanje proizvodnje šamotne opeke, bo leta 1970 primanjkovalo v Jugoslaviji 130.000 ton teh proizvodov. Gradnja nove šamotarne bi bila torej še kako utemeljena, zlasti še, ker bi v novem objektu proizvajali šamotno opeko specialnih profilov, ki jih predvideva šamotarna za masovno proizvodnjo ne bodo izdelovali.

F. Krivec

Pojasnilo

V članku »Uskladišiti izvoz na prizadevanja«, objavljenem v Delu 17. t. m., je bilo napisano, da železarne izvažajo dekapirane pločevine. S tem v zvezi smo od Železarne Jesenice dobili pojasnilo, da leta doslej še nikdar ni izvažala dekapirane pločevine, ker je proizvodnja te takoj minimalna, da ne zadovoljuje niti najnujnejših potreb na domačem tržišču.

Kje so ladje Splošne plovbe?

BLEJ je v Trstu, od tod pa bo 25. marca izplul proti Benetkam in Splitu. BOHINJ je v Buenos Airesu BOVEČ je na Reki, od tod pa bo 21. marca izplul proti Pločam. ZELENJORA bo 24. marca priplula v Port Harcourt, gre pa še v Takoradi in Abidjan. POHORJE bo 31. marca priplula v Dakar, od tod pa nadaljevala pot v Conakry, Takoradi, Tema, Lome in Apapa. GORANKA je 20. marca priplula v Aden, od tod pa gre proti Karachiju. TRBOVLJE je iz Madrasa priplulo proti Hong Kongu, kamor bo priplulo 28. marca. GUNDULIČ je 21. marca priplul v Beyrouth, nadaljeval pa bo pot proti Alexandriji in Port Sudanu. R. BOSKOVIĆ bo 23. marca priplul v Savono. KOROTAN natovarja v Lu- kah Coos Bay, Eureka in Long Beach. SUMADIJA bo 22. marca priplula v Long Beach, od tod pa gre proti San Franciscu. BELLA KRAJINA je 19. marca priplula mimo Gibraltarja na poti proti Reki. BIHAC je 16. marca izplul iz Tuapse proti Jugoslaviji. DUBROVNIK iztovarja v indonezijskih lukah. GORENJSKA je iz Sfaka izplula proti Reki. LJUBLJANA je 14. marca izplula iz Tuapse proti Jugoslaviji. MARTIN KRPAJ je v Djiboutiju. PIRAN bo 23. marca priplul v Albany. ROČ bo 26. marca priplul v Rotterdam.

Z neznanimi stroški (zamenjati bi bilo treba samo rešetke) bi lahko tudi vse parne kotle preuredili za kurjavo s premogom in vse zanje uporabili v celulozni industriji. Tako so pomanjkanje celulozne lesa rešili tudi v mnogih drugih državah.

M. Cetinski

Koprška luka te dni

V luki dne 18. marca: domača ladja »VAREŠ«, ki razklada kožo in bombažovo seme, italijanska ladja »TERESITA«, ki naklada les, ameriška ladja »ALCOA PARTNER«, ki razklada pšenico, ter japonska ladja »TAHO MARU«, ki razklada tunino.

Iz luke so izplule: 15. marca — domača ladja »SUTOMORE«, ki je naložila dekapirano pločevino, italijanska ladja »BIRBA«, ki je naložila aluminijev sulfat; 16. marca — domača ladja »UNA«, je razložila južno sadje, italijanski ladji »MAURO SANTO«, ki je naložila les, in »CLAUDIA«, ki je tudi naložila les; 17. marca — domača ladja »GRUZA«, ki je razložila pšenico; 18. marca — domača ladja »BLEJ«, ki je razložila generalni tovor.

V luki pričakujejo: domače ladje »OPATIJA«, »KOSOV«, »SOLIN«, »JADRO«, »DINARA«, »ČRNA GORA«, »PLATAK«, »OMIS«, »BOKA« in »UCKA« ter italijanski ladji »MARIA COSULICH« in »VITTORIA«.

„Ruda“ poslej vzorno podjetje?

Samosvoja pogodba med Zavodom za raziskavo materiala, »Rudo« in izolskim ObL

Letos, 1. januarja je začela veljati svojstvena, menda edinstvena pogodba med Zavodom za raziskavo materiala LRS, podjetjem »Ruda« in občino Izola:

Zavod je s svojimi strokovnjaki prevzel tehnično in upravno vodstvo podjetja za dve leti. V tem času bodo njegovi strokovnjaki tehnično in upravno vodili podjetje, po potrebi izdelali dopolnilni in investicijski program za odpravo ozkih grl, skrbeli za organizacijo poslovanja podjetja, izvedli preorientacijo proizvodnje na potrebam tržišča ustrezne izdelke, po drobno bodo obdelali kvaliteto izdelkov in zlasti proučili in poskrbeli za zmanjšanje sulfatov v izdelkih. Strokovnjaki zavoda bodo tudi analitično obdelali tržišče, odpravljali pomanjklivosti, ki onemogočajo racionalno poslovanje podjetja ter skrbeli za samoupravnimi organi proučili in urejali kadrovske zadeve.

To je verjetno edinstven primer pri nas, da so strokovnjaki znanstvenega zavoda tako neposredno in končno posegli v poslovanje podjetja. Končni rezultat tega dela naj bi bil, kot so na razgovorih poudarili predstavniki zavoda, da konec leta 1964 nekaj na robu propada stoječe podjetje vrnejo vodstvu kot vzoren proizvodni obrat te vrste.

Nekaj zgodovine Podjetje »Ruda« Izola izdeluje opeke iz laporja. Pred leti je kot edino podjetje te vrste v tem delu koprškega področja z lahkoto prodajalo svoje izdelke. Ker je bilo povpraševanje veliko, naprave pa skromne in zastarele, jim je Zavod za raziskavo materiala LRS izdelal programe in pomagal pri rekonstrukciji. Proizvodnja je se povečala na več kot 7 milijonov opečnih enot. Kmalu po rekonstrukciji pa je začela prodaja zaostajati. Nekaj zaradi cene, pa tudi zato, ker so gradbena podjetja kupovala opeko drugod, češ da zaradi solitra ta opeka ni najprimernejša. Podjetje je začelo v težave. Vzročila čisto so se kopičile ogromne zaloge, podjetje je čedalje bolj nihalo v finančnih zagatah.

Na občinskem ljudskem odboru v Izoli, na njegovih svetih so naštetokrat obravnavali »Rudo« in njen gospodarski položaj. Nič kolikokrat so dozorovali predlogi, da bi podjetje likvidirali. Drugi so se spet zavzemali, da bi ga, tako kot so na Koprskem naredili v več drugih primerih — priključili h kakšnemu močnejšemu sodnemu podjetju. V podjetje so romale komisije za komisije. Lani so najprej sklenili, da naj bi »Stavbenike« Izola pod ugodnejšimi pogoji odkupoval vse opečne izdelke in tako reši »Rudo« večmilijonskih zalog, ki so jo zagrožile zadušiti.

Tu in tam je bilo slišati tudi očitke, da je temu težkemu stanju podjetja skrivni Zavod za raziskavo materiala, ki pri izdelavi inve-

sticijskega programa za rekonstrukcijo ni dovolj posegal v ekonomske elemente. Strokovnjaki zavoda pa so nato odgovorili, da je moč iz podjetja napraviti rentabilno gospodarsko organizacijo. Iz teh razgovorov se je po tem rodila pogodba, po kateri je zavod s 1. januarjem prevzel tehnično in upravno vodstvo podjetja.

Prvi rezultati

V nekaj mesecih, kar vodi jo podjetje strokovnjaki zavoda, so izginile izpred tovarne velike zaloge neprodanih opek. Tudi za letošnje celoletno proizvodnjo niso v zadregi, če jo bodo prodali ali ne. Kolektiv je spet začel prevečati upanje, da ne bo zgubil svojega kosa kruha.

Organi samoupravljanja delajo tako kot prej in še bolje.

Ko so se pred sklenitvijo pogodbe dogovarjali o bodočnosti podjetja, so člani kolektiva vztrajali pri teh razgovorih pozno v noč. Poslušali so strokovnjake zavoda in čedalje bolj verjeli njihovim besedam, da podjetja ni moč rešiti s priključitvijo k drugemu podjetju, pač pa edino s tako dogmatičnim načinom proizvodnje, ki bo omogočala rentabilno poslovanje.

Ze prvi meseci kažejo, da to niso bile prazne besede. Nov načrt za eksploatacijo nahajališča laporja, odpravljanje ozkih grl, to so prvi ukrepi, s katerimi gre kolektiv v novo sezono. Hkrati pa strokovnjaki že pripravljajo postopek, da bi čim bolj izločili vpliv sulfatov pri žganju.

Nihče ne dvomi, da je zaradi lokacije izolske opekarne potrebna. Zdej je treba dokazati, da je lahko tudi rentabilna. Prvi rezultati tega svojstvenega znanstvenostrokovnega posega v to proizvodnjo v celoti potrjujejo, da je moč iz nerentabilnega podjetja ustvariti dobro organizirano, sodobno in ekonomsko utemeljeno proizvodno enoto.

Tesno sodelovanje z organi delavskega upravljanja pa bo dalo tudi spodbudo samoupravnim organom, da se bodo poglabljeno zanimali s problematiko podjetja. To jim bo tudi omogočilo, da bodo lahko bolj kvalitetno opravljali svojo samoupravno funkcijo. Tako ta svojstven poskus ne bo omejen na ureditev proizvodnega procesa, pač pa bo ugodno vplival tudi na nadaljnji razvoj družbenoekonomskih odnosov v proizvodnji.

Končne ocene tega samosvojega posega v proizvodnjo podjetje bo dala praksa. Ze zdaj pa so mnogi člani kolektiva »Rude« prepričani, da je rezultat lahko samo pozitiven: za kolektiv in za podjetje.

Gustav Guzej

Naše ribiške ladje na Atlantiku

Tri jugoslovanske ribiške ladje »Adran«, »Napredak« in »Tuljana« so po 29-dnevni vožnji, med katero so morale zaradi slabega vremena pristajati v vmesnih lukah, prispele 11. t. m. v senegalško luko Dakar, od koder so 13. t. m. odpule na lov na Atlantiku.

Vesti

Priprave za preskrbo z jajci v prihodnji zimi. — Slabe izkušnje pri preskrbi z jajci v letošnji zimi so dale Zvezni direktorji za prehrano povod za akcijo, ki gre za to, da bi med letom ustvarili zalogo jajc za prihodnjo zimo, kar naj bi zagotovilo boljše preskrbitev in stabilnejše cene. Zvezna direkcija za prehrano bo sklepala pogodbe s kmetijskimi drugimi proizvajalnimi organizacijami za dobavo jajc, ki jih bo uskladiščila za zimsko dobo. Ta akcija pa bo uspešna le, če se ji bodo priključili še ustrezni organi v republikah in ljudski odbori večjih mest. Zato bo zvezna direkcija pri odkupu jajc za uskladiščenje tesno sodelovala s republikanskimi organi in ljudskimi odbori, da odkup jajc za uskladiščenje ne bi izval moten na trgu. Letos je v zimski dobi pomanjkanje jajc sprožilo hudo navijanje cen in hkrati docela dezorganiziran redni odkup po zadržanju, ker so zasebni pridelovalci jajc spričo pomanjkanja po večini prodali jajca neposredno potrošnikom po pretirano visokih cenah. Tako je bilo letos v januarju v Sloveniji odkupljenih od zasebnih pridelovalcev komaj 73.000 jajc nasproti 785.000 v lanskem januarju in 856.000 v predlanskem januarju.

Sezonski zastoj v proizvodnji cimenta. — Znana je slabost naše cementne industrije, da hudo zmanjšuje proizvodnjo v zimskih mesecih, potem pa v dobri gradbeni sezoni zmanjka cimenta za tekoče potrebe. Ze lani se je proizvodnja cimenta v jugoslovanskem merilu zmanjšala v januarju in februarju skoraj na polovico, in sicer na 120.000 oziroma 137.000 ton. Na višku gradbene sezone pa so morale potem cementarne izkoristiti skrajne možnosti, da so lahko krile narasle potrebe in so proizvodnjo v jeseni povečale na 265.000 ton mesečno. Letos pa se ta neenakomernost kaže še v ostrejši obliki. Ze v lanskem decembru se je naglo zmanjšala proizvodnja na 155.000 ton, letos v januarju pa kar na 103.000 ton, vso to kljub povečanim kapacitetam. Podobno zmanjšanje proizvodnje izkazujejo tudi cementarne v Sloveniji. Po končanih rekonstrukcijah se je proizvodnja slovenskih cementarn lani jeseni povečala na 30.000 do 34.000 ton mesečno. Letos v januarju pa je zdrla na 7600 in v februarju na 13.400 ton, tako da je bila v prvih dveh mesecih za 40% manjša kakor v enakem obdobju lanskega leta in to ob povečani zmogljivosti po rekonstrukcijah. Res je huda zima ovirala proizvodnjo, verjetno pa ne v toliki meri, kakor to kažejo gornji podatki.

Iz registra gospodarskih organizacij. — Vpisano je Poslovno združenje volnarske industrije v Ljubljani, ki združuje osem tekstilnih podjetij volnarske stroke (direktor biroja Vilka Škerbince). Podjetje »Valjeni milna« Cret se je pripojilo trgovskemu in proizvodnemu podjetju »Veležar« v Celju. — Trgovinskemu podjetju »Jelka« Gornji grad sta se pridružil trgovski podjetji »Raduha« Ljubno in »Artas« Luče z devetimi poslovalnicami. — Konfekciji »Lisica« v Sevnici se je pripojila tovarna konfekcija in pletilstva »Sava« Zagorje. — Pri podjetju »Fructus«, export-importh Koper je vpisana ustanovitev samopostrežne trgovine v Kopru in pripojitev trgovine s sadjem in zelenjavo »Sadje« v Semečeli. — Pri »Jelki«, podjetju za rezanje in predelavo lesa, Kozina je vpisana pripojitev obrtnega gradbenega podjetja Hrpselje-Kozina in opekarne Obrov. — Pri gradbenem industrijskem podjetju »Vinograd« v Celju je vpisan novi glavni direktor inž. Vital Mlejnik, pri tovarni usnja Šostanji novi direktor Oskar Mavrič in pri gostinskem podjetju hotel »Central« v Portorožu novi direktor Tone Vetrli.

Uspeh višje pomorske šole na Reki. — Ko je bila pred 15 leti ustanovljena višja pomorska šola na Reki, je bila naša trgovinska mornarica skoraj brez visokokvalificiranih strokovnjakov, zlasti komercialnih. Predvnoja trgovinska mornarica je bila v rokah inozemskih delničarjev in tudi komercialni pomorski kadri so bili v glavnem inozemci, ki so jo vojni ostali v tujini. Zato je višja pomorska šola posvečala vso pozornost ne le izobražbi strokovnjakov navihtne in strojne snovi, ampak zlasti tudi izobražbi visokokvalificiranih komercialnih kadrov. Doslej je višja pomorska šola na Reki dala našemu pomorstvu 750 visokokvalificiranih strokovnjakov, od katerih so mnogi že na vodilnih mestih v pomorskem gospodarstvu doma in kot naši zastopniki v tujini. Na šoli, ki ima zdaj 25 rednih profesorjev in 22 izrednih, študira tudi 35 inozemskih študentov, predvsem iz Gvineje, Sudana, republike Mali in Iraka.

Izjema ali pravilo?

— Račun znaša 4.782 dinarjev! — Dajte no, saj sem zavarovan. Kar pripisate še 300 dinarjev!

Spremenjena socialna sestava prebivalstva in nezadržen porast avtomobilizma v zadnjih letih sta prinesla težje dela zavarovalstvu od klasičnih panog zavarovanja, kakršno je bilo požarno zavarovanje, na nove panoge kot sta strojeločno zavarovanje in kombinirano zavarovanje motornih kopenskih vozil. Ugotovljeno je bilo, da je zlasti slednje zavzelo tak razmah in prodor, da je po številu obravnavanih škodnih primerov daleč prehitelo vse druge zavarovalne panoge. Če pa u- postevamo še to, da bo še letos uvedeno obvezno zavarovanje vseh avtomobilistov za civilno odgovornost, je tej panogi zagotovljeno tako neza-

vidljivo prvenstvo še lepo številu let. Ta zavarovalna panoga vodi seveda le po obsegu dela, po številu škodnih primerov, po tem, da zaposluje skoraj polovico strokovnega osebja — cenilcev škod, ne pa finančnem obsegu in učinku. V minulem letu so naše zavarovalnice obravnale okrog 15.000 primerov škod na avtomobilih in kakih 6000 škod, povzročenih po avtomobilih, kar pomeni, da je skoro vsak peti lastnik, ali koristnik vozila zahteval zavarovalnino ali odškodnino. malenkostnih avtomobilskih škod na eni strani. Po drugi strani pa je treba istočasno gospodarsko zainteresirati zavarovalnice na to, da bodo resnično težili za znižanjem škodnih primerov. Odpraviti moramo prisilovno brezbrzičnost, češ saj bo škoda plačala zavarovalnica, ko jo v resnici plačajo zavarovalnici sami in slednjič celo potrošniki, ki plačane zavarovalne premije zvišujejo proizvodne stroške, ti pa vplivajo na cene. Obstajata dve možnosti in obliki sodelovanja zavarovan- pri zavezovanju porasta škodnih primerov, in sicer v tem, da se zavarovalnicam, ki več let niso imele škodnih primerov, prizna popust pri plačilu premij, ali pa se jih

Znižana cena amortizerjev za vozilo „ZASTAVA KAMPANJOLA“ (zadnji)

39,29%

OD 1960 DO 1963

Prva letoletka Trstenik

1961

Novice

CELOVEC: pohvalne kritike za grafiko Vladimirja Makuca — V zvezi z razstavo grafičnih del slikarja Vladimirja Makuca iz Ljubljane v celovškem razstavišču Galerije 61, je časopis »Neue Zeit« objavil obširno kritiko umetnostne zgodovinarke Dr. L. Springschitz. Avtorica se zelo pohvalno izraža o kvaliteti gostovne umetnosti, ki ji je, kakor piše, vzbudila največjo pozornost že na lanskem ljubljanskem bienalu, ter navaja, da je v naslovu kot osnovno misel, da je avtor povezan z ljudstvom in vendar moderen.

LIUBLJANA: sovjetski pesniki v Starem Vodmatu — V resnici gre za literarni večer, namenjen »novemu val« v sovjetski poeziji: priraja ga Društvo prijateljev mladine terena Stari Vodmat v petek zvečer. Kot gost bo govoril o svojih srečanjih s sovjetskimi pesniki Tone Pavček, poleg bodo pa na vrsti recitacije njihovih del.

BEograd: kultura v delovnih kolektivih — Na seji predsedstva sindikalnega sveta Beograda so opozorili na to, da se morajo sindikalne organizacije bolj zavzeti za razvoj kulturnega življenja in prosvetne dejavnosti v delovnih kolektivih. Doslej tega ni bilo v zadostni meri, čeprav so za to v mestu in v podjetjih ugodni pogoji. Na področju Beograda je danes okoli 65.000 nepismenih, od tega pa je 30.000 zaposlenih. Zato so na seji sklenili, da se je treba takoj lotiti akcije za osnove pismenosti in organizirati primerne oblike za osnovno izobraževanje delavcev. Naglasili so tudi pomembno vlogo kulturno umetniških društev v delovnih kolektivih. Kolektivi v Beogradu izdajajo skupaj 55 listov in biltenov v skupni nakladi nad 30.000 izvodov.

BEograd: repiza filmskega festivala — Festival jugoslovanskega filma in kulturno-prosvetne skupnosti Bosne in Hercegovine, Srbije, Hrvatske in Slovenije bodo organizirali od 22. marca do polovice aprila serijo postfestivalnih predstav izbranih kratkometražnih in dokumentarnih filmov, ki so jih predvajali na letosnjem 10. festivalu v Beogradu. Izbor 32 filmov bo razdeljen na štiri programe, v katerih bodo enakomerno zastopana dela, ki so dobila na festivalu prvo nagrado. Ti filmi bodo po nartu predvajani v nad 60 krajih nase države.

BEograd: razstava Milana Konjovića — V galeriji Kulturnega centra Beograda bodo v ponedeljek odprli razstavo pastelov Milana Konjovića. Beograjsko občinstvo bo imelo priložnost ogledati si 25 pastelov, ki jih je Konjović slikal pred dvajsetimi leti. Prav tako se je izvedelo, da bo razstava »Srbijne« likovne ustvarjalke, ki so jo odprli na galeriji etnične kulturne centra, zaradi velikega zanimanja gledalcev podaljšana do 25. marca.

BEograd: posvetovanje psihologov — Te dni se bo zbralo v Beogradu okoli 150 psihologov iz vse države na tridnevnem posvetovanju, na katerem bodo govorili o stanju in perspektivah jugoslovanske psihologije. Poleg referatov o vlogi psihologije v družbi, o organizaciji študija te znanstvene discipline na naših univerzah bo na tem zboru govorila še o posebnih vrstah psihologije, kot so otroška, mladinska, pedagoška, industrijska, klinična, šolska, vojna, kriminalistična itd., poudarjena pa bo tudi vloga psihologije v profesionalni orientaciji.

BEograd: večeri mehiškega filma — Komisija za kulturno zvezo s tujino organizira danes tri zapovrstne večere mehiškega filma. V Domu sindikata bodo prikazali znane filmske stvaritve »Pozabljeni režiserja Luisa Bunuela, film Mauricia Magdaleno in »Soledadina« Roberta Galvadena. V avli Doma sindikata bodo odprli tudi razstavo »Panorama Mehike« z reprodukcijami znanih slikarjev-grafikov, fotografijami o razvoju arhitekture in z eksponati domače obrti Mehike. Razstava bo odprta deset dni.

BEograd: prva »zlata plošča« v Jugoslaviji — Pred dnevi so na koncertu »Zberite svoje ploščice« izročili pevci Predragu Gojkoviću »zlato ploščico« RTV Beograd — nagrado za 100.000 prodanih plošč s skladbo »Kafu mi draga specija«, s katero je ta pevec dosegel jugoslovanski rekord. Tako je Predrag Gojković prvi dobil »zlato ploščico« v Jugoslaviji (v tujini dajo to nagrado za milijon prodanih plošč s isto izvedbo). Doslej so prodali 250.000 plošč s pesnitki Predraga Gojkovića.

ZAGREB: jubilejna izdaja publicistike Augusta Cesarca — Ob 70-letnico rojstva Augusta Cesarca, ki so ga ustrezili sredi julija 1941, bo novinarska založniška podjetja »Sivarnost« izdala jubilejno knjigo, posvečeno publicističnemu in revolucionarnemu delu tega književnika. Izbor in redakcijo bo pripravil književnik Jure Kaštelan, ki bo tudi napisal predgovor. Knjiga bo izšla 1. decembra, tik pred rojstnim dnevom Augusta Cesarca.

ZAGREB: sestanek opernih direktorjev — V Zagrebu je bil sestanek direktorjev jugoslovanskih oper iz Zagreba, Beograda, Sarajeva, Škoplja, Ljubljane, Novoga Sada in Reke. Razpravljali so o problemih samoupravljanja in financiranja gledališč, posebno opere in baleta. Na posvetovanju so poudarili, da doslej niso bili dovolj izkoriščene vse možnosti sodelovanja med jugoslovanskimi opernimi hišami. Kot zgled so navedli izmenjavo med zasedbami in ljubljansko Opero, kjer gostujejo celotni ansambli, razen orkestra, kar znižuje stroške takih gostovanj. Posebno so opozorili na pomanjkanje baletnih pedagofov, mladih opernih pevcev ter članov orkestra.

ZENICA: bogato področje spomenikov tehniške kulture v BiH — Oseminje Bosne in Hercegovine predstavlja izredno bogato področje spomenikov tehniške kulture, ki jih je treba izkoristiti za proučevanje kulturne preteklosti naših narodov: takšna je bila ugotovitev strokovnjakov konservatorjev na dvodnevnem zasedanju v Zenici. Na tem osemsturnem pustili svoj vpliv tehniško zgodaj razviti naroki in pustili so nam številna orodja in prve stroje iz preteklih in začetka sedanjega stoletja. Zelestarstvo se je v Bosni razvijalo že pred dva tisoč let. Odtod mnogo spomenikov tehniške kulture v Bosni, ki jih je treba obvarovati propada. Konservatorji so sklenili, da bi te spomenike zbrali in pozneje uredili muzej v Zenici.

Doživljanje oblikovalne uporabnosti Ob razstavi italijanskega industrijskega oblikovanja

Stol Gio Pontija tehta 1,8 kg. Udobna funkcionalnost, tehnološka analiza materiala in oblikovna estetika se srečujejo na najkrajši poti. Se pravi, da je moderno to, kar je hkrati estetsko in funkcionalno, ustrezno današnjemu doživljanju in uporabnosti. Verjetno je to prava misel, ki se človeku vsili ob enem izmed eksponatov, če stopi na razstavo italijanskega industrijskega oblikovanja, ki so jo odprli sinoči v Moderni galeriji v Ljubljani.

Pred tem je bila zbirka že v Sarajevu, Beogradu, Zagrebu; za tem potuje dalje po Evropi. To kaže na zanimanje za prikazano zvrst in njeno živo aktualnost, ne glede na meje. Jasno: meje, družbeni sistemi, industrijske razvisti, podnebja, tradicije in se marsikaj, ustvarjajo specifične pogoje tudi za industrijsko oblikovanje. Se posebej danes ko postaja proizvodnja in potrošnja vse bolj množični in ko gre vzporedno s serijskim izdelovanjem prizadevanje za čim večjo individualizacijo, se pravi, da ima vsak izdelek v sebi v bistvu antitezo. In vendar je prav ta uporabna umetnost morda bolj mednarodno primerljiva kot čista umetnost, saj je namenjena zadovoljevanju splošnih vsakdanjih potreb civilizacije. Zato je prav, če s takimi razstavami obiskujemo in mednarodno razstavljamo.

Na razstavi so predmeti vsi vrsti: od turanskega stekla do pisalnih strojev Olivetti in fotografij najnovejših avtomobilskih modelov. Zanimivo, da je ta italijanska razstava, ki jo je zbral trienalski odbor iz Milana, v bistvu že razstava italijanskih tvrd, ne več avtorjev. Se pravi, da je oblikovalna ideja že prerasla v industrijski proces. Pri svojem iskanju oblikovalce po italijanski praksi tudi ni prepuščeno zgolj svoji fantaziji, ampak zavisi njegovo iskanje predvsem od testiranja zela potrošnikov ter analize tržišča.

Ob italijanski razstavi je Društvo umetnikov uporabne umetnosti Slovenije, ki je razstavo organiziralo, hkrati pridržalo tudi izbrano tiskovno konferenco. Nedvomno in industrijskega oblikovanja, ki je ob naraščajoči proizvodnji vse večje, ni mogoče rešiti zgolj z neko za vse patentirano oblikovalsko šolo, ampak je to v marsičem stvar osebnosti in izvirne usmeritve. Toda neka sistematična skrb za osnove v tej paletni sobstva vsi, morda, nje. Še prav posebej pa: ključni vzvodi za odločanje, organizacijo in finančno osnovo — so v industriji. A morda manjka tu včasih zgolj preproste računanice. Primeri govorijo, da se industrija pogosto boji tudi majhnega položaja za investiranje v ta študij in to iskanje.

Zato bi bil verjetno — bolj kot enostranski kurtoazna tiskovna konferenca — v kratkem potreben konkretni razgovor med našimi arhitekti in drugimi oblikovalci, solniki, industrijci in potrošniki. Če pa bo sedanji italijanski obisk, ne da bi bil kajpada osnova za direktno posnemanje, tudi sam dal vrsto novih vzpodbud za reševanje našega domačega industrijskega oblikovanja, smo lahko zadovoljni.

Bogdan Pogačnik

ZIMA NA VOJSKEM. TEMPERA. 1962 — V Kosovi umetnostni izloži v Pasaži v Ljubljani je po uspešnih nastopih v drugih krajih — zadnji je bil v Trzinu — znova razstavil slikar Janez Kalíšnik. S svojimi poetično realističnimi krajinami, v katerih upodablja konkretne planine, polja, gozdove in oblake, je izprizkal ponovno iskreno ljubezen do domače dežele in slikarstva, ki mu sicer nikoli ni bil glavni poklic.

Likovna umetnost

Slikar v dilemi?

Ferdo Mayer razstavlja v Mestni galeriji

Slikar Ferdo Mayer spada v mlajšo generacijo slovenskih likovnih delavcev. Rodil se je leta 1927 v Mariboru in študiral že na domači Akademiji likovnih umetnosti v Ljubljani, kjer je tudi dovršil specialko za slikarstvo. S svojimi deli je sodeloval že na mnogih razstavah doma in v tujini, tako v Mariboru, Kranju, Ljubljani, Zagrebu, na Reki, v Beogradu, Somboru, Sarajevu, Beljaku, St. Vidu na Koroskem, Wolfsburgu, Pistoi, Livornu, Torinu, Greenwichu in Lundu. Zdaj živi in dela v Kamniku.

V Mestni galeriji je tokrat pokazal vsega šest oljnih podob, ki bi jih lahko, razen ene, preprosto označili kot

abstraktne ali vsaj skoraj take. Edina izjema so »Gorenjski kozolci«, ki pa v nekakšni figurativni, slikovito realistični, grobi maniri izdeležjo vse prej kot resno ukvarjanje s snovjo, z motivom. Efekti so neprečisti in vzbujajo vtis, da je celotna podoba ugašena prav na efekte, kar seveda ne zadošča za polno doživljeno podobo — umetnine.

Podoben je z ostalimi, čeprav drugače zasnovanimi pravi. Vsa so slikana površino, zato delujejo kot manira nekega načina brez izpovednih možnosti. Površinsko in se ne vključujejo organsko v transpozicijo, ki jo sugerira že naslov dela. Zato nas pušča v dilemi: ali so to de-

korativna dela in kot taka barvno in grafično zanimiva, ali naj bi bila izpovedna in so kot taka nedorečena, morda nekoliko spekulativna. V celoti najdemo zanimivost te razstave le v sami barvitosti, učinkovitosti in upadljivosti. V nekaterih podobah že grobi, v drugih partijah pa prav prečiščeni.

Razstava vzbuja sama po sebi, kakor tudi kot izrez iz Mayerjevega ustvarjanja zadnjih let, vtis, da živi slikar v dvomih in ne najde odločitve med tem, kar zahteva »trga«, kar cenijo drugi in tem, kar cení sam. Dilema je »razumljiva«, vendar mu zakriva jasnost odnos do lastnega dela.

J. Mesesnel

Opredeljeno mesto

Delavska univerza v sistemu izobraževanja v komuni

Marsikje je še vedno, zaradi objektivnih ali subjektivnih vzrokov, izobraževalno delo delavskih in ljudskih univerz močno improvizirano. Ponekod obravnavajo delavske univerze kot amaterske ali polamaterske prosvetiteljske ustanove; pustijo jih živitarski, medtem ko se politična vodstva občinskih organizacij neposredno ukvarjajo z organizacijsko-tehničnimi izobraževalnimi nalogami. O teh vprašanjih in se posebno o vlogi in mestu delavskih in ljudskih univerz v družbeni skupnosti komunne so predvčerajšnjim razpravljali na posvetu predsednikov idejno političnih komisij pri občinskih odborih SZDL in upravnikov delavskih univerz ljubljanskega okraja.

Izkušnje kažejo, da so za izobraževanje odraslih nujne poklicne ustanove s poklicnimi delavci. Za to so prve poklicne delavske univerze, ki so v letih svojega dela tudi že dosegle lepe uspehe.

V sleherni občini je važna izoblikovanost izobraževalne politike in pripravljenost zagotoviti materialno osnovo ustanovam, ki to politiko izvajajo. Mesto delavskih univerz, kot samostojnih samoupravnih delovnih organizacij, je potrebno podrobno opredeliti tudi v statutih občin. V osnutkih občinskih statutov so le v redkih primerih omenjene izobraževalne ustanove za odrasle in to največkrat v splošni ugotovitvi, da občina pač skrbi tudi za te oblike izobraževanja.

Eden glavnih problemov delavskih in ljudskih univerz v ljubljanskem okraju je po-

manjkanje kadrov v teh ustanovah, pa tudi njihovo pogojevo menjavanje. Ta neskladnost onemogoča, poleg drugih težav, smotno strokovno usposabljanje že itak majhnega števila zaposlenih in preprečuje koristno uporabo pridobljenega znanja.

Kako financirati dejavnost delavskih univerz, o tem je še nasploh težko si mnenj. V nekaterih občinah si prizadevajo za vzpostavitev sredstva za skladov za solstvo, drugod, na primer v občini Ljubljana-Siška, pa prejema delavska univerza vsa sredstva od neposrednih naročnikov. Na posvetu se je izoblikovalo stališče, da je treba iz sklada za solstvo zagotoviti sredstva za tiste izobraževalne oblike, ki so družbeno potrebne in nujne, pa za nje neposredni plačniki komun. Primer: izobraževalno kulturno delo na vasi, šole za življenje in šole za stare. Potrebno je tudi, da ustanovitelj zagotovi tem ustanovam sredstva za osebne dohodke in materialne stroške, in to v istem razmerju kot drugim izobraževalnim ustanovam v občini.

Programska usmerjenost delavskih in ljudskih univerz je odvisna od konkretnih potreb in splošne izobraževalne politike krajevnih čimteljev, vendar te ustanove ne smejo biti le pasivni izvajalci naročil. Imeti morajo posluh za družbene potrebe, spodbujati morajo z lastno domiselnostjo, strokovno vztrajnostjo in politično odgovornostjo. Pri tem je važen podatek, da so delavske univerze posebne ustanove za

družbeno izobraževanje občanov. Okrajni odbor SZDL bo pripravil vsom občinskimi organizacijam Socialistične zveze, naj širše obravnavajo in jasno določijo mesto delavskih in ljudskih univerz v izobraževalnem sistemu komunne.

Me

Televizija

„Mračni zarotniki“

Anglež Robert Müller si je izbral za svojo televizijsko igrano o današnji Nemčiji kaj značilni motto: kaj bi storiili Nemci, če bi spet imeli oživljenega fuhrerja. V posloju latinjskega veleposlaništva se zbera mračni zarotniki — veteran ss-ovskih generalov, industrijalet, obsojen kot vojni zločinci, zdaj vodja poslancev nemškega kongresa napredne industrije, škof, ki se pridružuje njihovu zaupništvu, minister za narodno obnovo, desna roka kanclerja, pred 25 leti zvesto pri hitlerjugend; in razmišljajo o dikciji: televizijska resni gledališče! Mimika je zelo vladarja stvar, toda vsakršno preforisiranje nikjer tako močno ne pade v oči, kot na zaslonu. Nas pogled je bil toliko stroži prav za izval zarotniški sestanek, njegova živa prisotnost spreve egoistične račune. Hočejo se ga poslužiti, fuhrer jih, zavestno ali ne, v velikem trenutku domovine, pregaži in spet govori množicam. Do nas prihaja rezki sieghel ...

Müllerjeva TV drama je pravzaprav angažirani, aktualni politični traktat s težno zasnovo, ki spreminja realnost v jedko farso. Na zaslonu smo iz studija Ljubljana videli nekaj absolutno navičnih rešitev (vzrok: napačno izhodišče, skoraj kot da gre za kriminalko) in reprezentanco v napačno smer akurilnih naporov (nastopili so Vladimir Skrbinec, Jurij Souček, Janez Rohacek, France Prešern, Ali Paner, Ivan Jerman, Eudi Kosmač, Duška Pokrajca in Maki Furjan). Mimo smo morali razmišljati o dikciji: televizijska resni gledališče! Mimika je zelo vladarja stvar, toda vsakršno preforisiranje nikjer tako močno ne pade v oči, kot na zaslonu. Nas pogled je bil toliko stroži prav za izval zarotniški sestanek, njegova živa prisotnost spreve egoistične račune. Hočejo se ga poslužiti, fuhrer jih, zavestno ali ne, v velikem trenutku domovine, pregaži in spet govori množicam. Do nas prihaja rezki sieghel ...

M. Golouh

Pod črto

Izkazi o vedenju

Pred slabim letom dni, ali natančneje, konec junija lani, smo v našem listu priložili pod gornjim naslovom članek avtorja S. K. o ocenjevanju vedenja v šolah. V tem članku piše med drugim:

»Te dni spet izdajajo izkaze o uspehu in vedenju. Marsikdo bi morda pomislil, da jih izdajajo odraslim državljanom, izoblikovanim ljudem... Seveda za odrasle državljanke takih vsakoletnih javnih spričeval ne izdajamo; kadar se to le zgodi, se tu pa tam sprašujemo o moralni pravici krojača, ki nam jemlje mero... Drugače ravnamo z otroki.

Ceprav ima oznaka za vedenje v šolskih spričevalih oziroma v izkazih o uspehu in vedenju za učence osnovne šole brčkane vloge priložne in moralne avtoritete, je pa vsaj po nekaj plateh dvomljiva. Uspeh v izkazu je specifičen, vedenje je označeno z eno samo besedo, ki nič ne pove; morda je edina korist oznake to, da daje učencu moralno priznanje ali pa mu malotič težo, zaradi katere se bo za naprej — zelo eventualno — drugače obnašal. Vendar pa otroka tudi ocenjuje, vrednoti...

S tako oznako si tudi prihodnji pedagog ne pomaga dosti. S tako kratkimi oznakami, ki obsegajo eno samo besedo, bi najbrž pri otroku, ki se šele oblikuje tako fiziološko kot psihično, že se mu nagnjena šele uravnava, smeli označevati kvečjemu otrokov temperament, kruti pritisk, zdravje in psihične motnje, pa delovanje šlez v prvem polletju ali v četrtem razredu; po tem bi učitelj lahko sklepal, kako se bodo stvari uravnale v drugem polletju ali v petem razredu in bi lahko po tem še on pričel svoja vzgojna prizadevanja.

Predsejem gre za to, da te oznake ocenjujejo nekaj, kar se ne da dobro ocenjevati, ker je nespoštljivo, da ne koristi zmeraj vzgojnemu prizadevanju in da marsikaj pritisnejo slabo oceno iz vedenja osnovnošolcu, ne pa komu drugemu, ki je takega obnašanja kriv, pa najsi bodo to stari ali kdo drug ali kaj drugega.

Če pogledamo, kaj se je dogajalo od takrat naprej za to, da bi vsaj številčno oceno za vedenje v šolskih spričevalih zamenjali vsaj z nekoliko širšo ali vsaj drugačno oznako, kot pa jih uporabljamo za ocenjevanje šolskih predmetov, vidimo med drugimi naslednje:

— Splošno napodilo o načelih za ocenjevanje učencev, ki je izšlo v uradnem listu FLRI 17. februarja 1960, določa, da se uporablja za vedenje ocene: vzorno, dobro in neprimerno. Sekretariat našega republiškega sveta za solstvo je v zvezi s tem izdal okrožnico, v kateri priporoča v nasprotju s citiranim napodilom namesto teh oznak enake ocene, kot se uporabljajo za učne predmete, torej odlično, prav dobro itd.

— Ob nedavnih razmiselnih o ocenjevanju telesne vzgoje v šolah se je ponovno pokazalo, da je še precej daleč čas, ko bomo mogli zadostiti še omenjenim »Splošnim napodilom o načelih za ocenjevanje učencev...«, ki omenja opisno ocenjevanje za vse učne predmete pred številnimi ocenami.

Vse te tri stvari so se sredi zgodnje poletne neodvisnosti od našega članka in predloga v njem. Vendar pa smo jih priložili pozneje in se hkrati upraviteli, če je res nemogoče kako drugače označiti in orednotiti vedenje otrok, ki obiskujejo šolo, kakor pa delamo to danes, lahko bi rekli v marsikaterem primeru krivično ali neodgovorno.

Ob tem bi ponovno opomnili na javne apele prosvetnih delavcev, pedagogov in tudi nekaterih institucij, da nam je nujno potreben znanstveni pedagoški zavod, ki bo celotni pedagoško-šolski kompleks znanstveno, neablonsko in neizpovedljivo proučeval in utemeljeval.

J. S.

Janko Glaser 70-letnik

Umetnost Janka Glaserja iz Ruš izhaja iz tradicije slovenske moderne. S svojimi pesniškimi zbirkami (Pohorske samote, Čas — kovač, Ob jesenskem ekvinokliju in Pesmi in napisi) pa se je izoblikoval v samosvoje lirinega izpovedovalca, katerega pesniški impulzi ne prihajajo kot odmev minulosti, ampak se porajajo sredi življenja sodobnih generacij, v njihovem boju za vrednote življenja. Posebno v pesmih zadnjih treh desetletij, se je pesnik odmakel tako vsebinsko kot izrazno od svojih mladostnih vzornikov in soptnikov.

V letih preganstva so se dimenzije njegovega znanega kulturno-šolskega buditeja in narodnjega razsiřilja, poglabile in harmonično zile v nov pesniški svet, ki odseva silnice novega časa in duhovnih premikov. V pesnih iz preganstva, posebno v pesmi o »Čiproušu«, ki jo je posvetil poveljniku sinu, so se strnila nova življenjska spoznanja, ki, prežeta od osebne bolečine, izpovedujejo sodobni čas in človeka v njem. Ljubezen do domovine, rodne domačije pod Pohorjem in do ljudi je bila vselej pristno občute tihega in na videz odmaknjene pesnika pohorskih samot. V njem so prvine pesnikove mladosti, ki tukaj črpa svojo moč, vendar vsebinsko in formalno vselej daleč presega kra-

jinarsko zanesenost, folklorni kolorit in sentimentalnost.

Pesnik Janko Glaser se je rodil na prvi pomladni dan pred sedemdesetimi leti. Njegov oče je bil majhen kmet, ki mu je nemara dal kaj kosček zemlje občutek trdnosti, kruha pa delo pri »kovačiji« peče in »kladivih«. Kot študent je Janko Glaser odhajal na študije v Maribor, nato pa v Gradec, na Dunaj, v Zagreb in Ljubljano. Po končanih študijih se je usidral v mariborsko kulturno življenje, ki mu je ostal zvest do danes. Uveljavil se je kot slavist in germanist, kot knjižničar, narodopisec, zgodovinar in urednik. Razvoj študijske knjižnice v Mariboru, prav tako pa tudi muzeja, je tesno povezan z njegovimi prižadevanji. Še danes je vsredi dela in dogajanja, prihaja na delo v študijsko knjižnico iz svojih rodnih Ruš, kot je hodil desetletja.

Ob njegovem življenjskem jubileju, ki ga je spet zalotil sredi knjig v njegovi prižbljenji knjižnici, zato v tej priložnosti obliki ne pišemo nič drugega, kot nekaj vrstic v oddolžitev. Pomenilo bi bil stisk roke, »štrmoma« pozornost in željo za zdravje in srečo v prihodnjih pomladih.

D. Vresnik

»Kaj bi pa storili, Vohminec...« ga je prekinil Sviridov in postarani pogledal Uvarova. »Kaj?«

»Pustite mu, da pove do konca!« je glasno izbruhnil Kosov. »Ne prekinjajte ga!«

»Pozabili si samo eno podrobnost, Uvarov. Ko so tanki že razbijali baterijo, je Vasiljenku, ki je bil že ranjen, uspele telefonirati. Prišel sem tja. Toda med ubitimi tebi ni bilo. In če bi mene ne bilo ranilo istega dena, bi sedel v kazenski in ni v Vasiljenko.«

»Ne oddaljuje se od jedra, Vohminec.« ga je spet prekinil Sviridov, ki je pozorno kakor prej opazoval Uvarova.

»Potem vas se srečala leta petinštideset in jaz sem mu na javnem mestu razbil gobec, on pa se ni branil in me tudi ni tožil. No, po vsem tem pa gre in

prijavi, da bi moral obvestiti partbiro o očetovi aretaciji.

»Kako je mogoče, da te ni sram, Sergej!« je grajoče rekel Uvarov, ki ni gledal Sergeja, ampak Lukovskega. »To ne gre. Ne gre...« Da moreš pasti tako globoko.« Zavzdihnil je, potem pa se je vzravnil. »Morda pa sploh ni dobro, tovariši, da prisostvujem obravnavi o tem — edinstvenem primeru? Prosil bi člane partbiroja...« Obraz mu je bil resen in žalosten, pogledal je Sviridova, negibno sedečega Morozova. »Prosil bi člane partbiroja, da bi obravnavali zadevo brez mene. Pred seboj imate mojo prijavo. Sekretar partbiroja je nastel vsa dejstva. Zdi se mi, da vnaša moja prisotnost v to resno zadevo nekaj osebnega.«

»To si si kaj spretno izmislil,« je posmehljivo rekel Sergej. »Junak si! Toda povej nam: kje si bil spet v partiju, mar v rezervnem polku?«

»No, in če sem bil?« je vprašal Uvarov. »To sem že vedel. Kdo ti je dal priporočilo?«

Uvarov je molčal. Ni se obrnil k njemu in zdelo se je, kakor da njegovega vprašanja sploh ni slišal. Sviridov se je s pogledom pozorno zavrtel v obraz Uvarova.

»No, kdo, kdo ti je dal priporočilo? Imenuj jih. Si mar pozablja?« je nestrpno rekel Sviridov.

»Podpolkovnik Basov in major Čerenkov. Toda jaz bi vendarle prosil tovariše, da bi razpravljali o zadevi brez mene.«

»Ta dva tovariša te kajpada nista poznala s fronte?« je znova vtrajno vprašal Sergej. »Nista te poznala, kajne?«

»No in kaj?«

»Nič. Na fronti so kajpada žvižgale krogice — in ti si bil ves prozoren in kakor na dlan, v zaledju pa ni

nevarnosti in ti si znaš nadeti krinko dobrega fanta. Se z daljnogledom te ne bi spoznali!«

Sonce je ostro žgalo skozi okna. Nad mizo se je zviljal gost dim, ki je zakrival obraze. Direktor Lukovski je bil namrščen in ves zlezel v naslanjaj, njegovi beli roki sta počivali na cigaretni škafli, ki mu je ležala na kolenih. Kosov je s svojimi neprodinimi sinjimi očmi strel predse in sesal pipico; mislilci fant v trenitki se je vzdignil zgoraj po Uvarovu zdaj po Sergeju in se očito trudil, da bi nekaj rekel, vendar ust ni odprl; tedaj je Sergej spoznal, da ga Morozov, ki je ves čas raztreseno čelkopal po papirju, že ves čas pozorno opazuje izpod dolge dlan, ki si jo je priložil k čelu. »Morda pa on vendarle čuti, da kaj gre v resnici,« se je utrnilo v Sergeju. A tedaj je zavzel en počasni, strog tenor in moral je pogledati proti Lukovskemu.

»Čemu pa to, dragi moj? Ostanite tukaj... hm... Vi ste član partbiroja in mi nimamo pravice... hm... da bi se dotikali vaših osebnih zadev. Rad bi videl samo to, da bi nobeden od vas ne vlekli na dan osebnih spominov, ker je vse skupaj zelo zapleteno in... hm... resno, je treba reči. Na obeh straneh. Predi-mo na sedanost. Pavel Mihajlovič, ta reč se je zavlela. Jaz pa imam, dragi moj, samo poldrugo uro časa.«

Lukovski je zasopel, se privzdignil in naslanjaj na pokazal na zapetno uro.

Sviridov, ki je dotlej nespustljivo gledal Sergeja in Uvarova, je osredotočeno potrl s svinčnikom po kozarcu in rekel:

»Sestanek poteka neorganizirano. Vrnimo se k stvari. Konkretno. Dejstva povedo vse. Dejstva. Ne moremo si privoščiti nezaupanja do komunista Uvarova, ker dejstva niso zoper njega. On ni slepi partbiroja, ni prikrival aretacije svojega očeta, ni žali

člane partije, svojega tovariša, z gnusno politično psovko. Vi pa, Vohminec, se lahko jutri po tej logiki spravite nad koga drugega: ubil si, poslal v smrt... Za take reči je treba imeti dokaze. Trdne dokaze. Mi pa tukaj zapravljamo čas za vade posnede in predstave. Dejstev, dejstev nam je treba. Prosim vas, pripovedujte o bistvu vprašanja. Poslušal sem vas in bilo mi je nekako neprijetno, Vohminec. Da, neprijetno, sram me je bilo. Prosim vas, povejte, kaj veste o tem, o čemer zdaj tu razpravljamo! Svetoval bi vam, da se krepko zamislite nad svojimi napakami, tovariši Vohminec. V meni se kot v sekretarju partbiroja oblikuje vtis

Zakaj tako?

Več reda v »Ameriki«

Na Mariborski cesti v Celju je že več desetletij gostišče »Amerika«, ki je pač še do danes ostalo ohranjeno pečat periferne gostinice. Obiskana je dobro, saj daje nakoli, odkar so ukinili tri druge, ni nobene gostinice. Tudi vnaprej zastran tega ni skrbi. Tu se poleti in v jeseni ustavlja tudi precej tujcev, da pojedajo kaj malega in nato nadaljujejo pot proti morju ozir. nazaj proti Mariboru.

Teh nekaj vrstic za uvod bodi opozorilo, da ne gre za neko zakotno, manj pomembno gostišče. V resnici je »Amerika« gostinska vizitka na najbolj prometni mestni opaznici. Zato bi moral ta lokal biti bolj vzdrževan in imeti bolj urejeno okolico. Sneg, ki je poletni parkiralni prostor, ni dovolj čist, razen tistih praznih skatel in za dva tovarniška smeti in odpadkov, je skopel. Vse drugo je ostalo na dnoristu. Tu bi občinski sanitarni inšpektor imel kaj videti. Gostinski prt resda je mesec ne bo za rabo, a bi ga le kazalo vsaj malo pospraviti. Razmisli naj bi še o parkirnem prostoru, ker odsej pred gostilno ne bo dovolj parkiranje motornih vozil. Prav tu bi lahko z nekaj več poslovnega posluha ustvarili še ugodnejše pogoje, pa bi se potujoči turisti pri »Ameriki« ustavljali še v večjem številu. Namreč, 50 metrov od gostišča je glavna bencinska črpalnica. Tega dejstva v nobenem primeru ne bi smeli prevesti. F. K.

Sestanek GO ZK v Salovcih

Na sestanku osnovne organizacije ZK so govorili predvsem o nedelavnosti mladine. V Salovcih je od 99 mladih občanov vključenih v ZMS le 28. Podobno je tudi v okolških vaseh, razen na Hodu, kjer je manjšinska mladina zelo delavna. Na sestanku so govorili tudi o kadrovskem vprašanju.

Naš fotozapisek

RADOVEDNEŽI NA STOPNICAH — Toplo spomladansko sonce je privabilo tudi te-le mlade psičke. Foto: F. Jurac

Iz včerajšnje druge izdaje

NOVO MESTO — Osmutek družbenega načrta občine predvideva povečanje dohodka za 19 odst., od tega v družbenem gospodarstvu za 21 in v zasebnem za 12 odst. Največ naj bi se povečal dohodek v kmetijstvu družbenega sektorja (za 38 odst.), v industriji pa v celoti za 35 odst.

NOVA GORICA — Goriskim češnjam se obetajo lepe perspektive. Pri urejanju strnjjenih nasadov bodo vsako leto obnovili približno 15 ha češnjavih nasadov, tako da bi jih bilo leta 1970 že 100 ha. Nekaj sredstev za obnovo že imajo.

RADOVLJICA — V kratkem bodo začeli razširjati camping, dokončno bodo uredili kopalnice, adaptirali Park-hotel na Bledu, v Bohinju bodo nadaljevali z gradnjo čimne na Vogel, v gradnjo hotela na Voglu in ureditvijo campinga na Ukancu. Letos nameravajo investirati na Bledu in v Bohinju za razvoj turizma 467 milijonov dinarjev.

Iz včerajšnje tretje izdaje

LJUBLJANA — Odborniki obeh zborov ObLO Moste-Polje so sprejeli letošnji občinski družbeni plan in proračun. Preden so ga sprejeli, so izglasovali, da se del sredstev, ki bi bil namenjen za gradnjo ceste Polje-Zadobrova, ne porabi za to cesto, temveč za gradnjo mostu čez Savo v Dolu.

Letos bodo nadaljevali dela pri polaganju mednarodnega koaksialnega kabla Ljubljana-Zagreb, Ljubljana-Maribor in Ljubljana-Trst; dalje dela za razširitev telefonskega in telegrafnega omrežja; dogradili bodo zgradbo Telekomunikacije II., končali lani začete zgradbe poštnih poslopij in začeli graditi nekaj novih.

Razen trgovskih podjetij iz Kranjske gore in z Jesenic bodo uredila svoje stojnice v Planici za mednarodne skakalce smučarske tekne tudi nekatera ljubljanska podjetja. Po običajnih cenah bodo prodajali mesne izdelke, tople in mrzle pijske ter razne specialitete.

BLATO NA SEVERNI MAGISTRALI, na odseku Lenart-Benedikt

Foto: Gal

Ceste terjajo večja sredstva

Cestni skled v mariborskem okraju bo imel zaradi minule hude zime mnogo nalog

Na prvi skupni seji je združen cestni sklad okraja Maribor sklepal o odgovornih odločitvah — kako najsmotnejše uporabiti razpoložljiva sredstva sklada za modernizacijo cest v letošnjem letu in za njihovo vzdrževanje, ki terja glede na škodo, ki jo je povzročila zima, posebno skrb.

Nosilec te odgovorne naloge v okraju je cestni sklad, ki bo združenim v usmerjal vsa finančna sredstva iz vseh virov, ki so namenjena za modernizacijo in vzdrževanje cest vseh kategorij in vseh cestnih objektov.

Ze v družbenem planu okraja so predvidena letos za ceste znatno višja sredstva, zakaj sedanje stanje cest večja vlaganja ne dovoljuje. Po predračunu bo sklad razpolagal letos z 874.818.000 dinarjev sredstev, ki bodo uporabljena med drugim v višini 330 milijonov din za vzdrževanje cest III. reda (teh je v okraju 1022 km in odpade na 1 km 322.000 dinarjev), investicijam pa so odmerili 489.918.000 dinarjev.

Letos bodo predvidoma na razpolago za modernizacijo cest I. in II. reda v mariborskem okraju sredstva v višini 1.352 milijonov dinarjev — z glavnim delcem nastopa tu republiški cestni sklad (613 milijonov), po polovici manj-kajskih sredstev pa prispevajo okrajni in lokalni viri.

Najpomembnejše investicije predstavljata letos — gradnja novega mostu v Mariboru in severna magistrala, na kateri so predvidena še zadnja dela, tako da bo do konca leta v celoti asfaltirana od Črne preko Dravograda, Maribora do Lendave. Predvidena je tudi izravnavanje dvojnega ovinka na odseku med Sentjanjem in Jedertjo, kjer je bilo že več prometnih nesreč. Na vrsto bi prišla tudi cesta Slovenj Gradec-Mislinja, ki je za sedanji promet povsem neprimerna. Letos bi izvedli le zemeljska dela v dolžini 12 km od Slovenj Gradca do Mislinje. Nadalje bi pri-

šli v poštev modernizacije cest Kidričevo — Škole, Središče — Ormož, Pavlovi — Žerovinci, Ljutomer — Križevci, Murska Sobota — Martjanci in most čez Globetko v Ljutomeru.

Letos bodo tudi nadaljevali asfaltiranje turistične ceste Reka-Pohorje do bolnišnice, začeto asfaltiranje ceste Počehova-Kungota, zavarovali cesto Melje — Malečnik, asfaltirali cesto skozi Ruše, medtem ko ostanke odprto vprašanje financiranja mostov čez Dravo v Rušah in gradnja mostu v Ruti, ki je za razvoj turizma v Dravski dolini in na Pohorju izredno pomembna. Občina Maribor — Tabor še nima za to potrebnih sredstev.

Upravni odbor cestnega sklada je izrekel tudi dokončno besedo o načinu zavarovanja ceste Maribor — Malečnik, ki je zaradi sipin na Meljskem hribu večkrat zaprta za ves promet. Glede na važnost te zveze z mestom so strokovnjaki izdelali več variant za sanacijo sipin. Odločili so se za vegetativno zaščito tal, ki je najcenejša in tudi estetsko najboljše rešitev. Dela bodo trajala 3 leta in bi od potrebnih 87.900.000 dinarjev že letos uporabili 44 milijonov za urejanje hudournikov, s čimer bi bila varnost prometa že delno zagotovljena.

Člani upravnega odbora so posebej poudarili, da bo

treba za redno vzdrževanje cest zagotoviti boljše organizacijo dela, boljše opremljenost cestnega podjetja pa tudi ugotoviti disciplino cestarjev, ki je zdaj minimalna. Predvsem pa bo moralo cestno podjetje posvetiti več pozornosti zimski cestni službi.

Škoda, ki jo je povzročila letošnja zima na cestah, še ni ocenjena, lahko pa brez pridržka zatrdimo, da je velika. Najbolj so prizadete ceste iz Murske Sobotice proti zahodu pa tudi proti vzhodu, tako da so nekateri morali zapreti, ker so kamioni običajni v razmežanem cestnišču. Posamezne odseke bo treba preorati z buldožerjem in na novo utrditi. V celoti vzeto je stanje cest v Slovenskih goricah še slabše; najhujše so poškodovane ceste iz Ljutomerja, ki je trenutno povsem odrezan od cestnega omrežja in dosegljiv samo z vlakom.

Glede na takšno stanje bo treba letos najti še več sredstev za redno in učinkovito vzdrževanje, prav tako pa zagotoviti nadaljnjo modernizacijo cest in v ta namen poiskati vse možne sofinanciranja. Sredstev, ki jih bodo v mariborskem okraju letos porabili za izboljšanje cest prvič v nekoliko večjem obsegu, tudi v prihodnjih letih ni kakor ne bi smeli zmanjševati. (jp)

Nove perspektive »Kmetovalca«

Zivinoreja in sadjarstvo, osnovni postavki razvoja te zadruge

Nikakor ni naključje, da je kolektiv KZ »Kmetovalec« v Ljutomeru pospešil v tem letu izvajanje programa za razvoj zivinoreje in sadjarstva. Pri tem očitno ne stremijo zgolj za konjunktorno proizvodnjo od danes na jutri, zakaj 60 hektarov novega plantažnega nasada sadnega drevja sodi med kmetijske naložbe s kasnejšim vračanjem.

Drugače je seveda z zivinorejo, kjer se denar hitreje obrača. Tudi te naložbe niso majhne: pitlišča goveje živine v Čezanjcih, Norščinah in Bučkovih skupno 430 glavam živine bodo že letos dopolnili z novimi hlevskimi objekti z 200 stojišči. V Bučkovih, kasneje bodo zmogljivost hlevov povečali za nadaljnjih 200 stojišč.

Ker razpolaga zadruga skupno z vseh 270 hektari površin, kolektiv teži za pospešenim odkupom zemlje od zasebnikov, zakaj slej ko prej bo krmna baza za važna postavka v strukturi pridelkov zadruge. Tako bodo samo letos odkupili kakih 200 hektarov zemlje, za kar imajo tudi že zagotovljena sredstva. Zal prinaša odkup novih površin na drugi strani nevšečnost, ki se je zlepa ne bodo mogli otestiti. Razparceliranost površin namreč že sedaj pomeni z več kot 620 parcelami takšno oviro, da na racionalno izkoriščanje strojne parka in na boljše delitev dela za sedaj še ne morejo misliti. Urejanje plantažnega nasada sadnega drevja v Radoslavcih naj bi bilo ob smotnem strnjjevanju in zamenjavi zemljišč z zasebnimi kmetovalci prvi tak poskus urejanja tega perečega vprašanja.

Hvale vredno je tudi dejstvo, da se ljutomerska kmetijska zadruga s svojim programom razvoja ne razhaja z načrti VZK Ljutomer. Oba partnerja sta uskladila področji svojega razvoja tudi še s teritorialno delitvijo tega območja. Tako usmerja KZ Ljutomer vse svoje kmetijske dejavnosti v smer Radoslavcih, kjer se je zadruga tudi že najbolj utrdila. Odkupljena zemljišča, ki bi utegnla krniti ta dogovor,

vejši ljudi, se po navadi zrežejo za rento, torej za neko vrsto prevzika, ki bi jim naj pomenil eksistenčno zagotovilo. Tako morajo večkrat zavrniti ugodne ponudbe ostalih lastnikov večjih posestev, ki pa seveda brez mladih moči ne morejo shajati. Skratka, gre za problem, s katerim se ne borijo zgolj v Ljutomeru, vendar je kazno, da postaja to vprašanje čedalje bolj aktualno in terja enotno reševanje. B. B.

bosta kasneje posestvi zamenjali. Na KZ Ljutomer pa ne zatisajo oči pred osnovno težnjo, ki ovira še hitrejši odkup zemlje. Ker je večina ponudnikov iz vrst stari-

GALANTERIJA ZA IZVOZ — Pripravljanje surovine za izdelovanje galanterijskih predmetov v tovarni lesne galanterije v Rimskih Toplicah. Od tod bodo letos izvozili za 300.000 dolarjev galanterije. Foto: F. Krivec

V nekaj vrstah

Mačkovoč — Tu so pred kratkim ustanovili kulturno prosvetno društvo »Ala Karloš«, ki je že začelo redno delati v dramski in pevski sekciji, v ljudski knjižnici in televizijskem klubu. F.

Seberovci — Člani mladinskega aktivna so razporedili svojo dejavnost po tromesečnih obdobjih. Posledni posvešajo največ pozornosti kulturni dejavnosti, poleti pa bodo skrbeli za šport in za klub mladih protizvajalcev. F.

Zalec — Letos se bo v občini stanovanjska izgradnja dosti bolj razmahnila kot minula leta, saj bo do konca pripravljena za vselitev kar 90 stanovanj. Razen tega bodo letos začeli na novo graditi še 60 družinskih stanovanj.

Posebna komisija občinskega odbora SZDL te dni obiskuje osnovne šole v občini, da bi zbrala gradivo za analizo o šolstvu; o družbenem upravljanju v šolstvu, delitvi dohodka, odnosu med matičnimi in podružničnimi šolami, vzgojna vprašanja. Analiza o tem bo pozneje za razpravo na posebnem plenumu občinskega vodstva SZDL Zalec, razen tega pa še smernica za delo bodočih šolskih odborov. -vec

Slovenske Konjice — Tu bodo letos zgradili bencinsko črpalnico, za katero bosta denar prispevala ObLO Slovenske Konjice in podjetje »Petrol«. Sprico vse večjega motoriziranega prometa je črpalnica v tem kraju v resnici potrebna. Stala bo blizu odcepa ceste za Oplotnico. -vec

Celje — V gornjem delu Stanetove ulice bodo odprli novo trgovino za prodajo elektro - tehničnih blaga. Prodajalno bo uredilo ljubljansko podjetje »Elektrotehnas«.

Svet za industrijo pri občinskem ljudskem odboru v Celju je predlagal ustanovitve posebnega sveta za strokovne kadre, ki naj bi sistematizirano obravnaval zadeve strokovnega šolstva v občini.

Zavod za rehabilitacijo invalidov v Celju — ustanovljen je bil leta 1957 — je doslej vključil v rehabilitacijo in zaposlitev 982 invalidnih in defektnih oseb. Zavod je v razvoju, a ima težave zaradi prostorov. Zaradi tega bodo letos dogradili novo objekt z delavnicami in internatom. Denar — 40 milijonov din — kolikor bo stala novogradnja, zavod že ima. -vec

Maribor — Mestni svet je sprejel odlok o občinskih takсах in določil, da bodo morali gostje za zacasno bivanje na območju mestnih občin plačati turistično takso. V hotelih A in B kategorije bodo plačali dnevno 120, v hotelih C kategorije in drugih prenočiščih gospodarskih in družbenih organizacij ter pri zasebnikih 100 in v campingih 60 din. Računajo, da bodo letno na območju mestnih občin zbrali tako 8,8 milijona dinarjev. -n

Ravne na Koroškem — Letos bo v industriji ravenske občine za 3 odst. več zaposlenih kot lani. V železarni Ravne jih bo za 2,9%, v tožarskem rudniku za 2,9%, v tovarni rezalnega orodja Prevalje zaradi preusmeritve proizvodnje za 33,3 odstotka več itd. V tovarni lesovine in lepenke Prevalje bo število zaposlenih ostalo na ravni minulnega leta. -mar

Madžari, Začeli bomo s Planico

Tudi avstrijski smučarski skakalci že na Bledu

PRVIKRAT GOSTJE PLANICE — Madžarski skakalci se bodo tokrat privikar udeležili smučarskih poletov. Na sliki od leve proti desni: Laszlo Csavas, Tomas Sudar, Henrik Ferenc (trener) in Ende Kiss. Foto: E. Selhaus

Bled, 20. marca. Za sovjetskimi skakalci in reprezentanco DR Nemčije so prispeli semkaj tudi madžarski skakalci, danes popoldne pa še avstrijska reprezentanca. V avstrijski ekipi so Max Golser, Waldemar Heigenhauser, Herbert Schiffrer, Sepp Lichtenegger, Peter Müller in vodja ter trener Sepp Bradl, medtem ko bo šesti član reprezentance Baldur Preiml še prispel; madžarsko reprezentanco pa sestavljajo Laszlo Csavas, Tomas Sudar, Ende Kiss in vodja Henrik Ferenc. Vsi skakalci so nastanjeni v hotelu Toplice, kjer pričakujejo nočjo še ostale udeležence letošnjih poletov v Planici, ekipe Poljske, CSSR, Zah. Nemčije, Norveške, Finske in ostale.

Dopolnilo so se skakalci DR Nemčije, SZ in Madžarske odpeljali z Bleda v Planico, kjer so trenirali na 60-metrski skakalnici in si hkrati ogledali še sosednjo veliko skakalnico, napravo, na kateri se bodo pomerili v petek, soboto in nedeljo. Ker je bil to povsem neuraden trening, ob skakalnici sploh niso bile zataknjene oznake za dolžine.

Madžarski skakalci, ki so to pot privikar gostje Planice in bodo sploh prvi nastopili na veliki skakalnici, so posebej zanimivi, seve ne kot favoriti, marveč kot zastopniki naroda, ki si šele utira pot v mednarodno arenjo. Njihov vodja Henrik Ferenc pravi, da se njihovi skakalci že močno žele spoznati s poletni, s hitrostjo na veliki skakalnici, skratka: v Planico jih je

TUDI AVSTRIJCI ŽE NA BLEDU — Včeraj popoldne so prispeli na Bled avstrijski skakalci za Planico. Od leve proti desni: Lichtenegger, Heigenhauser, Müller, Golser in Schiffrer. Foto: E. Selhaus

V nedeljo začetek tudi SNL

Zaradi izredno dolge zime, zlasti pa slabih igrišč je Nogometna zveza Slovenije spopadla s klubi, odredila, da bo začetek spomladanskega prvenstva republiške lige v nedeljo 24. m., in sicer tako, da bo za začetek na sporedu II. kolo, prvo pa je preloženo na poznejši termin. V Ljubljani bo odigrana samo ena tekma, in sicer med Svobodo in Ljubljano, ki bo že v soboto popoldne. Razpored ostalih tekem pa je tale:

Kladivar : Ilirija, Gorica : Odred : Krim, Rudar (V) : Slovan, Sobotka : Triglav, Zeleničar : Delamaris in Rudar (T) : Celje.

Judoisti na državnem prvenstvu

Novi Sad, 20. marca. Osmo državno prvenstvo v judo bo 23. in 24. t. m. v športni dvorani nogometnega sejlišča. Na tej priložnosti bo potekalo tudi prvenstvo republiške lige v judu. Prvenstvo bo ekipno in za posameznike, in sicer za junorje, mladince in člane, s tem da se bodo udeleženci lahko borili v vseh kategorijah. Na tem tekmovanju bodo izbrali mladinsko in člansko reprezentanco Jugoslavije, ki se bo udeležila evropskega prvenstva v Zenevi.

Konkurenca med londonskimi stadioni

Londonski Arsenal ima poleg Wembleyjskega stadiona največji stadion v angleškem glavnem mestu in si na vsi moč prizadeva, da bi mu prinašal čimveč dobička, kar pa zaradi popularnosti urejenosti Wembleya ne gre prav gladko. Njegovi gospodarji so se zdaj odločili, da ga bodo posebej zavarovali pred inarom. Za ta namen bodo potrebovali nič manj kot 60 km kablo, ki ga bodo napajali pod celotnim igriščem in 600 tona težkih trakov, ki jih bo poslej moglo ogrevati. Prav gotovo investicija ne bo zmanjšala v takih zimah, kakršna je bila letošnja. . .

Slabe premije angleških nogometašev

Nogometaši na angleškem otoku so imeli letošnjo zimo slabe premije, saj so morali zaradi snega in mraza precel prvenstvenih terminov sedeti doma za pečjo. Zanimivo je, da se so pri tem čisto drugače obnašale njihove športne kolekcije v ženskih ekipah, ki so vložile kmetijskim stopinjam pod ničlo kar veselo preganjale okroglo usnje. Kapetanica najbolje angleške enjatorice Filma Davison je izjavila, da ženske ne poznajo nikakega zimskega premora. Angleška ženska liga s tekmovalnim kolektarjem ni prav nič v zastoji.

Premalo vadbe za kolesarje

Kakor smo že zabeležili, se je v našem območnem letovišču Opotji pripravljalo nad 30 naših najboljših kolesarjev, med njimi 15 reprezentantov, 20 kolesarjev pa so poslali klubski posamezni klubi in republiške zveze. Ta zgodnji trening pod vodstvom trenerjev Drugiša Jesiča in Zvoneta Zanoskarja je bil predvsem zato, da bi doleteli ekipo za dirko »Okrog Tunisa«. Toda to prireditelj so organizatorji letos iz tehničnih razlogov odpovedali.

Osemnajstredna sistematična vadba in nazadnje se 2 dirki zadnje sobote in nedelje so pokazale predvsem, da samo dva trenerja nista bila kos zahtevnim nalogam, saj bi bilo treba vse te udeležence razdeliti v več skupin in jih razporediti v strokovne roke vsaj štirih trenerjev. Razumljivo je tedaj, da delo ni potekalo tako, kakor bi bilo treba in da je bilo začetje tega spazila prenekatero pomanjkljivost.

Po prvih vtisih o teh pripravih bi lahko rekli, da je najbolj presenetljivi mladi Andrej Boltožar (JLA), ki se mu pozna, da ima za seboj skoraj dvomesečni zimski trening na Kopačniku. Odlično formo je nazadnje potrdil tudi na obeh dirkah, tako da je vsaj za zdaj naš najboljši kolesar. Slab plama odličnih Rogovih članov Valenčiča in Škerlija ni presenetljiv, saj sta komaj obklesala vojaško suknjo in nista imela poprej prave prilagoditve za vadbo. Ostala dva Rogova kolesarja Ulmar in Sebenik tudi še nista bila pri pravi moči. To velja zlasti za Sebenika, vendar pa vemo o njem, da prihaja v pravo formo zmeraj šele sredi sezone. O Brankovihih kolesarjih lahko rečemo, da so solidni vozači. Mladi Odredov član Vito Gros se je pokazal s prav dobrimi stranmi, saj se je po kratkem kondicijskem treningu in po 800 km vadbe odlično plasiral na obeh dirkah in za zmagovalcem zaostal komaj za dobri dve minuti. Enaka povelja gre tudi Hvastiji (Mladost) ter Zidanu (Odred), ki postaja že pravi mojster v vožnjah na vrbler.

Drobiž s Kopskega

Jadralski obilnega posu nameravajo letos še bolj razširiti dejavnost, predvsem glede poznavanja s turizmom. Člani Izolske Burje so se v zvezi s tem že dogovorili z domačimi turističnimi društvi, da bi jih finančno podpirali, sami pa bi opravljali razne usluge (prireditelj z jadralskimi in nedolobnem) za domače in tuje turiste. Kopski klub, ki je dobilo številne poudarke iz Madžarske in Vzhodne Nemčije, da bi se na njih obali pripravljali najboljši jadralski in teh držav. O tej pomudi bi se razmišljalo, kajti kopsko področje ima sicer dobre pogoje glede morja in gostinskih objektov, zelo tesavno pa je, da nima primerne objekta za vožnje snorite. Zamisel o izgradnji brodatskega doma je namreč še zmeraj bolj ali manj v povzračju. Vsekakor bi bilo potrebno začeti široko akcijo za zbiranje sredstev, saj bi se tak dom bogato obrestoval, ker ne bi rabil samo domačim jadrancem, vlašcem in plavalcem, ampak vsem klubom te vrsti po slovenski, da se govorijo o gostovanju kvalitetnih športnikov iz raznih zamejskih krajev.

Naši jadralski tak objekti tudi razpoložajo, saj so se z uspehom zadnjih let pririli pod vrh evropskega jadrstva. Letos bomo spet imeli priložnost za novo uveljavitev, saj bodo v gostovanju evropskega prvenstva v Franciji in mladinskega prvenstva v Švici. Razen tega pripravljajo tudi številne druge tekme na koprski obali, med drugim tudi tradicionalno mednarodno regato.

Izolski Delamaris je med pripravi za bilto prvenstveno sezono preimril. Postojna 3,1 in enajstletno Poreča 3,2, Koprski Tomos pa je igral z Duplice neodločno 1,1.

V Cerknem so organizirali lokalno plinotisko prvenstvo. Največ uspehov so imeli člani idrijskega Rudarja.

Domači vsi udeleženci te

Kratko in zanimivo

Elektronski izračun števila pi

Faktor pi, znano Ludolfovo število, s katerim izračunamo obseg kroga, so poznali ljudje že pred našim štetjem. Leta 1853 je izračunal matematik W. Shans število pi na 530 decimal. Čez 20 let je računanje nadaljeval in prenehal pri 707. decimali. Šele pred kratkim so opazili, da se je bil ta matematik zmotil.

Isto nalogo si je sedaj zadal matematik N. D. Robinson. Prek elektronskega izračunavanja je izračunal število pi na 10.880 decimal. Izračun sam je trajal 35 milijonov operacij.

Za primerjavo zmoglosti človeka in računalnika si oglejmo ta primer. 15-letnemu matematiku bi dali v roke papir in svinčnik in pričel bi računati število pi. Vsak teden bi delal 40 ur, odšli bi vsakoletni 14 dnevi dopust. Ko bi bil star 80 let, bi naredil celotni račun do danes znane decimalke. Elektronski računalnik je isto izračunal v petih — 13 urah!

Merjenje visokih temperatur

Sovjetskim znanstvenikom je uspelo pred kratkim izdelati napravo, posebni pirometer, s katerim merijo temperature do 10.000°C. Z dosedanjimi instrumenti so lahko izmerili temperature le do 3000 stopinj C, pa še to netočno.

Sedanje samopostrežbe že zastarelo?

Neko angleško podjetje je razvilo popolnoma nov sistem samopostrežne prodaje.

Gospodinja v trgovini dobi namesto kovinske košare bel karton. Z njim gre k dolgi steni, kjer so številne, komaj kot znamke velike zarez. Za zarez je v steklenem prostoru vzorec blaga ali živila. Gospodinja vtakne karton v zarez, ki odda oznako, ceno in težo izbranega blaga. Nazadnje vtakne karton še v zarez pri blaginji. Stroj izračuna v sekundi celotni znesek, ki ga gospodinja poravnava blaginjičarki (to je edina nameščena v trgovini). Blaginjičarka pritiska na gumbo in elektronska naprava razbere karton. Za trgovino je ogromno, popolnoma avtomatizirano skladišče s tekočim trakom. Čez pol minute prejme gospodinja izbrano in plačano blago že zavito pri izhodu.

Robot podpisuje

V ZDA so izdelali napravo »Autograph«, ki podpisuje z nalivnim peresom in kemičnim svinčnikom.

Zadostuje, da se ročno podpisemo na kovinsko folijo. Naprava črke natančno odda in jih nato reproducira na kakršenkoli dokument.

Svedra so napravo tudi na več načinov zavarovali pred nepoklicanimi. Med drugim ima stevec, ki šteje podpise. Te robote podpisnike so uradno že priznali.

»Človeški« elektronski možgani

Londonska univerza je razvila elektronske možgane, ki berejo, govore in pišejo. Osrednji del sestoji iz 4.000 celic, posebno oko pa vsebuje še 81 fototube.

Novi elektronski možgani se v bistvu razlikujejo od dosedanjih elektronskih računalnikov. Medtem ko so leti univerzalni stroji in ob pravilnem programiranju rešijo vsak problem — so prilagojeni elektronski možgani le nalogam, ki zadevajo človeka ali živali. S pomočjo posebnega selektorja razlikujejo važne in nevažne probleme.

Kljub temu, da vsebujejo človeški možgani 10 milijard celic, zadostuje za delo z umetnimi možgani znatno manjše število celic.

Nov način vžiga pri motorjih

Nov način vžiga pri bencinskih motorjih je skonstruirala neka ameriška tovarna. Odveč je magnet, valjalna tuljava in tudi kondenzator. Zadostuje majhno premikanje in med dvema keramičnima materialoma nastane razelektritev 20.000 voltov, ki vžge mešanico zraka in bencina.

Nov način vžigalja že uporablja industrija motorjev za poljedelstvo.

Zvočni signal za bencinski rezervoar

Vozniki avtomobilov kaj lahko med vožnjo spregledajo kuzalec, ki kaže količino goriva v rezervoarju. Bolj zanesljiva in učinkovita je naprava »electronic gas-check«. Ko ostanje v rezervoarju le še 3 galone (11,4 l) goriva, sproži naprava alarm v obliki zvoka, ki se v presledkih ponavlja. Čim ostanje le še dve galoni (7,6 l), potem naprava alarmira toliko časa, dokler ne napolnimo goriva. Naprava je poceni, zlahka jo montiramo v avto in je neobčutljiva za zunanje vplive.

Avtomatski zapiralec steklenic

Z novo avtomatizirano napravo za zapiranje steklenic, proizvod tovarne »Fordis« iz Kemptona, dosega 50% nižje proizvodne stroške. Avtomat izdeluje pokrovice iz aluminijeve pločevine do debeline 0,3 mm in hkrati zapre v eni uri 10.000 steklenice. Po tekočem traku potujejo zaprte steklenice v drugo avtomatizirano del, kjer jih naprava razvrsti v zabojke, pripravljene za transport.

V primeru kakršne koli napake se naprava takoj sama izključi.

Avtomat že uporablja mnoge tovarne, posebno pa farmacevtske tovarne pri proizvodnji antibiotikov.

Na daljavo krmiljena hidrocentrala

Hidrocentrala Eemlin v gorah Kavkaza krmilijo sedaj iz daljave. Vodo reke Tersek so speljali po 7 km dolgem kanalu skozi gore, od tod pa pada iz višine 160 m v turbine hidroelektrarne. Vse naprave in mehanizmi so avtomatizirani in jih krmilijo na daljavo 25 km. En sam inženir opazuje kontrolne instrumente za komandni pultom. Vse morebitne napake avtomatizirana naprava registrira in hkrati javi na komandno mesto.

V Sovjetski zvezi bodo zgradili še več takih hidrocentral.

PODJETJE ŠPORT OPREMA — LJUBLJANA — VIŽMARJE ST. I

razpisuje naslednja prosta delovna mesta za:

1. KLEPARJA — varilca tanke pločevine
2. SAMOSTOJNEGA ELEKTRIČARJA za instalacije in previjanje elektromotorjev
3. KLEPARJA — vodoinstalaterja

Pismene ali ustne ponudbe. — Zglasite se v upravi podjetja. — Osební prejemki po pravilniku podjetja. — Stanovanja za samce priskrbljena. 2078

CINKARNA — metalurško kemična industrija CELJE

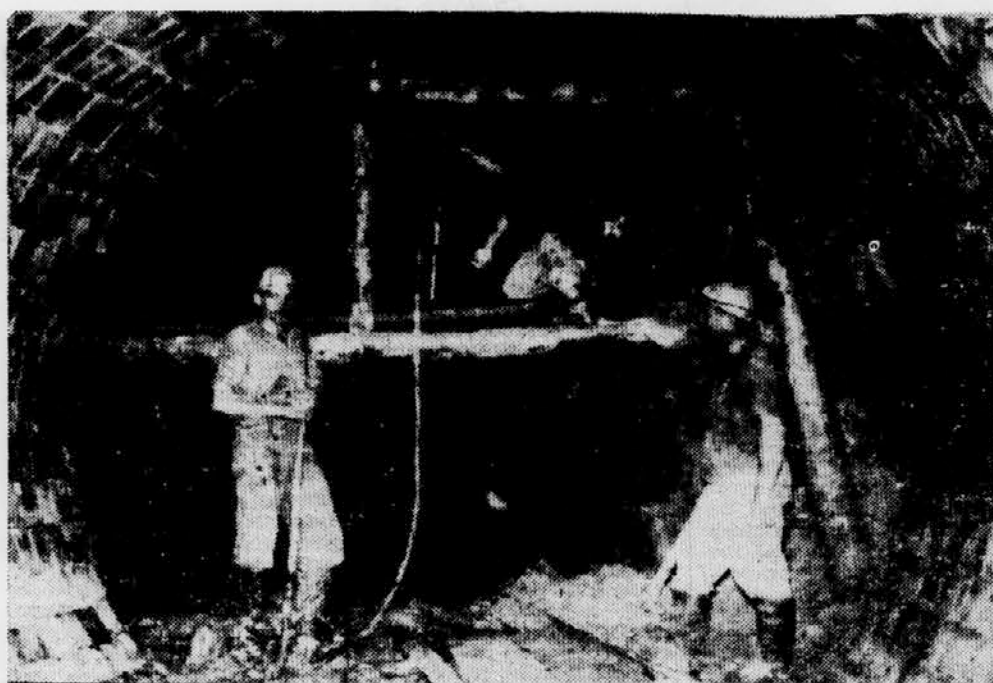
razpisuje po čl. 46 in 47 temeljnega zakona o kreditni investicijskih objektov (Uradni list FLRJ št. 45/61)

JAVNO LICITACIJO

za oddajo gradbenih del za gradnjo investicijskega objekta »modri baker« v Cinkarni Celje

Rok za oddajo ponudb je 5. april 1963 do 10. ure na sedežu investicijskega sektorja Cinkarne. Vso potrebno tehnično dokumentacijo z razpisnimi pogoji dobite od 22. marca 1963 dalje. Za licitacijski elaborat morajo biti zainteresirani polnoči kaveji 500.000 (barilani ček), ki jo Cinkarna vrne po vrnitvi elaborata. Razpisna vsota po projektantskem predračnu je 47.885.887 din.

Rok za pričetek del je 15. april 1963. Rok dovršitve celotnega objekta pa je 31. julij 1963. 2081

OBZIDAVA ROVOV. V premogovnikih Zasavja že s pridom uporabljajo velike elektrofilitrske bloke za obzidavo rudniških rovoev. Preiskave so pokazale, da so novi elektrofilitrski bloki celo trdnjši od betonskih elementov.

Elektrofilitrski pepel

Velike možnosti vsestranske uporabnosti te surovine

(Nadaljevanje in konec)

Tako sta bila v okviru konkurence za industrijo gradbenega materiala odobreni dve proizvodni napravi, ena v Šostanju in ena v Trbovljah. Pri postavitvi teh obratov je bila merodajna celotno odobrena investicija v višini 250 milijonov dinarjev (vrednost nove opreme za 10 milijonov oprečnih enot letno je ca. 300 milijonov dinarjev).

Pospešena je bila gradnja v Šostanju kot pilotna tovarna, kjer so se lahko že tudi opravili poskusi na vakuumski stiskalnici, ki so pokazali, da zadostuje za industrijsko proizvodnjo enkratna predelava surovine. Kot eno bistvenih tehnoloških vprašanj je tudi zorenje materiala, za katero smo predvideli posebne silos.

Istočasno so se na Zavodu za raziskavo materiala in konstrukcij nadaljevala raziskave naših elektrofilitrskih pepelov, ki v nasprotju s tovrstnim materialom v Angliji, Franciji, Nemčiji in ZDA, kjer v termocentralah uporabljajo črni premog, izvirajo od ravnega premoga in lignita in izkazujejo tudi precej veliko vrednost sulfatov. Cilj teh raziskav je bil, da se s pomočjo kemijskih in petrografske analize, potem pa še s pomočjo difrakcije z rentgenskimi žarki, kombinirano z DTA (diferencialna termična analiza) ugotovijo povezave kristalov v samih pepelih kot tudi spremembe, do katerih prihaja v njih v mešanici z apnom. Na tak način je omogočena presoja obstojnosti materiala na daljša obdobja vneprej. Za te preiskave uporablja Zavod med drugim novi rentgenski aparat, ki ga je pridobil iz ameriške tehnične pomoči, specialno opremljeno za izvajanje korozijskih operacij, kakor tudi odleščanje materiala na prostem pod atmosferskimi vplivi.

Tovarna »EFE« (elektrofilitrski elementi) v Šostanju je pričela poskusno obratovati leta 1961. Proizvodi, ki so prihajali na tržišče, so prihajali na tržišče, so v začetku vzbujali nezaujanje, pozneje pa se je pričelo naraščati. Elektrofilitrski bloki velikosti 20 x 20 x 30 cm so omogočili hitro in kvalitetno gradnjo. Če pri debelini 30 cm so izolacijsko ustrezali, trdnostno pa so dosegali marke 150 kg na cm² takoj po proizvodnji, kakor je bilo predvideno. Nadaljnje preiskave so pokazale, da je možnost te trdnosti

sti še dvigniti na vrednost do 250 kg na cm² takoj po proizvodnji, kar omogoča uporabo teh elementov namesto betona v izgradnji rudniških rovoev in galerij. Bloki enake velikosti kot prejšnji betonski so težji zaradi tega priročno. Prav tako je postala zanimiva uporaba v konstrukcijah.

Tovarna je dosegla nominalno dnevno kapaciteto, kar pomeni, da daje ob polnem izkoriščenju letno 20.000.000 normalnih oprečnih enot. Spočetka tovarna še ni imela mehanizirane odzema in so bili oblikovani nekoliko deformirani. V letošnjem letu je odzvem izšlo iz proizvodnega stopnja mehaniziran, zato so oblike elementov pravilne.

Medtem ko so iz nove tovarne odhajali prvi proizvodi na tržišče, smo nadaljevali z intenzivnimi raziskavami uporabnosti elektrofilitrskih pepelov. Prvi rezultat smo dosegli s proizvodnjo elektrofilitrskih malt, ki niso v bistvu nič drugega kot mešanica, ki se uporablja za izdelavo oblikovancev brez plastifikatorja. Začeli smo s proizvodnjo suhe malte, ki je embilirana v vrečah, da se lahko uporablja neposredno na gradbišču, ne da bi bilo potrebno dodajati pesek. Debelina fuge med oblikovanci je lahko 5 mm, doseženo zidovje je v toplotnem in nosilnem pogledu homogeno. Zato so lahko tudi dopustne trdnosti v takih zidovjih znatno višje.

Nadaljnji uspehi so sledili z uporabo raznih maltoev, pripravljanih na temelju cementov in pepelov. Z njimi lahko dobimo zelo visoke trdnosti in na mešanico ter zmanjšamo uporabo cementa. Enak uspeh smo dosegli tudi pri nadomeščanju čistega mavca z mavcem iz elektrofilitrskega pepela.

Intenzivne raziskave teoretičnega in aplikativnega značaja teko dalje. V letošnjem letu je računati s širšimi aplikacijami elementov na področju nosilnih stropnih konstrukcij in z izkoriščanjem tlakovcev kot podlage za tlake.

Z uporabo elektrofilitrskega materiala v rovi so bile omogočene nove oklopne metode. Elektrofilitrski bloki v rudniku — s tem se je domiselno zaključil tehnološki krog: premog, ki ga rudarji kopljejo v rovi, daje ob izgovorjanju pepel. Iz tega pepela

izdelamo gradivo, ki ga v obliki blokov spet vgrajujemo v rudniku, da z njim odpiramo nove rove za nov premog. Na drugi strani pa iz istega gradiva zidamo močnega rudarska stanovanjska naselja, saj je v Šostanju, Velenju in okolici že lepo število stanovanjskih stavb, zgrajenih iz elektrofilitrskih elementov.

Omčisti smo že uporabo elektrofilitrskega pepela kot dodatka betonu. Med procesom vezanja se v taki masi nastane prosto apno veže s silikati in aluminati v nove kombinacije. Z redukcijo prostega apna se odpornost betona proti koroziji znatno poveča, prav tako njegova vodootpornost.

Če dodajamo elektrofilitrske pepel v določenem razmerju cementom, povzroča velika specifična površina elektrofilitrskega pepela, da ostaja cement precej dolgo v vodni naplavinji. To karakteristično smo izbrali za pripravo injekcijske mas, posebno za sanacijska dela na betonskih zidovjih, kot tudi za rekonstrukcije razpadajočih kamnitih zidov. Prvi primer — sanacija betonskih zidov — smo imeli pred leti, ko smo vozdarili s takimi injekcijami razpadajočih obzidov zidovje Ljubljane. Primer sanacije kamnitih zidov s pomočjo take »injekcijske mase pa je rekonstrukcija zunanjih zidov zgodovinskega gradu v Piranu.

Studij uporabe elektrofilitrskega pepela za pripravo lahkih agregatov je napredoval zlasti v Veliki Britaniji. Pri nas smo naredili industrijske poskuse s pepeli iz TE Brestanca in TE Kostanje. Nadaljnje področje študija elektrofilitrskih pepelov je njihova uporaba pri konsolidaciji tal v visoki gradnji in v gradnji cest.

Z uvedbo elektrofilitrskih elementov smo pričeli v gradbeništvu masovno uporabljati lahke betone. Zaradi dobrih karakteristik: nizke volumenske teže, visoke trdnosti, dobrih toplotnih in zvočnih izolacijskih sposobnosti lahko pričakujemo hiter razvoj na tem področju.

(prof. Bogo Fatur)

Za potovanje
počitek NN
dopust ROMANI

Zgodovina telefonije

180.000 telefonskih aparatov nas vsak dan v Jugoslaviji povezuje s prijatelji in poslovnimi ljudmi. Vsi vemo, da je teh naprav še vedno premalo, da pa se trudimo število povečati, za kolikor je zmerno. Podjetja za PTT promet sproti denar v ta namen, tovarne »Iskra«, »Vesla« v Zagrebu in beograjski »Pupin« (ki sedaj pripada Elektronski industriji v Nišu) pa proizvajajo telefonske naprave in aparate. Proizvajajo se večja, številno priključkov raste, vključujemo vse bolj moderne naprave, ki pa imajo kljub vsemu že zelo stare korenine. Zato vam želimo o tem podati nekaj zgodovinskih zanimivosti.

V stari Kitajski so že študirali prenos akustične energije s pomočjo preoblikovane energetske oblike na večje razdalje. Poznan je telefon z napeto vrstico, kjer se pojavlja akustična energija kot elastična deformacija longitudinalnega valovanja vrvice.

Leta 1687 je angleški fizik Robert Hooke, osnovatelj teorije o elastičnosti teles (Hookeov zakon), neodvisno od Kitajcev tudi iznašel telefon z napeto vrstico. Prenosna razdalja je dosegla največ 1 km.

Leta 1838 je Von Page iznašel poljsko iglo, ki jo je uporabljal kot slušalko z zvočnim zvočnik. Kovinska igla je centrično ležala v tuljavi, ki je menjala magnetno poljsko jakost. Zato je igla nihala z

magnetnim poljem v ritmu pogovornega toka in z nihaji izvalovila obdajajoči zrak.

Leta 1854 je francoski brzojavni uslužbenec Charles Bourseuil prvi predlagal, da se signal prenaša tako, da se akustično energijo pretvori v električno (in ne več v elastično deformacijo), je pa to sistemski napredek. Leta 1854 je odkril hkrati stopnja nastajal ker ni uporabil elastične membrane kot pri telefonu z napeto vrstico, pač pa je namestil majhno, lahko se premikajočo ploščico z lastnostmi, ki jih pozame najdemo pri mikrofonu.

26. oktobra 1861 je Philips Reis izdelal poseben aparat, ki je bil sestavljen iz oddajnika, telefonskega voda, baterije in sprejemnika. Oddajnik je imel na membrani platnasto ploščico, ki se je naslanjala na platnasto konicico. Na ta način se z nagnjenjem membrane na konico lahko povečuje ali zmanjšuje upornost, kar je osnova za delovanje mikrofona v telefonskem aparatu.

Sprejemnik je imel elektromagnetno jedro, okoli katerega je nihala elektromagnetna tuljavica. Vse je bilo namršeno v resonančni skrinjici teke, da je bil sprejemnik neke vrste zvočnik. Tako je Philips Reis prenašal glas s pomočjo prekinjanja (ne nihanja) električnega toka, kar moremo smatrati kot rojstvo telefonskih zvez.

Medtem je bilo v razvoj telefonskih naprav vloženega veliko truda, vendar vse na osnovi Morsejevega brzojave.

Leta 1869 je bila namreč vzpostavljena še prva medcelinska brzojavna zveza Evropa — Azija iz Londona preko Berlina in Perzije v Indijo.

Leta 1875 je bila napravljena v Peterburgu (Leningradu) prva brzojavna mednarodna pogodba. O telefoniranju pa se je tedaj le govorilo.

14. februarja 1876 sta patentirala, najprej Graham Bell, dve uri nato pa še Eliha Gray, neodvisno drug od drugega, vendar oba pri patentnem uradu ZDA, nove telefonske aparate z membrano na prednji in sprejemni strani. Gre za sistem prenosa informacij s pomočjo induciranih napetosti, vendar brez uporabe dodatnih baterij.

Iz tega časa je poznan foto-telegraf, ki ga je izdelal Paul la Cour.

Leta 1877 je Edison izdelal tako imenovan Edisonov transmittor.

Za istega leta je nemški generalni poštni mojster Heinrich von Stephan spoznal splošno vrednost telefonskega prenosa celo pri brzojavu in je 12. XI. 1877 oddal prvi brzojavni urad skupno s telefonskimi napravami (ročni centralami) v Friedrichsbuergu pri Berlinu. Zasebniki so si tedaj prvič namestili telefonske zveze za privatno uporabo.

Leta 1878 je Hughes uve-

Seznam za 1.700.000 rastlin

Z botaničnega Inštituta univerze v Genovi poročajo, da bodo sestavili na karticah elektronskega računalnika IBM mednarodni katalog celotnega rastlinstva, ki ga je na zemlji okrog 1.700.000 vrst. Če mnogo desetletij se trudijo botaniki, da bi raziskali in razvrstili vse rastline. Ker so delali v različnih časih in na različnih krajih, so jim dali tudi različna imena in tako je danes v seznamih prava zmešnjava.

Celoten indeks rastlinstva bo šest sodelavcev katalogiziralo s pomočjo elektronskega računalnika v petih letih. Brez njega bi trajalo delo z istim številom sodelavcev nekaj nad 83 let.

Stikalo po novem principu

Nekako pol ure po sončnem zahodu in ravno toliko časa pred sončnim vzhodom prižge preprosta japonska naprava razsvetljuje na cestah in v prostorih. Pri oblačnem ali megelnem vremenu je svedeta ta čas drugačen. Celotni učinek sloni na etru podobni tekočini, ki reagira na svetlobo. Fotocelice in druge drage naprave so zato odveč. Naprava je zelo poceni in jo že s pridom uporabljajo za vključevanje in izključevanje neonske razsvetljave.

Fantastična brzina računskih strojev

Današnji vrhunski elektronični računski stroji zmrejo v eni sami sekundi 200.000-krat vključiti in izključiti naprave, kar je bistveno za hitro delo računalnika. Novi japonski računalnik je 150-krat hitrejši in zmore v istem času 30 milijonov preklapljanj. Povečana hitrost sloni na konstrukciji nove vrste diode.

Avtomati ponujajo mleko

V Angliji neprestano raste poraba mleka. Vzorok temu so novi avtomati, iz katerih lahko dobijo žejni za 23 dinarjev 1/41 ledenomuznega mleka.

Poročajo, da mladi ljudje smolžejo to »umetno kravico« hitreje kot jo lahko mlekarje napojijo. To je posebno vidno v vojašnicah, kjer upirajo sedaj vojski prave »orgije« z mlekom.

Splodno zadovoljstvo ugotavljajo, da je poraba mleka vedno večja, nasprotno pa se manjša poraba alkoholnih pijač.

Avtomatizirana opekarna z zmogljivostjo milijarde opek

V bližini San Francisca so pred kratkim montirali avtomatizirano opekarno za proizvodnjo opeke iz betona. Proizvodnja se odvija popolnoma avtomatično in bo dala v enem letu približno eno milijardo kosov različno obarvane opeke.

Ves postopek — od mešanja cementa s peskom prek razmaza, polivanja s kovinskim oksidom, segrevanja, barvanja, čiščenja posod itd. — se odvija v strojih, ki jih povezujejo tekoči trakovi.

Robot s spidinom

Tovarna Consolidated Controls Corp. v New Yorku je izdelala robot »Unimate«. Robot prevzema delo človeške roke. Njegovi elektronski možgani si zapomnijo lahko 200 delovnih operacij.

Zadostuje, da nekajkrat počasi potakamo pod robotom gibanje roke oziroma delo samega robota. Si zapomni in dela po istem postopku, n. pr. polaga matice, odvija in zavija vijake, polni kartone, vari, opravlja dela pri vrtnem stroju, stiskalnici, rezalnem stroju in podobno.

Tehnologija polvodnikov

V načrtu je gradnja nove tovarne polvodnikov pri Trbovljah

Osnovni material za proizvodnjo germanijevih polvodnikov-transistorjev so oksidni elementi germanija. Tehnološki postopek od osnovnega elementa do izgovljenega transistorja je precej zamotan, dolgotrajen in ga delimo na 19 glavnih faz, pri čemer pa niso vsteta vmesna merjenja, ki jih je vseh skupaj brez finalne — 18.

Postopek sam je naslednji:

1. Odpadnemu germaniju izločijo najprej vse primesi. Faza obsega kompleksne kemične procese čiščenja.

2. Germanij vežejo z različnimi postopki v germanijev tetraoksid (GeCl₄). Klorid destilirajo podobno kot alkohol.

3. S hidrolyzo germanijevga tetraoksida dobljeno germanijev dioksid. Postopek francionirane destilacije in frakcionirane večkrat ponavljajo.

4. Germanijev dioksid — bel prah — reducira v peči z vodikom pri temperaturi okrog 675°C. Ostane germanij v obliki palice in voda. Tako pridobimo Ge ponovno pretalijo pri 1000°C, da dobi kovinski lesk.

5. Germanij je sicer že v veliki meri čist, vendar še ne ustreza zahtevam polvodniške tehnike. Zato nadaljujejo s čiščenjem, tako imenovano cenoško rafinacijo, ki je pravzaprav fizično čiščenje. Prek germanijevih palic se potiska en ali več razbeljenih obrobov, ki tali element in odvaja nečiste snovi proti koncu. Postopek je v peči ob atmosferi zaščitenega plina. Večkrat ga ponavljajo, toda vedno v eni sami smeti.

6. Dobljen material še ni primeren za proizvodnjo transistorjev. Potrebno je večje polikristalno germanija v posebni napravi, kjer rastejo monokristali v vakuumu ali inertni atmosferi v smeri pravilno pripravljene germanijev kati (tako napravo sedaj sami konstruirajo pri nas strokovnjaki Zavoda za avtomatizirano laboratorijev podjetja ISKRA).

7. Sledi fizikalna kontrola monokristalov, glede na specifično upornost, vrsto manjšinskih nosilcev, naboj (akceptorjev ali donatorjev), od katerih zavisí p ali n tip polvodnika (preveč vrzeli ali preveč prostih elektronov).

8. Tako pridobljen kristal moramo z orientacijo določiti smer osi. Merjenje opravijo z rentgenskim aparatom.

9. Germanij sedaj razžagajo. Metoda za žaganje je več. Večinoma se poslužujejo podobne tehnološke metode kot jo ima urarska industrija pri rezanju plemenitih kamnov. Z določeno žago razžagajo elek-

ment germanij na majhne ploščice — diske.

10. Ploščice v polimih strojih zbirajo na ustrezne debeline.

11. Diske sedaj še razrežejo na ustrezne majhne kvadratne ali okrogle ploščice, tako da je vsaka en sam kristal.

12. Pri rezanju ali mehanskem brušenju posamezne ploščice so deformirali površinski monokristal, zato je potrebno sedaj kemično pitiranje površine ali jedkanje v kislini, ki daje hkrati ustrezno debelino ploščice.

13. Izdelava pn spojev se odvija v peči pri zaščiti atmosferi plina vodika zaradi nezaželjene oksidacije. Izredno majhne krogljice indija — z dodatkom galija, aluminija itd. — tako imenovani emiter, postanejo na germanijevih ploščicah tako čvrsto prilepljeno nanj in naredijo dober električni kontakt.

14. Sledi montaža teh pn spojev na steklena podnožja in varjenje ali spajkanje elektrod.

15. V naslednji fazi elektrokemijsko jedkavo površino, tako da dobi bodoči transistor prave električne lastnosti.

16. Bistveni del proizvodnje transistorjev je impregnacija in inkapsulacija. Od teh zavisi praktično življenjska doba transistorjev. Delo opravljajo zato v inkubatorjih pri točno določenih temperaturi, vlagi in ob popolni čistoti zraka. Zategadelj morajo biti tovarne transistorjev vedno daleč od industrijskih krajev, na smoti, kjer ima zrak najmanjši odstotek prasnih delcev.

17. Transistorji so sedaj dedelani, zato jih elektroni izmerijo. Kontrola obsega merjenja: ojačen, parametrov, šumov, moči, karakteristik itd.

18. V klimatskih napravah se sedaj transistorji starajo 48 ur pri temperaturi 55°C in 80% vlagi.

19. Končna kontrola elementov in sortiranje, zaradi razlik med transistorji.

Po mednarodnih normah so potrebne grupacije, kjer združijo posamezne kose z enakimi karakteristikami, istim ojačenjem itd.

20. Pri nas te transistorje še vključujejo za tri mesece, jih nato ponovno pregledajo in šele nato odpremo naročniku.

Opisani tehnološki postopek je plod večletnega samostojnega proučevanja številnih strokovnjakov: fizikov, kemikov, elektroinženirjev in strojniki v laboratorijih Zavoda za avtomatizacijo.

REKA NA CESTI — Včeraj popoldne je na Cankarjevi cesti v Ljubljani, natanko pred Moderno galerijo, počila glavna napajalna cev Ljubljanskega vodovoda. Skozi luknjo je v kratkem času steklo približno 5000 kubičnih metrov vode, ki je preplavila velik del Prešernove ceste in ulice v bližini Moderne galerije. Delavci Mestnega vodovoda so takoj posredovali. Zaprti so vse dovode, tako da je bil del mesta v bližini okolici nekaj časa brez vode. Ukretni so vse potrebno, da se je voda odtekla in da se je promet lahko odvijal normalno. — Okoli 17. ure so izkopali rov do poškodovane cevi, ki je v globini približno tri metre in ima premer 350 milimetrov. Cev je verjetno počila pod pritiskom gornjega sloja zemlje. Počeno cev so čez noč zamenjali, tako da je vodni pritisk spet normalen. Nastala škoda se ni ocenjena.

Foto: Novak

Danes dograjen podaljšek kanala na zavojskem jezu

Niš, 20. marca (Tanjug). Na zavojskem jezu se je tudi danes nadaljeval boj za ohranitev odtočnega kanala na levem bregu, ki je v nedeljo nanj pritisnila erozija. Voda odteka po kanalu zdej nekoliko počasneje.

Podaljšek kanala bo dograjen jutri. Ta del kanala bo betoniran in zavarovan pred nadaljnjo erozijo. Strokovnjaki podjetja Hidrotehnika iz Beograda, ki vodijo dela, pravijo, da je stanje na jezu resno, ne bo pa postala kritična, vodo pravčasno opravili predvideni dela. Če bodo torej odtočni kanal na levi strani zavarovali pred erozijo in položili cevi za odtok vode iz jezera, bo jez rešen nevarnosti za prihodnjih 8 do 10 mesecev. Kolikor je potrebno za zgraditev predora.

Vinjenost in prevelika hitrost

Bled, 20. marca. Na Prešernovi cesti na Bledu je včeraj popoldne padel Jožef Kreft z motornim kolesom KR-13-72. Kreft je vozil vinjen in je zaradi neprimernosti hitrosti zapeljal v rob pločnika. Pri padcu je dobil pretres možganov, tako da ga odpeljal v jeseniško bolnišnico. Prometni milicniki so mu odvzeli voziško dovoljenje.

Sedem požigov v vasi Brezno

Tri gospodarska poslopja do tal pogorela

Maribor, 20. marca — Včeraj popoldne med 22. in 23. uro je bil v vasi Brezno, ki je raztresena po hribovitih predelih, podtaknjen ogenj kar v sedmih gospodarskih poslopih. Pri posenetiku Ignicu Gornjaku so ogenj pravčasno opazili in je škoda minimalna. Tudi v gospodarskem poslopiju, ki je last Marka Medveda, so ogenj opazili pravčasno in ga takoj pogasili. Gospodarska poslopja, ki je last Antona Grma, pa je do tal pogorelo. Nastalo škodo cenijo na pol milijona dinarjev. Popolnoma je pogorelo tudi gospodarsko poslopje, lasti Jožeta Gornjaka, ki je bil vredno 3 milijone dinarjev. Požigalec je podtaknjen opazili in je škoda minimalna. Tudi v gospodarskem poslopiju, ki je last Marka Medveda, so ogenj opazili pravčasno in ga takoj pogasili. Gospodarska poslopja, ki je last Antona Grma, pa je do tal pogorelo. Nastalo škodo cenijo na pol milijona dinarjev. Popolnoma je pogorelo tudi gospodarsko poslopje, lasti Jožeta Gornjaka, ki je bil vredno 3 milijone dinarjev. Požigalec je podtaknjen opazili in je škoda minimalna.

Motorist zaprl pot tovornjaku
Ljubljana, 20. marca. Včeraj popoldne sta na križišču pred Delavskim domom v Ljubljani trčila tovorni avtomobil LJ-167-62 (voznik Franc Sinjor) in motorno kolo LJ-10-453, ki ga je vozil Ivan Nahtigal. Tovornjak je vozil po Prešernovi cesti proti Bavorskemu dvoru, iz nasprotnih smeri pa je prišel avtomobil. Voznik Sinjor je opazil, da se mu približuje kolo, ki ga je vozil Nahtigal. Sinjor je poskušal zavirati, a kolo ni ustavilo. Nahtigal je padel na cesto. Sinjor je bil poškodovan, škodo pa cenijo na 1,500.000 dinarjev.

Podri kolesarja in se odpeljal

Maribor, 20. marca. V naselju Miklavž pri Mariboru je na cesti II. reda včeraj popoldne ob 17.10 avstrijski kolesar Nikolaj Saharov z osebnim avtomobilom G-1023 podril kolesarja Slavka Ostapčuka iz Tezna pri Mariboru. Kolesar se je peljal iz Pluja proti Mariboru. Vozil je pravilno po desni strani ceste. S preveliko hitrostjo ga je osebnim avtomobil tesno prehitel in ga s prednjim desnim delom daleč ter odbil 10 metrov daleč. Voznik osebnega avtomobila je po daljšem zaviranju ustavil, se vrnil do laže poškodovanega kolesarja in mu dejal, da je lahko srečen, da je ostal živ. Nato se je odpeljal čez državno mejo v Avstrijo.

Padel v potok in utonil

Ljubljana, 20. marca. Včeraj popoldne je pri Cerkljah na poldnevi cesti na Bledu je včeraj popoldne padel Jožef Kreft z motornim kolesom KR-13-72. Kreft je vozil vinjen in je zaradi neprimernosti hitrosti zapeljal v rob pločnika. Pri padcu je dobil pretres možganov, tako da ga odpeljal v jeseniško bolnišnico. Prometni milicniki so mu odvzeli voziško dovoljenje.

Pod hišo se je udrla zemlja

Murška Sobota, 20. marca.

Včeraj popoldne se je pod stanovanjsko hišo v Predanah, ki je last Hermana Forjanca, pričela udirati zemlja. Hiša se je začela rušiti. Na pomoč so priskočili sosedi, ki so odnesli iz hiše vse premetnine. Pri nesreči ni bil nihče poškodovan, škodo pa cenijo na 1,500.000 dinarjev.

Zemeljski plazovi v lendavskih gorah

Lendava, 20. marca — Iz Lendave poročajo, da so se danes popoldne pojavili zemeljski plazovi v hribovitih predelih, kjer so predvsem vinogradi. Plazov je več, največji pa so široki nad sto metrov. Za sedaj ne ogrožajo stanovanjskih zgradb, računajo pa, da bo zemlja odnesla več vinskih kleti, če bo prišlo do deževja.

Nepredvidna kolesarka

Medvede, 20. marca. Kolesarka Vida Mihovec se je včeraj popoldne peljala iz Ljubljane proti Medvedom. Pred tovarno »Kolora« je neudoma zavila levo. Osebnim avtomobil KR-55-14 (voznik Ciro Lendosek), ki je pripelel za njo, je kolesarko zadel in zbil po cestišču. Pri nesreči je kolesarka dobila pretres možganov. Takoj so jo prepeljali na nezdgočno postajo v Ljubljano.

Izdajal se je za župnika

Franjo Jurak zaradi goljufij obsojen na dve leti

Pred tričlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju, ki mu je predsedoval sodnik Vekoslav Tanko, se je zagovarjal 23-letni Franjo Jurak, rojen v Zagrebu, sicer pa brez stalnega bivališča, ker je v drugi polovici minulega leta zagrešil več goljufij in tatvin. Sodišče ga je za 7 kaznivih dejanj obsodilo na 2 leti zapora.

Obtoženi Jurak se je na obiskih v župniščih izdal za duhovnika, da bi si s tem pridobil naklonenost, in sicer vselej v odsotnosti pravega duhovnika. Tako je v drugi polovici julija lani obiskal župnišče v Brdu pri Lukovici in tam prenočil, seveda pod prevezo, da je prišel zamenjat odsotnega kaplana. Ob odhodu je naslednje jutro ukradel nalivno pero in brevir. Že naslednji mesec je s podobno prevezo obiskal župnišče na Crnem vrhu pri Polhovem Gradcu ter ukradel 8000 dinarjev. Župnikovi materi se je tu prav tako nalogal, da bo nekaj dni maševal na Crnem vrhu. Ženska mu je izročila celo nekaj oblačil. Istega poletja se je seznanil s semenišnikom J. M. iz Brinovšice pri Ribnici in na njegovem domu enkrat tudi prespal. Ob odhodu je mnenjsko izmenil ročno uro. Avgusta lani je vdril v cerkev v Zamboci pri Ljuti. Od tod je odnesel 8 metrov vrvi, nekaj prtičev in 5 vaz za cvetje, kar je nato prodal na Hrvaškem.

V Bateljni na Hrvaškem je lani prevaril ženko E. L. Izdal se je za baptističnega duhovnika iz Zagreba in zahteval od nje razna oblačila in denar. Ker je bila ona zares baptistinja, mu iz verskih razlogov tudi ni mogla odkloniti. Razen tega je Jurak poleti ponovil okradel U. J. iz okolice Prevorja.

Jurak ni bil prvič pred sodiščem. Zaradi podobnih goljufij ga je okrožno sodišče v Celju 1961. leta obsodilo pogojno na 5 mesecev zapora. Namesto da bi se lotil poštenega dela, se je klatil iz kraja v kraj ter goljufal in kradel.

Povzročil nesrečo in skušal pobegniti

Kranj, 20. marca. Na Titovem trgu pred hišo št. 2 v Kranju je včeraj popoldne mopedist Janez Slabšak podril Gabrielja Jakovca. Mopedist je vozil prehitro in ni obviadal vozila, zaradi tega je Jakovec zadel, ko je prečkala cesto. Gabrielja Jakovec se je laže poškodoval, mopedist pa je po nesreči pobegnil, vendar so ga običajni samirali prišli.

V Bateljni na Hrvaškem je lani prevaril ženko E. L. Izdal se je za baptističnega duhovnika iz Zagreba in zahteval od nje razna oblačila in denar. Ker je bila ona zares baptistinja, mu iz verskih razlogov tudi ni mogla odkloniti. Razen tega je Jurak poleti ponovil okradel U. J. iz okolice Prevorja.

Eksplodiral je protiletalski naboj

Tržič, 20. marca. Včeraj ob 22.50 se je doma v kuhinji smrtno ponesrečil 13-letni Iztok Strih iz Bistrice št. 11 pri Tržiču. Deček je pri električni peči gradil protiletalski naboj, da bi stopil svinec. Približno po 15 minutah gretja pa je zrno eksplodiralo. Deček je bil takoj mrtev. V času nesreče sta bila v kuhinji še dva njegova brata, ki pa sta nepoškodovana. Staršev ni bilo doma.

Tovornjak v betonsko ograjo

Stari trg, 20. marca. Zaradi prehitre vožnje po cesti II. reda v Starem trgu je v ponedeljek ob 19. uri trčil v betonsko ograjo pred osnovno šolo tovorni avtomobil R-38-95, ki ga je vozil Ivan Tomac v vinjenem stanju. Nastalo materialno škodo cenijo na 300.000 din. Prometni milicniki so vozilu odvzeli evidenčni tablico.

Z avtomobilom preganjal lisico

Kanal, 20. marca. Italijanski državljani Jože Gorjan iz Gorice je z osebnim avtomobilom GO-161-59 v noči od nedelje na ponedeljek na cesti II. reda pri Kanalu preganjal lisico. Zaradi tega je zmanjšal hitrost. Za njim je v kratki razdalji vozila z osebnim avtomobilom GO-13-52 Ana Marija Cornić in trčila v prednjo vozilo. Na obeh vozilih je za 100.000 dinarjev škoda.

NAJLEPŠE BRANJE ZA NEDELJO — "TOVARIŠ"

IZDAJA IN TISKA ČASOPISNO PODJETJE DELO, LJUBLJANA, TOMSICEVA 1-3. — UREDNIŠTVO: LJUBLJANA, TOMSICEVA 3 — UPRAVA: TOMSICEVA 1 — TELEFONI 23-522 DO 23-526. — OGLASNI ODDELEK: LJUBLJANA, TITOVA 1, TELEFON 21-896. — PRODAJNI ODDELEK: LJUBLJANA, TITOVA 3, TELEFON ZA LJUBLJANSKE NAROČNIKE 20-463, ZA ZUNANJE NAROČNIKE 21-832. POŠTNI PREDAJAL 29. — BRZOJAVNI NASLOV: »DELO« LJUBLJANA. ZIRO RACUN PRI NARODNI BANKI: LJUBLJANA 600-11-167. — MESEČNA NAROČNINA 550 DINARJEV. — ROKOPISOV NE VRACAMO.

Telefon dežurnega urednika: 20-646

Gledališče

DRAMA

Četrtek, 21. marca, ob 19.30: Dürrenmatt: FIZIKI (komedija). — Abonma Džiski 8 večerni. (Razprodano).
Ob 19.30: Abonma: AMERISKI SEN. Izven abonmaja. Gostovanje v Prešernovem gledališču v Kranju.

Petek, 22. marca, 19.30: Marceau: JATECE (komedija). Abonma Poljudanski. (Brez abonmentov iz dajskih vrst: mladost od 16 let neprimerno — več vstopnic je tudi v prodaji).
Ob 20. uri: Zupani: CE DENAR PADE NA SKALO. — Premiera (krasna predstava). Vstopnice so v prodaji (večje tudi ene, kupljene za prvotno predstavo premiero 15. t. m.).

Pri predstavi Marceaujevega »Jatece« jutri popoldne ob 15.30 je promet še vedno dober, kar upodablja obiskovalci iz dajskih vrst, ki je ranje delo tematsko neprimerno: na to možnost obiska opozarjamo ostalo občinstvo.

Poleg krstne uprizoritve Zupanevega dela »Ce denar pada na skalo« jutri zvečer ob 20. uri pripravljamo tudi ogle sobotne predstave Dürrenmattovih »Fizikov«, ki bo zadnja izvenabonmaška predstava te sobotne komedije. Rezervacije po tel. 21-402.

OPERA

Četrtek, 21. marca, ob 19.30: Obster: ILIJIJE. Balot. Abonma H. (Vstopnice so tudi v prodaji).

Petek, 22. marca, ob 15. uri: Puccini: LA BOHEME. Zaključena predstava za Ekonomsko srednjo šolo Kranj. (Vstopnice niso v prodaji).

Sobota, 23. marca, ob 19.30: Profkoff: KAMNITI CVET. Abonma E. (Vstopnice so tudi v prodaji).

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

Gledališka pasaja

Četrtek, 21. marca, ob 19.30: S. Stojanović: NEVANA voda. Kol. A. (Vstopnice tudi v prodaji).
Ob 20. uri: B. Hoffman. Dan in tvoj dnevni. Gostovanje v Logatcu. (Klra — Murkova).

Petek, 22. marca, ob 19.30: M. Stehlik: Tigrov kralj. Abonma Kol B. (Vstopnice tudi v prodaji).

MLADINSKO GLEDALIŠČE — LJUBLJANA

Dvorana Soča

Četrtek, 21. marca, ob 15.30: Vandenbergh: MEŠI JE SEDM. NALIST LET. Predpremiere. Izven. Vstopnice so v prodaji dopolne in dve uri pred predstavo.

BENTJAKOBKO GLEDALIŠČE — LJUBLJANA

Mestni dom

Sobota, 23. marca, ob 20. uri: Tavcar-Solc: »Cvetje v jesenju. Premiera. Red C. (Vstopnice po telefon 32-860).

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE

KRANJ

Četrtek, 21. marca, ob 19.30: Abonma AMERISKI SEN — gostuje SNG Drama iz Ljubljane. Izven.

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Četrtek, 21. marca, ob 15.30: Komorni oder: Beckett: PO-SLEDNJI TRAK. In O'Neill: HUGHIE. Predstava je zaključena.

KONCERT

PIANIST RANKO TUDOR bo koncertiral jutri, v petek, za modri abonma (Profkoff). Pripravljajo stare balade, Beethoven, Sonata op. 111, Debussy, Imagines, Chopin, Sonata v b-molu. Preostale vstopnice so naprodaj v Filharmoniji.

WANDLOV ORATORIJ »IZRAEL V EGIPTU« bo v soboto, 23. marca, izvedel 220 slušateljev Glasbene akademije v Beogradu pod vodstvom dirigenta Vojislava Tilića. Vstopnice od 100 do 400 din so naprodaj v Filharmoniji, za abonente koncertnih abonmajev velja ob predložitvi abonmajske izkaznice popust. K

RTV Ljubljana

SPORED ZA ČETRTEK

5.00-8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored) — 8.05 Kratkotrajni filmi: Montevideo, 1962. Orkester Kurt Edelhagov igra melodije iz glasbenih revij — 8.35 Pisanje Marjan Lipovec z novimi posnetki: »Kaj Radijska šola za vajo stanoj? Pretvarjanje elementov (ponovitve)« — 9.25 George Gerschwin: 3. del opere »Fertiz« in Besse: 10.15 Mandoline in godala — 10.30 Pet minut za novo pesmico: Ljubo Kuntaric: Pomlad in Podravnica za mlade risarje — 10.40 Tečaj ruskega jezika, 73. lekcija (ponovitve) — 10.55 Vsek dan novica — 11.00 Pozor, nimam prednosti! — 12.05 Kmetijski nasveti: inž. Jože Rihar: Cebelji hibridi — 12.15 »Jube, jube, vrgred prižiga se« — 12.30 Vesele medlojdie — 13.15 Obvestila in zabavnost na glasbo — 13.30 Edward Elgar: Enigma varietej — 13.35 »Podoknice iz minulih desetletij« — 14.30 Zabavni orkester RTV Beograd — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.15 An-sambel Jožeta Kampija — 15.30 Turistična oddaja — 16.00 Vsek dan za vas — 17.00 Poročila — 17.05 Glasba iz Ljubljane — 17.15 Poročila — 17.20 Poročila — 17.25 Poročila — 17.30 Poročila — 17.35 Poročila — 17.40 Poročila — 17.45 Poročila — 17.50 Poročila — 17.55 Poročila — 18.00 Poročila — 18.05 Poročila — 18.10 Poročila — 18.15 Poročila — 18.20 Poročila — 18.25 Poročila — 18.30 Poročila — 18.35 Poročila — 18.40 Poročila — 18.45 Poročila — 18.50 Poročila — 18.55 Poročila — 19.00 Poročila — 19.05 Poročila — 19.10 Poročila — 19.15 Poročila — 19.20 Poročila — 19.25 Poročila — 19.30 Poročila — 19.35 Poročila — 19.40 Poročila — 19.45 Poročila — 19.50 Poročila — 19.55 Poročila — 20.00 Poročila — 20.05 Poročila — 20.10 Poročila — 20.15 Poročila — 20.20 Poročila — 20.25 Poročila — 20.30 Poročila — 20.35 Poročila — 20.40 Poročila — 20.45 Poročila — 20.50 Poročila — 20.55 Poročila — 21.00 Poročila — 21.05 Poročila — 21.10 Poročila — 21.15 Poročila — 21.20 Poročila — 21.25 Poročila — 21.30 Poročila — 21.35 Poročila — 21.40 Poročila — 21.45 Poročila — 21.50 Poročila — 21.55 Poročila — 22.00 Poročila — 22.05 Poročila — 22.10 Poročila — 22.15 Poročila — 22.20 Poročila — 22.25 Poročila — 22.30 Poročila — 22.35 Poročila — 22.40 Poročila — 22.45 Poročila — 22.50 Poročila — 22.55 Poročila — 23.00 Poročila — 23.05 Poročila — 23.10 Poročila — 23.15 Poročila — 23.20 Poročila — 23.25 Poročila — 23.30 Poročila — 23.35 Poročila — 23.40 Poročila — 23.45 Poročila — 23.50 Poročila — 23.55 Poročila — 24.00 Poročila — 24.05 Poročila — 24.10 Poročila — 24.15 Poročila — 24.20 Poročila — 24.25 Poročila — 24.30 Poročila — 24.35 Poročila — 24.40 Poročila — 24.45 Poročila — 24.50 Poročila — 24.55 Poročila — 25.00 Poročila — 25.05 Poročila — 25.10 Poročila — 25.15 Poročila — 25.20 Poročila — 25.25 Poročila — 25.30 Poročila — 25.35 Poročila — 25.40 Poročila — 25.45 Poročila — 25.50 Poročila — 25.55 Poročila — 26.00 Poročila — 26.05 Poročila — 26.10 Poročila — 26.15 Poročila — 26.20 Poročila — 26.25 Poročila — 26.30 Poročila — 26.35 Poročila — 26.40 Poročila — 26.45 Poročila — 26.50 Poročila — 26.55 Poročila — 27.00 Poročila — 27.05 Poročila — 27.10 Poročila — 27.15 Poročila — 27.20 Poročila — 27.25 Poročila — 27.30 Poročila — 27.35 Poročila — 27.40 Poročila — 27.45 Poročila — 27.50 Poročila — 27.55 Poročila — 28.00 Poročila — 28.05 Poročila — 28.10 Poročila — 28.15 Poročila — 28.20 Poročila — 28.25 Poročila — 28.30 Poročila — 28.35 Poročila — 28.40 Poročila — 28.45 Poročila — 28.50 Poročila — 28.55 Poročila — 29.00 Poročila — 29.05 Poročila — 29.10 Poročila — 29.15 Poročila — 29.20 Poročila — 29.25 Poročila — 29.30 Poročila — 29.35 Poročila — 29.40 Poročila — 29.45 Poročila — 29.50 Poročila — 29.55 Poročila — 30.00 Poročila — 30.05 Poročila — 30.10 Poročila — 30.15 Poročila — 30.20 Poročila — 30.25 Poročila — 30.30 Poročila — 30.35 Poročila — 30.40 Poročila — 30.45 Poročila — 30.50 Poročila — 30.55 Poročila — 31.00 Poročila — 31.05 Poročila — 31.10 Poročila — 31.15 Poročila — 31.20 Poročila — 31.25 Poročila — 31.30 Poročila — 31.35 Poročila — 31.40 Poročila — 31.45 Poročila — 31.50 Poročila — 31.55 Poročila — 32.00 Poročila — 32.05 Poročila — 32.10 Poročila — 32.15 Poročila — 32.20 Poročila — 32.25 Poročila — 32.30 Poročila — 32.35 Poročila — 32.40 Poročila — 32.45 Poročila — 32.50 Poročila — 32.55 Poročila — 33.00 Poročila — 33.05 Poročila — 33.10 Poročila — 33.15 Poročila — 33.20 Poročila — 33.25 Poročila — 33.30 Poročila — 33.35 Poročila — 33.40 Poročila — 33.45 Poročila — 33.50 Poročila — 33.55 Poročila — 34.00 Poročila — 34.05 Poročila — 34.10 Poročila — 34.15 Poročila — 34.20 Poročila — 34.25 Poročila — 34.30 Poročila — 34.35 Poročila — 34.40 Poročila — 34.45 Poročila — 34.50 Poročila — 34.55 Poročila — 35.00 Poročila — 35.05 Poročila — 35.10 Poročila — 35.15 Poročila — 35.20 Poročila — 35.25 Poročila — 35.30 Poročila — 35.35 Poročila — 35.40 Poročila — 35.45 Poročila — 35.50 Poročila — 35.55 Poročila — 36.00 Poročila — 36.05 Poročila — 36.10 Poročila — 36.15 Poročila — 36.20 Poročila — 36.25 Poročila — 36.30 Poročila — 36.35 Poročila — 36.40 Poročila — 36.45 Poročila — 36.50 Poročila — 36.55 Poročila — 37.00 Poročila — 37.05 Poročila — 37.10 Poročila — 37.15 Poročila — 37.20 Poročila — 37.25 Poročila — 37.30 Poročila — 37.35 Poročila — 37.40 Poročila — 37.45 Poročila — 37.50 Poročila — 37.55 Poročila — 38.00 Poročila — 38.05 Poročila — 38.10 Poročila — 38.15 Poročila — 38.20 Poročila — 38.25 Poročila — 38.30 Poročila — 38.35 Poročila — 38.40 Poročila — 38.45 Poročila — 38.50 Poročila — 38.55 Poročila — 39.00 Poročila — 39.05 Poročila — 39.10 Poročila — 39.15 Poročila — 39.20 Poročila — 39.25 Poročila — 39.30 Poročila — 39.35 Poročila — 39.40 Poročila — 39.45 Poročila — 39.50 Poročila — 39.55 Poročila — 40.00 Poročila — 40.05 Poročila — 40.10 Poročila — 40.15 Poročila — 40.20 Poročila — 40.25 Poročila — 40.30 Poročila — 40.35 Poročila — 40.40 Poročila — 40.45 Poročila — 40.50 Poročila — 40.55 Poročila — 41.00 Poročila — 41.05 Poročila — 41.10 Poročila — 41.15 Poročila — 41.20 Poročila — 41.25 Poročila — 41.30 Poročila — 41.35 Poročila — 41.40 Poročila — 41.45 Poročila — 41.50 Poročila — 41.55 Poročila — 42.00 Poročila — 42.05 Poročila — 42.10 Poročila — 42.15 Poročila — 42.20 Poročila — 42.25 Poročila — 42.30 Poročila — 42.35 Poročila — 42.40 Poročila — 42.45 Poročila — 42.50 Poročila — 42.55 Poročila — 43.00 Poročila — 43.05 Poročila — 43.10 Poročila — 43.15 Poročila — 43.20 Poročila — 43.25 Poročila — 43.30 Poročila — 43.35 Poročila — 43.40 Poročila — 43.45 Poročila — 43.50 Poročila — 43.55 Poročila — 44.00 Poročila — 44.05 Poročila — 44.10 Poročila — 44.15 Poročila — 44.20 Poročila — 44.25 Poročila — 44.30 Poročila — 44.35 Poročila — 44.40 Poročila — 44.45 Poročila — 44.50 Poročila — 44.55 Poročila — 45.00 Poročila — 45.05 Poročila — 45.10 Poročila — 45.15 Poročila — 45.20 Poročila — 45.25 Poročila — 45.30 Poročila — 45.35 Poročila — 45.40 Poročila — 45.45 Poročila — 45.50 Poročila — 45.55 Poročila — 46.00 Poročila — 46.05 Poročila — 46.10 Poročila — 46.15 Poročila — 46.20 Poročila — 46.25 Poročila — 46.30 Poročila — 46.35 Poročila — 46.40 Poročila — 46.45 Poročila — 46.50 Poročila — 46.55 Poročila — 47.00 Poročila — 47.05 Poročila — 47.10 Poročila — 47.15 Poročila — 47.20 Poročila — 47.25 Poročila — 47.30 Poročila — 47.35 Poročila — 47.40 Poročila — 47.45 Poročila — 47.50 Poročila — 47.55 Poročila — 48.00 Poročila — 48.05 Poročila — 48.10 Poročila — 48.15 Poročila — 48.20 Poročila — 48.25 Poročila — 48.30 Poročila — 48.35 Poročila — 48.40 Poročila — 48.45 Poročila — 48.50 Poročila — 48.55 Poročila — 49.00 Poročila — 49.05 Poročila — 49.10 Poročila — 49.15 Poročila — 49.20 Poročila — 49.25 Poročila — 49.30 Poročila — 49.35 Poročila — 49.40 Poročila — 49.45 Poročila — 49.50 Poročila — 49.55 Poročila — 50.00 Poročila — 50.05 Poročila — 50.10 Poročila — 50.15 Poročila — 50.20 Poročila — 50.25 Poročila — 50.30 Poročila — 50.35 Poročila — 50.40 Poročila — 50.45 Poročila — 50.50 Poročila — 50.55 Poročila — 51.00 Poročila — 51.05 Poročila — 51.10 Poročila — 51.15 Poročila — 51.20 Poročila — 51.25 Poročila — 51.30 Poročila — 51.35 Poročila — 51.40 Poročila — 51.45 Poročila — 51.50 Poročila — 51.55 Poročila — 52.00 Poročila — 52.05 Poročila — 52.10 Poročila — 52.15 Poročila — 52.20 Poročila — 52.25 Poročila — 52.30 Poročila — 52.35 Poročila — 52.40 Poročila — 52.45 Poročila — 52.50 Poročila — 52.55 Poročila — 53.00 Poročila — 53.05 Poročila — 53.10 Poročila — 53.15 Poročila — 53.20 Poročila — 53.25 Poročila — 53.30 Poročila — 53.35 Poročila — 53.40 Poročila — 53.45 Poročila — 53.50 Poročila —

Vrtimo globus

MIRNIJ — V torek zvečer so rešili osem sovjetskih raziskovalcev in znanstvenikov, ki so bili več dni odrezani od svojega oporišča Mirnij na južnem tečaju. Letalo Mi-14 jih je našlo v gorah delu polotoka Vernadski (Enderbyland), kjer jih je med geološkimi raziskavami zajel hud snežni vihar, ki je prekinil zvezo z bazo. Raziskovalci so imeli le malo hrane in nekaj opreme. Letalo jih je najprej pripeljalo na avstralsko postajo Mawson, nato pa v Mirnij.

DZAKART — Okoli 150 smrtnih žrtev je bilo predvčeršnjim med ponovnim izbruhom ognjenika Agung na indonezijskem otoku Bali. Uradno sporočilo, ki so ga objavili v Džakarti, omenja nad sto ranjenecov, okoli 4000 ljudi pa je brez strehe.

NICA — Kakor poroča Reuter, je večeraj strmoglavilo v južnem delu francoskih Alp štirinotono letalo »Comet« s 14 potniki in člani posadke. Prva poročila ne povedo ničesar o tem, da je kdo izmed potnikov preživel nesrečo. Letalo je last kralja Saudove Arabije, ki se je predvčeršnjim pripeljal iz Zeneve v Nico.

VARSAVA — V bližini Varšave so izročili namenu drugi poljski reaktor za jedrske raziskave. Zgradili so ga domači strokovnjaki, grafičarji in uran sta iz Sovjetske zveze.

KAIRO — V templju Luxor so izkopali 14 kipov. Hieroglifi na njih vsebujejo zanimive podatke in podrobnosti o življenju faraonov.

LONDON — V Londonu pripravljajo razstavo oporok znanih osebnosti, med drugimi tudi testament Williama Shakespeara. Nekatere oporoke zdaj obnavljajo, da bi bolj čitljivo, ker jo je že močno načel zob časa.

ROM — Med poskusi z elektronskim izotropom so italijanski znanstveniki odkrili »vodik 4«. Doslej sta bila znana dva vodika izotopa — devterij in tritij.

LONDON — Britanski ministri za narodno zdravje Enoch Powell je predlagal v okviru široke akcije proti tobaku kot povzročitelja raka tudi to, da bi ob cestah pritrdili napise »Cigarette povzroča raka na pljučih«. Minister za promet je predlog zavrnil, češ da bi geslo zaradi pretrpanosti preveč vzmirljalo avtomobiliste. V Veliki Britaniji je lani umrlo za rakom kot posledico kajenja 25.000 ljudi — je dodal prvotni minister, vendar bi ne bilo dobro, če bi s temi dejstvi tudi ljudem na cesti naganjal strah v kosti.

MÜNCHEN — Združenje zahodnonemških prijateljev živali in narave je objavilo podatke, po katerih je lani obšlo pod avtomobilskimi kolesi vsaj 200.000 zajcev, v zadnjih nekaj letih pa od 50 do 1000 tisoč srn in približno milijon ptic pevk.

TOKIO — Sedem 15-letnih japonskih dijakov, ki so v podzemeljski jami na otoku sredi jezera praznovali uspešen zaključek šolanja, je policija iskala več dni in jih našla mrtve. Dijaki so v jami zakurili ogenj. Domnevajo, da so po praznovanju zapali in se zadušili s plinom, ki ni imel izhoda iz votline.

SAN FRANCISCO — Prvih 22 letih so v San Franciscu odkrili sledove kuge. V eni izmed mestnih četrti so našli mrtvo podgano, ki so jo pregledali v laboratoriju in ugotovili na njej znamenja kuge. Za zdaj ni nevarnosti epidemije.

PO LESTVI ČEZ LED — Z odjugo je prišel veter, ki je dvignil visoke valove na gladini Lake Erie. Voda je pljusnila čez jezerske obale, z njo se je plavajoči led razlil po cestah, kotalnjah in vrtovih naselja Silver Creek v državi New York. Čez preplavljeno globel pred skupino hiš so položili lestve in deske, da so ljudem olajšali prehod.

Foto AP

Turisti na begu pred tifusom

Nalezljiva bolezen je pregnala iz Zermatta mnogo gostov

Na Zermattu, eno najbolj znanih švicarskih središč zimskega športa, je legla huda maza: tifus. Do ponedeljka jutraj so ugotovili več sto bolnikov, čez noč so jih precej odpeljali v okoliška mesta Sion, Brig in Martigny, nekaj celo v bolnišnice kantona Bern. Beg turistov — odhajajo z vlaki in s helikopterji — je močno prizadel zermatsko gospodarstvo, ki je zasnovano predvsem na izredno dolgi smučarski sezoni. Od kod tifus v zimskošportnem središču, se vprašujejo domačini, turisti in zdravniki.

Bolezen je napadla ne le smučarje in druge turiste, ki so prišli na zimski dopust, temveč tudi domačine in sezonsko zaposlene Italijane, ki jih dela v zermatskih gostinskih obratih in na okoliških gradbiščih okoli 1300. Ljudje se vprašujejo, kako se je mogla razširiti nalezljiva bolezen sredi zasneženih pokrajine in razen tega v deželi, ki ima tako strogo zdravstveno-zasejnostne predpise. Zanje dni so se razširile govorice, da je nekdo iz konku-

renčnih razlogov okužil planinske izvirke, katerih voda teče v zermatski vodovodno mrežo, vendar ni dokazov za takšno domnevo. Zdravniki, ki jih je precej prišlo iz okoliških krajev ter nekaj tudi iz Zeneve in iz Berna, se za zdaj zavijajo v poklicno molččnost. Na vrata v šolsko poslopje — vse šole so zaprli — ki so ga preuredili v zaščitno bolnišnico, so obesili ploščo z napisom »Prepovedano obiskovati bolnike«.

Z nekaj podatki je v nedeljo postregel zastopnik tiskar dr. Oppikafer, ki je prišel iz okolišne bolnišnice v Zenevi. Dejal je, da so poslastice preiskovalnih steklenic v zenevske in bernske medicinske laboratorije, vendar bo minilo vsaj teden dni, preden bodo mogli ugotoviti virus ali drugače povzročitelja bolezni, ker se ne vedo zanesljivo, ali gre za tifus ali za rumeno mrzlico, čeprav najbolj kaže na tifus. Vseposod so uporabili razkuževalna sredstva. Hiše in gostinski obrati so disali po karbolu in takih rečeh. Dr. Oppikafer je dejal, da se oglašajo v ambulanti in zasebnih ordinacijah dan za dnem, ter odločajo o prvem prometnem sredstvu.

Če ob neznatno slabšem počutju prepičati — potreben je pregled krvi — ali se niso nalezili tifusa. Turisti so bežali. Angleška zakonca, ki sta sedela pri obilnem zajtrku na stekleni verandi pod Comeragorom, sta se vzhopila ob novici, ki jo je sporočil britansko ministrstvo za narodno zdravje in ki pravi, da je več angleških turistov zbolelo za tifusom, potem ko so se vrnili iz Zermatta. »Prišla sva na oddih. Tu nimava prijateljev, časopisov nista brala,« sta rekla in kakor že mnogi prej in kasneje pozabila na oddih srednje zasneženih gora. Bi se leskečeli v soncu, ter odločevala o prvem prometnem sredstvu.

Škoda v japonskih »bisernih zalivih«

Zimski mraz je uničil več milijonov bisernic v plitvi vodi

Huda zima, ki je močno prizadela gospodarsko življenje mnogih evropskih dežel — delno so je zbrani podatki o manjši proizvodnji zaradi pomanjkanja električne energije ter premoga in drugega goriva, o zmernem južnem sadju v Italiji in Španiji ter sadnem drevmu v Evropi in Ameriki — je povzročila precejšnjo škodo tudi drugod, na primer na Japonskem, kjer je zmrazilo več milijonov školjk bisernic, ki jih gojijo v zalivih. Po podatkih japonskega združenja gojiteljev je mraz uničil vsaj petino vseh školjk. To je za Japonce hud udarec, saj dajejo svetovnemu trgu 95 odstotkov tako pridobljenih bisernic ter so jih na primer lani prodali predvsem v ZDA in v Zahodno Nemčijo skupno za 55 milijonov dolarjev.

Japonski gojitelji bisernic so si v glavnem zamljo pridelali rešiti školjke pred mrazom s tem, da so velike splave, ki se jih na spodnji strani oprijemajo bisernice, z dokajšnjim naporom in ob se večjih stroških vlačili v zatise zalivov na južnem koncu svoje otoške dežele. Sprito tega je pričakovano, da bo v prihodnjih letih na svetovnem trgu znatno manjša ponudba bisernic, ki bodo zato dražje.

Z nepopolno vztrajnostjo in potrpežljivostjo — lastnosti sta značilni za to daljnovo vzhodno ljudstvo — Japonci se skušajo obnoviti poškodovano gojišča, in sicer predvsem v zalivu Ago, ki uživa zaradi bisernic svetovni sloves.

Res je sicer, da so marksijske druge po svetu skušali že prej pripraviti razne školjke od tega, da bi tvorile bisere, s tem da so vlagali tujke (peščena zrnca ipd.) med lupino in plašček živalce v njej, vendar so se Japonci dosegli prvi uspeh. Mikimoto je izoblikoval razmeroma preprost postopek: iz biserne matice izdelano, v kosček školjkinega plašča zavito kroglico vložijo

Vračajo se na svoj otok

Vsake toliko je britanski tisk poročal o prebivalcih otoka Tristan da Cunha v južnem delu Atlantskega oceana, ki so jih po prvih ognjeniških izbruhih zaradi nevarnosti, da bi vulkanska lava uničila ves otok, nekako pred dvema letoma odpeljali v Veliko Britanijo, kjer so otočani potlej veljali za »najbolj nesrečne britanske prebivalce«: s svoje krpe zemlje sredi morja, iz blagega sončnega podnebja so prišli v britanski hlad in meglo, predvsem pa so jih mučili težave, potrebne za vsak iz srednjeveške idilike v atomsko dobo, kakor so o tem pisali britanski listi.

Britanska vlada je skušala pomagati otočanom, da bi se čimprej živeli v moderni čas. Najprej so bili — skupno jih je prišlo okoli 250 — nekaj mesecev gostje, nato pa naj bi se postopno vključevali v proizvodnjo. Ker ni bilo pravega uspeha, se je zvrstilo več predlogov, med drugim tudi ta, da bi ljudi, ki jih je preganjal ognjenik, naselili na enen izmed praznih otokov ob škotski obali.

Otočani so ponavljali, da so nesrečni, zanimali so se samo za razmere na svojem južnoatlantskem otoku. Ognjenik je sicer bruhal nekajkrat zapored, vendar ni bilo katastrofe, katere možnost so napovedovali strokovnjaki. Med enim izmed izbruhov se je dvignilo morskno dno, tako da se je otoška površina povečala v zahodnem delu ponekod za 400 m, potem pa se je vulkan v glavnem umiril.

Ze večkrat so se otočani odpravljali, zdaj gre zares: v ponedeljek je odpotovala prva skupina (51 ljudi), ki ji bodo kmalu sledili vsi. Otoški župan Willie Repetto, ki vodi to skupino, je dejal ob odhodu iz Tiburata v Anglijo, da je bil zaposlen v čistilnici nafte pri Southamptonu, vendar se ni mogel privaditi. Kakor vsi otočani si želi vrniti, čeprav se zaveda, da bo tudi na domačem otoku precej težav, kajti skoraj dveletno bivanje v industrijski deželi je kljub vsemu počasi oblikovalo goščane, prej odrezane od sveta.

Prva skupina, ki se je od njega poslovila zastopnik ministrstva, je vzela s seboj sedem ton krompirja za hrano in tri tone za seme, 15 ton konzervirane hrane in novo kmetijsko orodje. Stroške za vrnitev na otok bo prevzelo britansko ministrstvo za čezmorska ozemlja, znaniši pa bodo nekaj nad 50.000 funtov.

Asfalt in dež

V Afriki so na več krajih ugotavljali vročino zvezo med asfaltom in padavinami. Po nekaj poskusih zatirajo, da je mogoče zvišati množico padavin, če prevlečemo večje površine z zelo tanko plastjo organskega asfalta. Ta prevleka vsrka več sončnih žarkov in se ogreje, njena toplota prehaja na najbližje zračne plasti, ki se dvigajo in povzročajo močne zračne tokove, ki potem — tako se glasi trditve zagotovljeno izdatneje padavine. Baje so preizkusili tudi že nasprotno možnost: večje površine so prevlekli s svetlim asfaltom in — padavin je bilo razmeroma manj.

DAN KOT VSAK DRUG

Eleanor Hilliard se je nameravala povzpeti po sprednjem stopnišču, da bi se preoblekla za delo na vrtu — nekoliko preveč listja se je nabralo na cvetličnih gredah pod platani — ko je slišala korake na verandi. Zvonec na vrtnih vratih je zapel. S čela je odinila pramen las in vzdihnila. Bilo je ravno po kosilu, ko se je Ralphie spet odpravil v šolo, mislila je na kosček prostosti — svoboda do pol štiri. Večna vrata so bila iz trdega lesa in brez okence. Čeprav je bila na notranji strani pritrjena varnostna veriga, se Eleanor ni trudila, da bi jo zapela. Motilo jo je, ker je nekdo prišel k sprednjim vratom. Družina, in dobavitelj so po navadi uporabljali stranski vhod, ker je neposredno povezoval dohodno pot z verando in je bil udobnejši.

Mož, ki se je postavil pred njo na pragu — zelo mlad mož s kratko pristrizanimi, bleščečimi črnimi lasmi — je nosil zapeto farmarsko haljo in se skorajda zamišljeno smehljaj. Videti je bil otroški in nesrečen zaradi svojega prihoda, tako da se je tudi Eleanor nasmehnila.

»Žal mi je, da vam moram pojasniti, gospa,« je spregovoril z glasom, ki je bil že bolj podooben šepetu, »bojim se, da sem zašel. Rad bi v mlekarino Bulliard. Vem, da je tukaj v bližini, toda...«

Potem je umaknil in se zastrmel prek njenih ramen v sončno predverje. Smehljaj je še ostal na njegovem obrazu, toda komaj opazna sprememba se je začela v kotičkih njegovih ust, nekakšna napetost, ki je udušila njegov smeh. Neprijetno presenečena se je Eleanor obrnila.

Potem se je zvrstilo vse tako naglo in s takšno hladno, mehansko natančnostjo, da je obstala kot hroma, in prav ta topa nemotiv je rešila v naslednjih nekaj minutah.

Slišala je, kako so se vrata za njo odprla, začutila je kljuko na svojih rebrih, in kako so se vrata zaloputnila. Starejši mož, ki je moral priti skozi zadnja vrata, se je obrnil od nje in stopal navzgor po stopnicah. Tretji mož, mnogo mlajši, v prav takšnem sivozelenem obleku kot starejši, se je prikazal na pragu jedilnice in šel od vrat do vrat ter jih odpiral in zapiral. Eleanor je opazila, ne da bi se prav zavedela, črna revolver v roki moža, ki je stal z njo v predverju. Pomislila je na majhno pistolo, skrito med vzmetmi pod Danovo posteljo. Začutila je, kako se ji iz presenečenja, stisnjene grla nezadržno trga glasen krik.

»Ne vzmirljajte se, gospa,« je zaklical mladi mož poleg nje. »Ne razburjajte se! Če se odprete usta, bo vaš mali, ko se vrne iz šole, našel samo še vaše truplo.«

Čutila je, kako je njena zavest spet začela delovati — v možganih ji je ostro zadonel, ko da bi se pretaknilo električno tokovanje. Namesto da bi zakricala, je dvignila roko k ustom in ugriznila v meso tako močno, da je okusila kri. Krik je zamrl v njenem bolečem grlu.

Najmlajši mož se je vrnil in rekel, ne da bi jo pogledal: »Tu dol je zrak čist, Glenn.«

Brez odgovora ali kakšnega migljaja moža, ki se je imenoval Glenn, se je mladenič odpravil skozi jedilnico v kuhinjo.

Eleanor je slišala, kako so se odprla in zaprla zadnja vrata, in drčanje avtomobila zunaj na pešeni poti. Sebe ko je mladenič izginil iz hiše, je resnično domnela njegov glas — mladosten, negotov, pridusen. Po tistem, kako je govoril, bi lahko bil eden Cindynih oboževalcev. Naravnost tega glasu jo je prevzela sredi te silovite zmede s tolikšno grozo, da ne bi mogel niti revolver povzročiti večje. Od zunaj je slišala zaupljiv zvok: vrata garaže so zdrnila po kovinskem zlebu, ki bi ga bilo treba namazati.

Sredi tega moka je prišel starejši mož navzdol po stopnicah. Čez roko si je vrgel eno izmed Danovih oblek. Njegov živalski obraz je zbujal vtis, ki je nemara pomenil radost, toda njegove rumenozelenkaste oči, ki so kot izgubljene ticala v zabuhlih razporah pod srščinami obrvi, so bile brez dna.

»Nikogar ni doma razen gospe,« je sporočil.

Eleanor je buljila v Danovo obleko in mislila na svojega moža. Miren je, uraden in zadržan, ne spraviš ga iz ravnotežja. Celotno v navalu strahu in odpora, ko je videla, kako oči starejšega lačno polzajo čez njo, jo je pomirjala misel na Dana.

»Pojdi tja noter,« je rekel Glenn Griffin, »in imej sprednja vrata pred očmi.«

Robish je odtrgal pogled od ženske in ubogal. Stopil je v dnevno sobo, kjer se je spustil v naslanjač nasproti velikemu sprednjemu oknu. Globoko je vzdihnil. Zadnja vrata so se odprla in zaprla. Zdal se bili vsi trije v hiši, avto pa skrival v garaži.

»No, torej je spregovoril mož, ki ga imenovala Glenn,«No, torej, gospa Hilliard! Zdal moramo nekoga poklicati, vi in jaz. Upam, da veste, pri čem smo. Menim, da veste, kaj bi se zgodilo, če bi si skušali med pogovorom privoščiti neumestno šalo. Če torej ne, dobro poslušajte! Igramo na vse. Nikomur ne bomo storili ničesar, še posebej ne takemu malemu. Toda ko pride mali, cigar kolo stoji zunaj pred hišo...«

»Kaj naj torej naredim?« je vprašala Eleanor.

Glenn Griffin se je spet nakremžil. »Bistru mlajša gospa! Nemara je vsa družina tako pridna, kot ste vi. Torej greva, gospa Hilliard.«

Nastopljena na telefonsko stojalo je poslušala Eleanor zelo izbrana navodila, ki jih je počasi nasledel. Dvignila je slušalko in poklicala nekakšno dežurno. Prvič je pri tem opazila kravico sled na svoji roki. Sporočila je neko številko. Vedela je, da si mora to številko zapomniti, toda tega ni zmogla. Neka številka v Pittsburghu, Pennsylvania.

»Pittsburgh!« Jesse Webb je zaklel in vstal od svoje pisalne mize, potem ko je končal pogovor s Carsonom, mladim članom zvezne policije, ki mu je bil dodeljen ves primer. »Vedo, kje je Helen Lamar.«

RUDNIK RJAVEGA PREMOGA TRBOVLJE-HRATNIK

TRBOVLJE, Trg revolucije 12 — pošta in železniška postaja Trbovlje

S P R E J M E

1. VEČ NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV jamskih vozačev
2. ŠTIRI OBRATNE ELEKTRIČARJE
3. 8 VAJENCEV — elektrostroke
4. PRAVNIKA za kadrovsko-socialno službo
5. DIPLOMIRANEGA EKONOMISTA
6. 2 SAMOSTOJNA ADMINISTRATORJA

Pogoji za razpisana mesta so:

- pod 1. najmanj šest razredov osnovne šole, zdravstveno in telesno sposobni ter starost od 18 do 30 let;
- pod 2. urejena vojaščina;
- pod 3. zdravstvena in telesna sposobnost, s popolno osnovno šolo in bivalščem na področju Trbovlje ali Hratinika;
- pod 4. določena praksa s področja delovne in socialne zakonodaje;
- pod 5. nekaj let prakse v gospodarskih organizacijah;
- pod 6. ekonomska srednja ali njej enaka šola z najmanj 2 letoma prakse in znanjem strojepisja in stenografije.

Nastop službe je mogoče takoj. — Osebnih dohodkov za gornja delovna mesta so določeni v pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Interesenti naj pošljejo pismene ponudbe na naslov:

RUDNIK RJAVEGA PREMOGA TRBOVLJE-HRATNIK, kadrovsko-socialni sektor — TRBOVLJE.

Lahko pa se zglašijo tudi osebno.

Komisija za sprejem in odpovedovanje delovnih razmerij pri Rudniku rjavega premoga Trbovlje-Hratinik. 2055

Zunanje trgovinsko podjetje v Ljubljani sprejme

KORESPONDENTKO

z znanjem nemškega in angleškega jezika ter nekaj leti prakse. Ponudbe z navedbo službovanja in kvalifikacije pošljite pod oznako »KORESPONDENTKA« v oglasni oddelček »Delo«. 2094

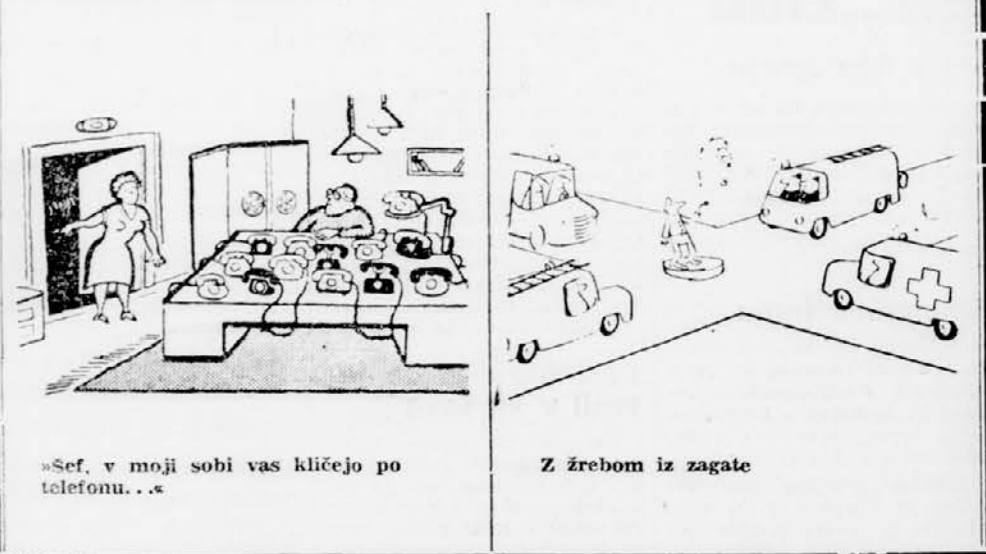
Komisija za razpis mest direktorjev gospodarskih organizacij pri Oblo Postojna razpisuje po 21. čl. Zakona o pristojnosti občinskih in krajskih ljudskih odborov in njihovih organov (Uradni l. FLRJ št. 52/57) mesto

DIREKTORJA

Železniskega transportnega podjetja Postojna

Pogoji: oseba, ki se poteguje za delovno mesto direktorja, mora imeti razen splošnih pogojev, določenih s predpisi, visoko ali višjo strokovno izobrazbo z najmanj 10 leti službovanja pri železnici ali izven nje, vendar od tega najmanj 5 let na vodilnih mestih ozir. srednjo strokovno izobrazbo z najmanj 12 leti železniske službe ali tudi s krajšo službeno dobo pri železnici ali izven nje, če se je pri dosežanem delu izredno izkazala na vodilnih mestih. — Ponudbe, kolkovane s 50 din državnega takse in s priloženim življenjepisom, pošljite — Občinskemu ljudskemu odboru Postojna v 15 dneh po objavi. 2079

Za dobro voljo

Križanka

VODORAVNO: 1. pozna življenjska doba, 8. oklopljen jezelec v viteških časih, 9. vrtna senčnica, 10. visoke igralne karte, 11. medmet, 12. kemični znak za telur, 13. potrebni glavni v Italiji, 17. potomce romanskih naseljenec v Srednji Ameriki, 18. glavna telesna žila utripalnice.

NAVPIČNO: 1. severnoameriški dihur z dragocenim krznom, 2. pokrivalec naših partizanov, 3. naplato, 4. kemični znak za radij, 5. nadležna žuželka, 6. skročen sreča, 7. rojstno mesto Karla Marksa, 14. naslovna oseba Goetove opere, 15. ujeđa (pikati), 16. starejši jugoslovanski šahovski mojster.

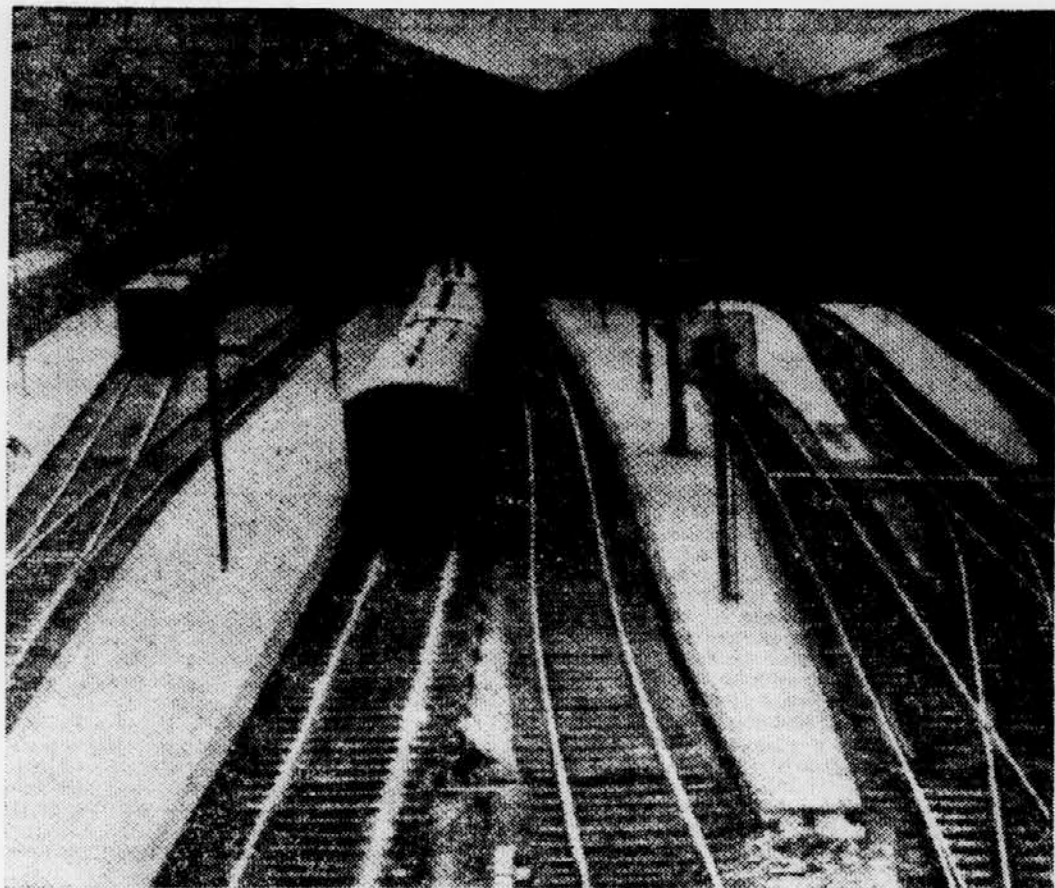
REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKA: VODORAVNO: 1. Platinik, 8. rivičar, -o, 9. Alžir, 10. Mo, 12. Ada, 13. oda, 15. ak, 18. Tesla, -a, 19. Ostende, 21. Rainier.

3. Potem sta nepovabljena gosta na kratko povedala, kdo sta in kaj bi rada. Florjan je čutil, kako naj pri takem sodelu tudi hlapec, vendar mu je godilo. Pregovorila sta ga, da je potem včasih zapri psa, ko pa so se zveze z njim utrdile, je sem in tja skrivaj prepeljal kaj do žage ali skril kak papir, zdravila in kako drugo malenkost.

Nekega večera so bili spet v hlevu, ko je sunaj zavil ili pes. Florjan je partizana naglo vzel, naj se skrije. Nekdo je sunaj tretjič vrata in klical Florjana. Alojza in Izotek sta napeto držala za ročaje pištol, hlapec pa je že vedel, da gre išče Tončka, ki se je rad mudil pri njem in pri konjih. »Odpri ti na treha,« je rekel Florjan. Partizana sta prikimala in se skrila.

Zaropotal je spah in v hlevu je bilo slišati na pol otroški glas. »Od kdaj se pa zapiraš?« Florjan je nekaj zagodral, Tonček pa je stopil proti konjem. Tam sta tičala Alojza in Izotek. Fantič je zdaj debelo pogledal, vendar je bil bolj radovedno vznemirjen kakor boječ, ko je izmenoma pogledaval zdaj neznanca, zdaj Florjana.

PRAZNI TIRI — Francoski rudarji stoje že tri tedne prekrizanih rok. Pridružili so se jim tudi drugi delavci. Na sliki vidimo prazne tiri v Parizu ob 24. urni stavki železničarjev. Kaže, da se je tudi de Gaulle odločil za neomejeno stavko v upanju, da bo iz igre izključil sindikate, kot je med alžirsko krizo parlament in med referendumom politične stranke.

ZNANILCI TURISTIČNE POMLADI — Po naših cestah so se že pojavili avtomobili s tujimi registracijskimi tablicami, ki oznanjajo, da se bo letos turistična pomlad pričela pred koledarsko.

SPREJEM ZA NAŠE SKAKALCE — Predsednik častnega odbora letošnje planiške prireditve Albert Jakopič-Kajtimir je priredil večer v klubu poslancev v Ljubljani sprejem za naše skakalce, ki nastopajo letos v Planici.

RAZSTAVO ITALJANSKEGA INDUSTRIJSKEGA OBLIKOVANJA so sinoči odprli v spodnjih prostorih Moderne galerije v Ljubljani. Razstava je doslej obšla že Beograd, Zagreb in Sarajevo.

Nadaljevanje s prve strani

Raste naša kreditna sposobnost

ditne politike ZIS smo ustvarili zelo ugodne pogoje za dobičkanje kreditov za potrebe prometa, za premagovanje sezonskih in drugih težav v liberalizaciji proizvodnje in formiranja zaloga, ki nimajo značilna trajna obratna sredstva. Izločeno je ideja, da na gospodarska organizacija, ki proizvaja blago, katerega prodaja je zagotovljena doma ali v tujini, dobi kredit čim lažje in s čim manjšimi formalnostmi. Važno je, da s kratkoročnimi krediti ne razširimo finalne potrošnje, ker mora biti ta potrošnja tudi krita s sredstvi iz zasluženega dohodka.

Ko je govoril o dolgoročnem kreditiranju, je Gilgorov poudaril, da bo vsaka gospodarska organizacija v skladu s daljšim ali krajšim odlaganjem trošenja pridobitnih sredstev kmalu lahko računala tudi z določenimi koristmi — obrestmi in drugimi ekonomskimi prednostmi. Zato bo lahko v prihodnje vsaka gospodarska organizacija, samostojna ali v ustanovi, stabilno računala na svoja sredstva iz skladov in na koristi od odgoditve trošenja takšnih sredstev. Kakor se bo ta mehanizem razvijal, tako bodo cedila bolj nepotrebne administrativne intervencije v zvezi z razpolaganjem s sredstvi.

Potem ko je poudaril vlogo Narodne banke, je Gilgorov rekel, da morajo biti vse poslovalne banke samostojne gospodarske ustanove, ki se najbolj ravnajo po ekonomskem interesu in ki niso ekspozitura katere koli politično-teritorialne enote. Gilgorov je opozoril tudi na to, da banke dobičkarji zahtevajo pravilne provizije, da so obrestne mere visoke, da je večina njihov odnos do posameznih pobud gospodarskih organizacij neposloven. Lani se je obrestna mera znižala za 1,5%, provizija pa za 0,5%, toda po mnenju Gilgorova bi morali še bolj znižati ceno bančnih storitev.

Gilgorov je ugotovil, da se je lani plačilni deficit Jugoslavije s tujino znatno zmanjšal. V minulih petih letih se je gibal od 34,2 milijarde din v letu 1959 (en dolar = 300 din) do največ 70 milijard v letu 1961. Lani pa smo zmanjšali deficit na 20 milijard dinarjev.

Poudaril je tudi, da kreditna sposobnost Jugoslavije narasta, ker narasča tudi proizvodnja, posebej pa naša zunanjetrgovinska menjava. Narasla tudi sposobnost Jugoslavije, da daje kredite drugim državam za pospeševanje gospodarskega sodelovanja z njimi.

Jugoslavija je postala nedavno začasna članica GATT (Splošni sporazum o carinah in trgovini), je rekel Gilgorov, kar nalaga našemu gospodarstvu, da v prihodnjem obdobju, dokler velja pri nas začasna carinska tarifa, izvozniki pripravijo vse potrebno, da se prilagode pogojem večje konkurence na tujem trgu.

Odbori Zvezne ljudske skupščine

ekspozice člana ZIS Džemala Bijičevića o dejavnosti sekretariata za delo.

Odboru za socialno politiko in ljudsko zdravstvo ter odboru za vprašanja dela in socialnega zavarovanja je sekretar ZIS za zdravstvo Moma Marković

obrazilo dejavnost zveznih organov na področju socialne politike in zdravstva, član ZIS Krste Crvenkovič, pa je podal ekspozice o delu na področju prosvete odboru zveznega zbora za prosveto. Izveleče iz ekspozicije Džemala Bijičevića, Krste Crvenkovič, in Mome Markovića objavljamo na 2. strani.

Iz ekspozicije Marina Cetinića

lavec in da se je spopela ustvarjalna pobuda delovnih kolektivov za bolj racionalno delo in za bolj komercialno poslovanje. Marin Cetinić je potem govoril o sistemu poslovanja prekrmorskega trgovskega ladjstva, v katerem so nastale lani pomembne spremembe, katerih cilj je bil, se bolj vključiti to pogoje, da bi se povečala racionalnost dela in da bi se povečala komercialna sposobnost. Marin Cetinić je poudaril, da mora biti vsa poslovalna banka samostojna gospodarska ustanova, ki se najbolj ravnajo po ekonomskem interesu in ki niso ekspozitura katere koli politično-teritorialne enote. Gilgorov je opozoril tudi na to, da banke dobičkarji zahtevajo pravilne provizije, da so obrestne mere visoke, da je večina njihov odnos do posameznih pobud gospodarskih organizacij neposloven. Lani se je obrestna mera znižala za 1,5%, provizija pa za 0,5%, toda po mnenju Gilgorova bi morali še bolj znižati ceno bančnih storitev.

Gilgorov je ugotovil, da se je lani plačilni deficit Jugoslavije s tujino znatno zmanjšal. V minulih petih letih se je gibal od 34,2 milijarde din v letu 1959 (en dolar = 300 din) do največ 70 milijard v letu 1961. Lani pa smo zmanjšali deficit na 20 milijard dinarjev.

Poudaril je tudi, da kreditna sposobnost Jugoslavije narasta, ker narasča tudi proizvodnja, posebej pa naša zunanjetrgovinska menjava. Narasla tudi sposobnost Jugoslavije, da daje kredite drugim državam za pospeševanje gospodarskega sodelovanja z njimi.

Seja IS LRS

med drugim ugotovljene tudi značilnosti in dosežki uspehi nove organizacije študija na posameznih fakultetah kot tudi uspehi pri uvajanju delitve dohodka in osebnega dohodka.

Predlog zakona o zaključnem računu LRS za leto 1962, zaključni računi republiških skladov in poročila o ljubljanski univerzi za preteklo leto bodo predloženi Ljudski skupščini Slovenije.

Razen tega je Izvršni svet obravnaval poročila o problematiki notranje trgovine, ki ga je predložil republiški sekretariat za trgovino in turizem. Uvodoma navaja poročilo, da trgovina zaostaja za razvojem proizvodnih panog

gospodarstva, kar se odraža v nezadostni in nestalni preskrbi prebivalstva oziroma v premajhni izbiri blaga. Slabost trgovine je tudi v premajhni zmogljivosti prodaje na drobno in v zastarelem načinu poslovanja. Poročilo obravnava še nekatere druge aktualne probleme trgovine, analizira vzroke opisanih problemov in zavzema stališče glede nadaljnega razvoja in za odpravo slabosti v tej gospodarski panogi.

Sprejet je bil odlok o določitvi investicijskih objektov, za katere bo izdal dovoljenja za graditev Sekretariat za industrijo in obrt. Odlok predvideva, da bo omenjeni sekretariat izdal dovoljenja za objekte, ki so v konstruktivnem pogledu zelo zahtevni bodisi glede dimenzij, obtežb ali specifičnih konstrukcij, dalje za železniške proge, ceste I. in II. reda, luke in letališča, osrednje umetniške institucije, večje dvorane, zdravstvene zavode in nekatere druge objekte.

Da bi se dosegel hitrejši razvoj uslužnostne obrti, ki so glede na naraščanje potreb še vedno močno deficitarne, je Izvršni svet sprejel odlok o zmanjšanju dohodnine za vse uslužnostne obrti in obrti podobnih dejavnosti. Po tem odloku se za te dejavnosti zmanjša dohodnina za 20 odstotkov.

Sprejeta je bila odločba o oprostitvi in znižanju družbenih dajatev zavodov za pravno pomoč.

Odlok Izvršnega sveta o določitvi akontacije dohodnine ter občinskih dajatev od kmetijskih in drugih tromesečje 1963 določa, da občinski ljudski odbori na svojem območju določijo akontacijo za čas od 1. aprila do 30. junija 1963 v višini najmanj 26% od dohodnine in občinske dajatve, ki sta bili odmerjeni kmetijskim gospodarstvom za minulo leto.

Sprejet je bil še sklep o programu gradnje sodnih poslopij in uporabi sredstev iz 1. člena zakona o načinu uporabe dodatnih sredstev za gradnjo sodnih poslopij v letu 1963.

Zaradi važnosti in da se pravočasno in točno izvršujejo številni predpisi, ki urejajo upravljanje zemljišč in zgradb v družbeni lastnini, je Izvršni svet razpravljal tudi o teh vprašanjih. Upravne zadeve s področja urejanja imovinskih pravnih odnosov družbene lastnine opravljajo v glavnem imovinsko pravne službe pri občinskih ljudskih odborih. Zato je Izvršni svet sprejel pismo predsednikom ljudskih odborov s potrebnimi priporočili v zvezi z organizacijo in delom te službe.

Alžir zahteva revizijo

zemske jedrske eksplozije v Sahari. Sirija je danes poslala francoski vladi uradni protest zaradi jedrske eksplozije v Sahari. Etiopski list »Voice of Ethiopia« ostro kritizira Francijo zaradi drslih poskusov v Sahari, ki ogrožajo življenje afriškega prebivalstva.

Danska organizacija za boj proti atomski oborožitvi je danes organizirala demonstracije pred francoskim veleposlanstvom v Københavnu. Iz Washingtona pa poročajo AFP, da tamkaj vlada smotno in zmedenost zaradi francoske jedrske eksplozije v Sahari.

Telegrami

BOLGARSKO-KITAJSKI KULTURNI SPORAZUM — PEKING. Tu so večer podpisali sporazum o kulturnem sodelovanju med Bolgarijo in LR Kitajsko v tem letu.

NOVA VELIKA STAVKA NA JAPONSKEM — TOKIO. Konec tedna bodo začele stavko sindikalne organizacije, vključene v Splošno zvezo sindikatov in v »Svet nevtralnih sindikatov«. To bo četrti val v pomladanski ofenzivi sindikatov v boju za višje mezde.

KEITOVA POSLANICA BOIGNYJU — BAMAKO. Malijski zunanji minister Basema Bocum je odpotoval na uradni obisk v Slonokoščeno obalo z osebno poslanico malijskega predsednika Modiba Kette predsedniku Slonokoščene obale Hophouet-Boignyju. Minister Bocum bo obiskal tudi Gano in Zgornjo Volto.

SVICARSKI PRISPEVEK ZA OZN V KONGU — NEW YORK. V OZN so objavili, da je Svica, ki ni članica OZN, prispevala vsoto 350.000 dolarjev na račun stroškov za operacije sil OZN v Kongu.

FJODORENKOV PISMO U TANTU — NEW YORK. Stalni sovjetski predstavnik v OZN Fjodorenko je poslal generalnemu sekretarju OZN U Tantu pismo zoper politiko rasne diskriminacije v Južni Afriki.

PRAVILNIK ZA ZATIRANJE SVINJSKE IN KOKOSJE KUGE — BEograd. Sekretariat Zveznega izvršnega sveta za kmetijstvo in gozdarstvo je objavil pravilnik o ukrepih in postopku za preprečevanje, zatiranje in izkoreninjanje svinjske in kokosje kuge, po katerem je treba dvakrat letno obvezno cepiti svinje in perutnino proti tem boleznim.

13 MILIJONOV DOLARJEV DEVIZNEGA PRILIVA — REKA. Jugoslovska linjska plovnata na Reki je dosegla lani svoj največji doseženi uspeh. Kljub neugodnemu stanju na svetovnem pomorskem trgu je imela blizu 11% več poslova kakor predlanskim. Kolektiv je dal skupnosti nad 13 milijonov dolarjev čistega deviznega dohodka ali blizu 1.700.000 dolarjev neutralnosti in ozemeljskega integriteta.

LAOSKI KRALJ PODPRIL KAMBOSKE TEZNEJE — PNOM PENH. Savang Vatana, laoski kralj, ki je na uradnem obisku v Kambodži, je podpril prizadevanja te države, da bi dobila mednarodna jamstva za svojo neutralnost in ozemeljsko integriteto.

Pa še to

MOCNI IN NEVARNI — Zunanji minister ZSSR Gromiko: »Pri sedanjem mednarodnem položaju je najnevarnejše to, da lahko sprožijo novo vojno tudi šibki in slabotni.«

Norveška vojaška pogajanja v ZDA

Osto, 20. marca. (AP) Komandant norveške vojske generalmajor Paal Frisvold je danes izjavil, da bo do sedanjega norveško-ameriškega pogajanja o vojaški pomoči odločilna za norveški dolgoročni obrambni program kakor tudi za opremo raznih rodov norveške vojske.

V Washingtonu se ta teden mude norveški zunanji minister Lange, obrambni minister Harlem in načelnik generalštaba generalmajor Oen, ki se bodo razgovarjali o ameriški vojaški pomoči Norveški s predsednikom Kennedyjem, državnim sekretarjem Ruskom in ameriškim obrambnim ministrom MacNamaram.

Včeraj popoldne je umrl, šestindeset let star, novinar znanje politične rubrike in predsednik Centralnega delavskega sveta »Delav Alijoša Furian. Njegovo prekipajočo življenjsko silo je neprilicovano premagala srčna kap. Prijatelji in delovni tovariši nemo strmino ob priznani, ki jo je v nas zapustil njegov nenadni odhod.

Violinist Baloković pri predsedniku Titu

Brioni, 20. marca. (Tanjug) — Predsednik republike Josip Broz Tito s soprogo je danes sprejel uglednega violinista jugoslovskega rodila Zlatka Balokovića in njegovo soprogo in ju zadržal na kosilu.

Potrdilo Kennedyjevega „zidu“

Ostra protikubanska deklaracija konference v San Joseju

SAN JOSE, 20. marca. — Tuje agencije poročajo, da je bila sinoči za objavo »sanjosejske deklaracije« končana dvodnevna konferenca predsednikov šestih srednjeameriških držav s predsednikom ZDA Kennedyjem. Kakor je bilo v razpravah na konferenci, tako je tudi v deklaraciji največ govora o Kubi in o gospodarskih težavah, s katerimi se borijo srednjeameriške države.

Izjava predsednika Kennedyja, da je treba ustvariti »zid okoli Kube«, je našla ustrezen odmev v deklaraciji. V njej so predvideni dodatni ukrepi za osamitev Kube in proti infiltracijam s Kube na področje Srednje Amerike. Stlenili so posebej dogovore o novih ukrepih za opazovanje z morja in iz zraka na področju teritorialnih vod, da bi preprečili »infiltracije« v Srednjo Ameriko. V začetku aprila se bodo sestali notranji ministri držav, sodelujočih na konferenci, da bi proučili ukrepe za omejitve prometa teh držav s Kubo. Ukrepi naj bi začeli veljati takoj. Pričakujejo, da se bodo v kratkem sestali tudi vodni funkcionarji za informacije. Ti naj bi razpravljali o posebnih ukrepih za zatiranje komunistične propagande in za propagiranje programa »zveza za napredek«.

TASS poroča, da so v Kostariki aretirali dopisnika kubanske časopisne agencije Eshraima Rodriguez. Zaradi »širjenja propagande proti konferenci predsednikov« so v Kostariki zaprli še nekaj ljudi.

Spopadi v Iranu
Teheran, 20. marca. (Reuter) Tu so objavili, da je v spopadih med vladnimi četami in uporniki v Farsu, na jugu Irana, padlo 44 ljudi, nad 100 pa je bilo ranjenih.

Transti premier Asadolah Alam je s tem v zvezi izjavil, da je vlada popoln ogrožena položaja. Rekel je, da so organi oblasti vzeli zemljo upornim veleposelnikom — plemenskim voditeljem s področja Farsa — in jo razdelili »metom brez zemlje, ne da bi jim bilo treba plačati odškodnino. Upor na tem področju je nastal zaradi tega, ker so veleposelniki proti agrarni reformi iranske vlade.

Srečne številke
Beograd, 20. marca. V 12. kolu lota so danes izžrebali naslednje številke: 1, 13, 15, 19, 20, 41 in dodatna 47.

Obvestilo obiskovalcem prireditev v Planici

v dneh 22., 23. in 24. marca 1963

V omenjenih dneh pričakujemo velik obisk prireditev v Planici. V želji, da bi vsem obiskovalcem zagotovili varno in udobno vožnjo, dajemo naslednja obvestila in priporočila:

V dneh 22. in 23. 3. 1963 bo cestni promet na cesti Ljubljana — Rateče — Planica potekal normalno v obeh smereh. Zaradi znatnega povečanja prometa pa pričakujemo voznikom motornih vozil, naj vozijo previdno in v primeru razdalji pri vožnji v koloni.

V petek in soboto bodo vsi vozniki motornih vozil lahko parkirali vozila na parkirnih prostorih v Planici, j. v neposredni bližini skakalnice. V nedeljo pa bodo vozniki parkirali vozila na tistih prostorih v Planici, Ratečah, Podkorenju oziroma Kranjski gori, za katera si bodo oskrbeli ustrezne nalepke.

V nedeljo bo na cesti Ljubljana — Jesenice obojesmerni, od Jesenic do Planice pa enosmerni promet. Tako bo vozniki od 6. do 13. ure vožili le v smeri Jesenice — Planica, od 13. do 18. ure pa v nasprotni smeri.

Vzniki naj ne ustavljajo vozil na cesti po nepotrebnem, v primeru kvare naj vozilo odstranijo na primeren prostor izven cestišča ali na skrajni desni rob.

Na parkirnih prostorih bodo voznike usmerjali prometni uslužbenci. Zato ne parkirajte samovoljno, ker s tem ovirate promet.

Potniki, ki bodo prispeli v Planico z vlakom, naj od železniške postaje Rateče-Planica do skakalnice v Planici uporabljajo pot, ki je določena za pešce.

Iz pisarne Tajništva za notranje zadeve OLO Ljubljana

Predstavniki LR Kitajske na uradnem obisku v Londonu

Razgovarjali se bodo o razvoju trgovine

PEKING, 20. marca. (Reuter). Namestnik ministra za zunanjo trgovino LR Kitajske Lu Hsu Čang je danes odpotoval v Veliko Britanijo, kjer bo ostal tri tedne na uradnem obisku. Lu Hsu Čang je najvišji funkcionar vlade LR Kitajske, ki je doslej uradno obiskal Veliko Britanijo kot gost britanske vlade.

V kitajski delegaciji, ki jo vodi Lu Hsu Čang, je še več visokih vladnih funkcionarjev. Delegacija bo obiskala več britanskih industrijskih podjetij in proučila s funkcijami britanske vlade možnosti za razvoj trgovine med Veliko Britanijo in Kitajsko.

V Pekingu tega obiska sploh neomejeno uradno komentirati, medtem ko mu britanski krogi pripisujejo velik pomen. Čeprav niso prepričani o tem, da se bo takoj naglo razširila delavna trgovina med obema državama, ki ni kdove kako razvita, pa so prepričani, da bo obisk položil temelje za razširitev trgovine v prihodnosti.

Trgovinska izmenjava med Veliko Britanijo in LR Kitajsko je bila lani najmanjša po letu 1955. Britanski diplomati pravijo, da je glavni razlog za to v slabih kmetijskih proizvodnjah LR Kitajske v zadnjih nekaj letih in v tem, da je šlo precej kitajskih deviz za transportne stroške pri nabavi ogromnih količin žita od Kanade in Avstralije.

Med obiskom kitajske delegacije v Londonu naj bi dogovorili tudi datum, ko bodo odprli v Pekingu britansko industrijsko razstavo.

Iz včerajšnje tretje izdaje

Pred sestankom sveta NATO

Paris, 19. marca. (AP—Reuter). Britanski zunanji minister Mongi Slim je danes prišel v Pariz, kjer se bosta udeležila jutrišnjega sestanka stalnega sveta NATO, na katerem bodo razpravljali o večstranski jedrski oborožitvi. Pred tem sestankom se bo Home srečal tudi z generalnim sekretarjem Atlantske zveze Stikkerjem, po sestanku pa naj bi bilo v britanskem veleposlanstvu kosilo, na katero so povabili francoskega zunanjega ministra Couve de Murvilla, ki pa je povabilo odklonil. Zvečer se bo Home vrnil v London. Zahodnonemški obrambni minister von Hassel, ki je danes prispel v Pariz iz Londona, kjer se je razgovarjal o vprašanjih v zvezi z ustanovitvijo jedrske sil NATO, se je takoj po prihodu sestel najprej z generalnim sekretarjem Atlantske zveze Stikkerjem, nato pa z vrhovnim poveljnikom sil NATO v Evropi generalom Lemnitzerjem, medtem ko se bo jutri sestel še z nekaterimi vodilnimi vojaškimi osebnostmi tega pakta.

delegacije ministru za promet El Emriju poslanico za jemenskega predsednika El Salala.

Tunizijski protest proti jedrskemu poskusu v Sahari

Tunis, 19. marca. (MEN—MAP). Tunizijski zunanji minister Mongi Slim je danes obiskal francoskega veleposlanika in ga opozoril na odpor svoje vlade proti vsem jedrskim poskusom, zlasti v Afriki. Hkrati ga je opozoril na težke posledice, ki jih je drski poskusi lahko imajo v arabskem svetu in v vsej Afriki. Od veleposlanika je zahteval, naj posreduje francoski vladi protest tunizijske vlade proti temu poskusu.

Tudi sekretariat konference »svet brez bomb«, katerega sedež je v Akri, je poslal protestno noto francoski vladi zaradi jedrske eksplozije v Sahari.

Opravičilo Washingtona

Washington, 19. marca. (AP) State Department je nočjo objavil, da so napačno tolmačili izjavo o »ekonomistični infiltraciji« v brazilski vladi ter je izrazil obžalovanje zaradi smajnega in nezadovoljstva v zvezi s tem. Sporočilo, ki so ga objavili kot odgovor na nekatera vprašanja na tiskovni konferenci in ki ga imajo za opravičilo washingtonske vlade, izraža prepričanje, da ta primer ne bo razbil osnov solidnega sodelovanja med obema državama.

Delegacija SZDLJ na poti po Bolgariji

Sofija, 19. marca. (Tanjug). Delegacija SZDLJ pod vodstvom Dušana Petrovića je po kongresu Domovinske fronte odpotovala večer iz Sofije v notranjost Bolgarije, kjer je po obisku krajev Pleven in Ruse nočjo prispela v Trnovo, od koder bo nadaljevala pot v Plovdiv in se nato vrnila v Sofijo.

Norman Acton prispel v Beograd

Beograd, 19. marca. (Tanjug). Generalni sekretar svetovne federacije bivših borcev Norman Acton je nočjo prispel z letalom iz Pariza v Beograd, kjer bo med dvodnevno bivanjem izmenjal predstavitve zveznega odbora Zveze združenih borcev NOV Jugoslavije mnenja o nekaterih vprašanjih v zvezi z X. generalno skupščino svetovne federacije bivših borcev, ki bo v začetku maja v Københavnu.

Arturo Calabria predaval v Kopru

Koper, 20. marca. (Tanjug). V okviru sodelovanja okrajnega sindikalnega sveta v Kopru in pokrajinske organizacije italijanske Generalne konfederacije dela v Trstu je sekretar nove Trsta delavske zbornice Arturo Calabria na povabilo koprškega občinskega sindikalnega sveta danes v Kopru predaval o osnovnih značilnostih sindikalnega gibanja v Italiji in o dejavnosti italijanske Generalne konfederacije dela.

Cyrankiewicz se je vrnil v Varšavo

Varšava, 19. marca. (Tanjug). Predsednik poljske vlade Cyrankiewicz se je po uradnem obisku v Mehiki vrnil v Varšavo, kjer se je sestel z generalnim sekretarjem OZN U.タントm, kakor tudi v Rimu, kjer se je razgovarjal s premierom Fanfanijem in drugimi italijanskimi državniki, nočjo z letalom vrnil v Varšavo.

Arefova poslanica El Salalu

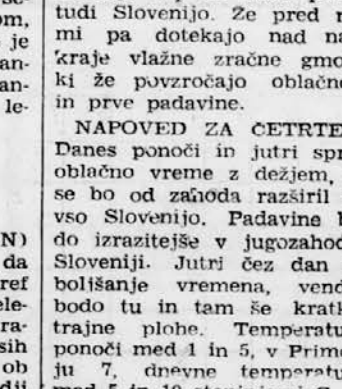
Kairo, 19. marca. (MEN) Bagdadski radio poroča, da se je iraški predsednik Aref danes s člani jemenske delegacije, ki je na obisku v Iraku, razgovarjal o odnosih med obema državama ter ob tej priložnosti izročil vodji

Češkoslovaški skakalci za Planico

Praga, 19. marca. (CTK) — Češkoslovaška smučarska zveza je določila skakalce Rudolfa Doubeka, Josefa Matouška in Jiji Raska, ki jo bodo zastopali na letošnjem tradicionalnem tekmovanju v Planici.

STANJE 20. MARCA: Poročje nizkega zračnega pritiska se izrazi zahodne Evrope širi na vzhod. Frontalne motnje so vzlele zahodno obrobje Alp in bodo prešle tudi Slovenijo. Ze pred niti pa dotekejo nad naše kraje vlažne zračne mase, ki že povzročajo oblačnost in prve padavine.

NAPOVED ZA CETTEREK: Danes ponoči in jutri sprva oblačno vreme z dežjem, ki se bo od zahoda razširilo na vso Slovenijo. Padavine bodo tu in tam še kratkotrajne plohe. Temperature ponoči med 1 in 5, v Primorju 7, dnevne temperature med 5 in 10 stopinjami C.

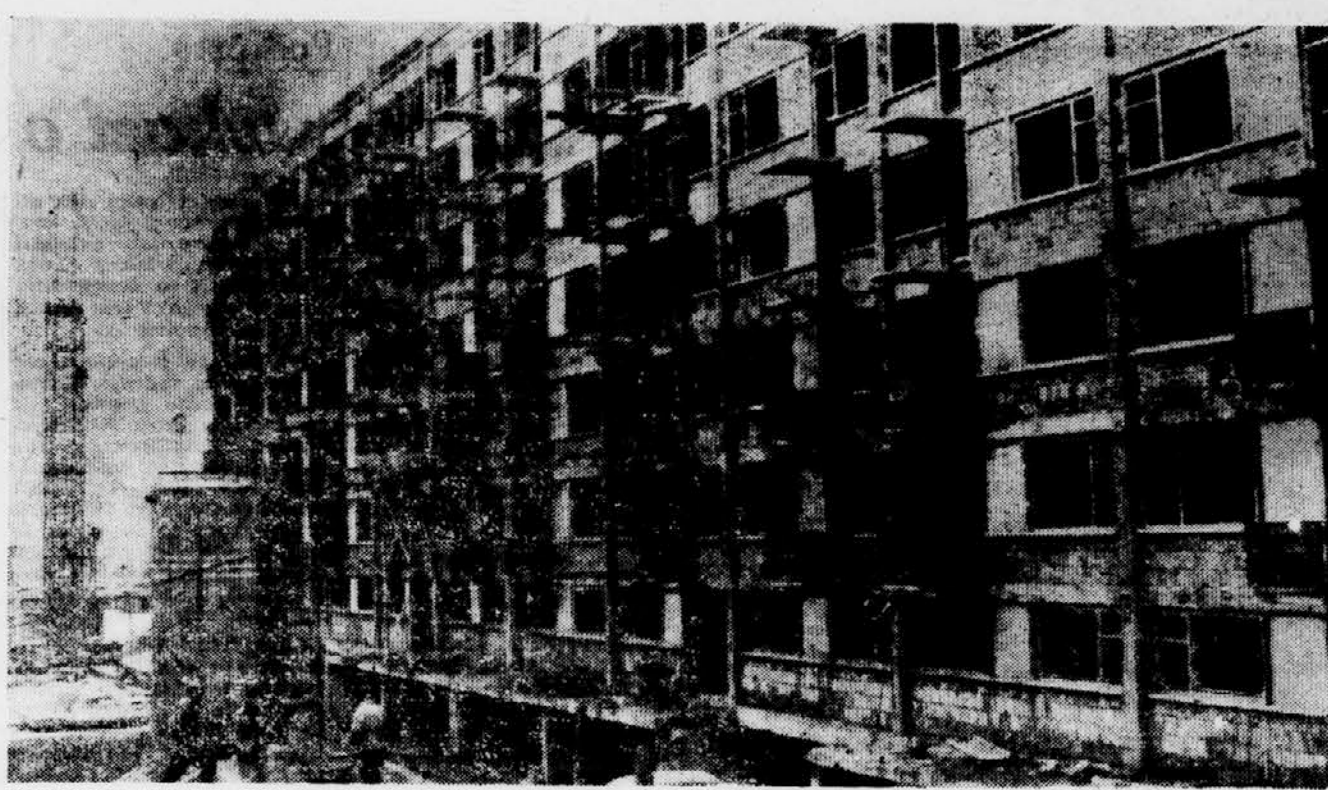

Razširitev kluba študentov ZZA

Študenti zavoda za avtomatizacijo (ZZA), ki so ustanovili svoj klub, so z delom vzbudili zanimanje za to vrsto organizacije in vzgoje bodočih strokovnih kadrov. Tudi študenti tovarne Iskra, ki ima svoje obrate po vsej Sloveniji, se želijo vključiti v novi klub.

Tako se bo klub študentov zavoda za avtomatizacijo s pristopom iskrinskih študentov močno razširil, kar bo nedvomno še izboljšalo njegovo delovanje. Ker bo klub združeval študente zavoda za avtomatizacijo in iskrinske študente, se bo od sedaj dalje imenoval Klub študentov Iskra.

Na sestanku vseh članov Kluba študentov ZZA so sprejeli idejo o razširitvi kluba. Enoglasno je bil sprejet predlog, naj bi novi klub deloval v dveh sekcijah, in sicer prvi v okviru ZZA, drugi pa v okviru Iskre. Tako bi delo pri vzgoji študentov, kar je osnovna naloga kluba, res lahko potekalo specializirano glede na bodoča delovna mesta, kjer bodo po končanem študiju zaposleni. Skupne probleme in naloge obeh sekcij pa bi reševal koordinacijski odbor Kluba študentov Iskra.

NAJVEČJA STANOVANJSKA STAVBA ZA BEŽIGRADOM: Dolenjsko gradbeno podjetje gradi v Einspillerjevi ulici za Bežigradom največjo stanovanjsko stavbo v občini, ki bo vseljiva do novembra. Zgradba ima 126 stanovanj, ki so v glavnem že vsa razprodana. Stanovanja so različna: od enosobnih do štirisobnih in garsonjer. Foto: Selhaus

Tekmovanja za dan mladosti

LJUBLJANA, 20. marca. — V letošnje praznovanje dneva mladosti se bo tako kot prejšnja leta vključila tudi ljudska tehnika. Okrajni odbor je včeraj organiziral prvi posvet, na katerem so se domenili za vrsto razstav in prireditev na sam dan mladosti — v soboto, 25. maja.

V Tivoliju bo v soboto lov na mišice. Pionirsko-radionat na radiomaterijskih klubih Ljubljana bodo iskali kje je postavljen oddajnik. Temu zanimivemu tekmovanju se bodo lahko pridružili tudi pionirji, ki niso člani radioamaterskih klubov. Na kopališču »Ilirija« bodo dopolne organizirali tekmovanje številnih vodnih modelov. Člani brodarstva društva in ostali bodo spustili po gladini bazena številne vodne modele. Gliserje, ki rabijo več prostora, in vodene motorne modele pa bodo spustili po gladini ribnika v Tivoliju. Tu bodo spustili tudi modele jadralnic.

Tekmovanje v čast dneva

mladosti bodo člani aerokluba in drugih modelarskih klubov izvedli verjetno že 24. maja na letališču. Rezultate tega tekmovanja in prikaz modelov pa bodo izvedli 25. maja dopolne na sankalisku v Tivoliju.

V Kržankah bo okrajni odbor ljudske tehnike organiziral razstavo izdelkov pionirjev. Razstavili bodo izdelke, ki jih bodo do začetka razstave izdelali pionirji pri delu v izvenšolskih dejavnostih. Številne razstave bodo organizirali tudi po šolah. V izložbo v centru mesta in v drugih občinah pa bodo razstavili izdelke iz sol in klubov.

J.V.

Večja usmerjenost v izvoz

Značilnosti občinskega družbenega plana Šiške in Medvode

Osnova za planiranje letošnjega družbenega plana občine Ljubljana-Siške in Medvode, so bili uspeh lanskega gospodarskega razvoja obeh občin. Za letošnji družbeni plan Šiške in Medvode, ki ga je sprejel občinski ljudski odbor na zadnji seji, je značilno intenzivno povečanje proizvodnje in storitev ob istostanem zboljšanju produktivnosti. Še posebej pa letošnji plan poudarja usmerjenost v industrijske proizvodnje in izvoz. Takšna usmeritev gospodarstva pa narekuje tudi investicijska vlaganja gospodarskih organizacij v gradnjo in rekonstrukcijo objektov, ki bodo čimprej omogočili večjo proizvodnjo in s tem tudi večji izvoz.

Po letošnjem družbenem planu se bo povečal dohodek obeh občin v primerjavi z lanskim letom za 11,9 odstotkov, kar pomeni, da bo do leta 1963 dohodek na osebo 70 milijard 458 milijonov dinarjev. Industrija kot najmočnejša gospodarska panoga Šiške in Medvode bo letos zabeležila znaten porast fizičnega obsega proizvodnje, in sicer za 10,5 odstotkov, kmetijstvo pa kar za 41,9 odstotkov. Tudi vse ostale gospodarske panoge bodo letos povečale proizvodnjo.

Pomembna postavka v letošnjem družbenem planu Šiške in Medvode je izvoz. Industrijska podjetja pričakujejo, da bodo izvozila letos kar za 2 milijardi 917 milijonov deviznih dinarjev, kar je za 108 odstotkov, več kot lani. Najmočnejši izvoznik je kovinska industrija, saj predstavlja 72 odstotkov celotnega izvoza. Od ostalih industrijskih panog bo izvozila kemična industrija 13,2 odstotka, tekstilna industrija pa za 8,5 odstotkov. Razen industrijskih podjetij pa bo letos izvozilo tudi podjetje Slovenija vino 80.000 hektolitrov vina in drugih alkoholnih pijač.

I.C.

V Ljubljani

včeraj
danes
jutri

● Kooperacija

»Elmas« in »Natta«
»Elmas« in »Natta« iz Lendave pripravljata kooperacijo. Del svojega obrata bo »Elmas« prenesla v Lendavo, kjer je na razpolago dovolj delovne sile. Dejansko bo to pomenilo razširitev proizvodnje tovarne »Elmas«, ki je nabavila 20 strojev za izdelovanje bakelitnih električnih stikal in drugih izdelkov iz bakelita. V Lendavi bodo proizvajali polproizvode, v »Elmas« pa končne izdelke. Kooperacija bodo bržkone izvedli do konca letošnjega leta. Tako bodo v Lendavi zaposlili več kot 100 novih delavcev.

A.P.

● Vič: revija

dramskih skupin

Na letošnji občinski reviji dramskih ansamblov so se doslej predstavile štiri skupine. Prva je dramska skupina KUD z Dobrave uprizorila v Velikih Laščah Finčgarjevo ljudsko igro »Naša krika, kulturno-umetniško društvo iz Polhovca gradca pa se je v Notranjih gorah minulo nedeljo predstavilo z dramo Miška Kranjca »Pot do zločinca«. Po tej uprizoritvi so igralci iz Trnovca v Polhovem Gradcu prikazali Trifunovičev pravljico »Povest o carju in pastirju«, na Brdu pa je KUD Barje postavilo na oder komedijo »Den odliha«. To nedeljo bo KUD z Lavrice uprizoril v Velikih Laščah komedijo »Premeteno dekle«, dramski ansambel z Škoflje pa v Notranjih gorah komedijo Hansa Weigla »Namišljeni zdravnik«. Za zaključek revije bo ansambel iz Notranjih goric gostoval s »Kvadratu krogov« v Polhovem Gradcu, prosvetno društvo iz Horjula pa na Brdu s Torkarjevo dramo »Pozabljeni ljudje«.

(16)

BEŽIGRAD — USLUZBENE SE PREDSTAVLJA. V vrsti ukrepov za izboljšanje poslovanja občinske uprave so na Oblo Ljubljana-Bežigrad razen strokovnih seminarjev in posebnega nagradnega tekmovanja med uslužbenci in oddelki v čimboljših odnosih do občanov uvedli še tablice s primkom in imenom, ki jo bo odsej imel vsak uslužbenec pred seboj na mizi. — Na sliki: tajnik Oblo Ljubljana-Bežigrad Ivan Levstik za svojo delovno mizo.

N. L.

Foto: Selhaus

● Vič: pred sprejetjem družbenega načrta in proračuna

V soboto bosta oba zbora občinskega ljudskega zbora na ločenih sejah obravnavala predlog letošnjega družbenega načrta in proračuna. Hkrati bosta zbora razpravljala tudi o predlogu odloka o potrditvi zaključnega računa občine za lansko leto, o predlogu odloka o razglasitvi godov zelenega pasu na območju občine itd. Razen razprave o nekaterih pripojitvah gospodarskih organizacij bodo na seji imenovali tudi nov šolski odbor osnovne šole v Trnovem.

(16)

● Nova servisna delavnica za tovarnjake

Podjetje za generalni remont avtomobilov »Avtoobnova« gradi na Titovi cesti novo servisno delavnico. V njej bodo popravljali samo tovarnjake, za osebne avtomobile pa bodo preuredili sedanjo delavnico za Bežigradom, če bodo za to dobili kredite. Obkroževati jo bo prišla konec maja in bo delala neprekinjeno ves dan; v njej bo zaposlenih kakih 400 delavcev. Podjetje »Avtoobnova« gradi to delavnico iz lastnih sredstev.

A.P.

● Predavanje o raziskavah na Färerskih otokih

Slovensko etnološko društvo bo jutri pripravilo predavanje o raziskavah na Färerskih otokih. Predavanje bo v prostorih etnografskega muzeja, predaval pa bo kustos Pavla Struželj, ki je lani proučevala kulturo in življenje prebivalstva Färerskih otokov. Predavanje bodo spremljali barvni diapozitivi.

A.P.

Madžari: »Začeli bomo s Planico«

Tudi avstrijski smučarski skakalci že na Bledu

PRVIKRAT GOSTJE PLANICE — Madžarski skakalci se bodo tokrat prvokrat udeležili smučarskih poletov. Na shki od leve proti desni: Laszlo Csavas, Tomas Sudar, Henrik Ferenc (trener) in Ende Kiss. Foto: E. Selhaus

Bled, 20. marca. Za sovjetskimi skakalci in reprezentanco DR Nemčije so prispeli semkaj tudi madžarski skakalci, danes popoldne pa še avstrijska reprezentanca. V avstrijski ekipi so Max Golsner, Waldemar Heigenhauser, Herbert Schiffer, Sepp Lichtenegger, Peter Müller in vodja ter trener Sepp Bradl, medtem ko bo šest članov reprezentance Baldu Preiml se prispele; madžarsko reprezentanco pa sestavljajo Laszlo Csavas, Tomas Sudar, Ende Kiss in vodja Henrik Ferenc. Vsi skakalci so nastanjeni v hotelu Toplice, kjer pričakujejo nočjo še ostale udeležence letošnjih poletov v Planici, ekipe Poljske, ČSSR, Zah. Nemčije, Norveške, Finske in ostale.

Dopolodne so se skakalci DR Nemčije, SZ in Madžarske odpeljali z Bleda v Planico, kjer so trenirali na 80-metrski skakalnici in si hkrati ogledali še sosednjo veliko skakalnico, napravo, na kateri se bodo pomerili v petek, soboto in nedeljo. Ker je bil to povsem neuraden trening, ob skakalnici sploh niso bile zatakne oznake za dolžine.

Madžarski skakalci, ki so to pot prvokrat gostje Planice in bodo sploh prvi nastopili na veliki skakalnici, so posebej zanimivi, seve ne kot favoriti, marveč kot zastopniki naroda, ki si šele utira pot v mednarodno arenjo. Njihov vodja Henrik Ferenc pravi, da se njihovi skakalci že močno že spoznati s poletom, s hitrostjo na veliki skakalnici, skratka: v Planico jih je

prignala želja, da zorejo v ledino. Madžarski prvak Csavas se je na nekaterih letošnjih tekmovanjih že dokaj izkazal; v Garmischu je na primer zasedel 24. mesto. Kajpada Madžari niso vajeni velikih skakalnic, saj je na največji domači skakalnici Kiss dosegel zmago 69 m. Kakor zatrjujejo madžarski skakalci, so hoteli začeti prav s Planico, ker vedo, da je ta skakalnica med tremi najbolj varna.

Člani organizacijskega komiteja so si danes ogledali zadnja pripravljajna dela v Planici in ugotovili, da je pod skakalnico veliko več parkirnega prostora kakor je kazalo splošno. Do tal so odstranili sneg, tako da bodo avtomobilisti lahko nemoteno parkirali motorna vozila. Napelke za osebne avtomobile in avlobuse so se zmeraj na voljo pri vseh poslovalnicah Komasa.

Bled, ki se polni s skakalci, gosti planiste prireditve, domačini in tujini novinarji, je že dobil praznično podobo. Ob cestah so danes popoldne, zavirale državne zastave, pred hoteli pa se ustavljajo čedalje več avtomobilov s planističnimi gosti. J. D.

TUDI AVSTRIJSKI ŽE NA BLEDU — Včeraj popoldne so prispeli na Bled avstrijski skakalci za Planico. Od leve proti desni: Lichtenegger, Heigenhauser, Müller, Golsner in Schiffer. Foto: E. Selhaus

Naš fotozapisek

RADOVEDNEŽI NA STOPNICAH — Toplo spomladansko sonce je privabilo tudi te-le mlade psičke. Foto: F. Jurač

Iz današnje druge izdaje

KRANJ — V občini se je lani bruto proizvodnja v kmetijstvu povečala za 12%, in je znašala 1923 milijonov dinarjev. Povečanje gre predvsem na račun živinoreje. Nezadovoljiva je bila odkupna politika, ki je bistveno vplivala na količino in ceno blaga. Letos bo kmetijsko gospodarstvo Kranj, ki bo po priključitvi kmetijskega posestva v Zalnici zavzelo vse družbene kmetijske obrate na območju kranjske ravnine in Sorškega polja, investiralo v osnovna sredstva več kot milijardo din.

NOVO MESTO — Medtem ko so lani dali za socialno varstvo v občini 29,5 milijona dinarjev, je letos predvideno za te potrebe več kot 41 milijonov dinarjev.

CRNOMELJ — Krajevne organizacije SZDL v občini so lani zbrale 7.500.000 dinarjev, ki so jih namenili za uslužbovne dejavnosti, za gradnjo gasilnih domov itd.

LITJIA — Letos bodo v občini povračili izvoz za 63%, predvsem tovarna usnja in krzna v Smartnem, lesna industrija ter predelavnica v Litliji.

Iz današnje prve izdaje

MARIBOR — Za v družbenem planu okraja so predvidena letos za ceste znatno višja sredstva. Po predračunu bo cestni sklad razpolagal letos za 874.818.000 dinarjev, ško da, ki jo je povzročila letošnja zima na cestah, še ni ocenjena, je pa velika. Najbolj so prizadete ceste iz Murske Sobotice proti zahodu pa tudi proti vzhodu, tako da so nekatere morali zapreti, ker so kamioni običajni v razmahnem cestništvu. Najhuje so poškodovane ceste iz Ljutomerja, ki je trenutno povsem odrezan od cestnega omrežja in dosegljiv samo z vlakom.

MEŽICA — Rudnik svinec bo v svoji tovarni »Vesna« v Mariboru povečal proizvodnjo akumulacij, ki jih bodo izdelali za polovico več kot lani.

SALOVC — Na rednem mesečnem sestanku osnovne organizacije ZK so govorili predvsem o nedelavnosti mladine. Vzrok za to je največ v tem, da odhajajo mladi na sezonsko delo. Podobno je tudi v okoljskih vaseh, razen Hodošu, kjer je manjšinska mladina zelo delavna.

ŠKOFJA LOKA

Z združitvijo racionalnejša uporaba

Podjetje Transturist v Škofji Loki je bilo ustanovljeno leta 1954. Z načrtnim razvojem so kmalu presegli potrebe občine in se v nekaj letih razvili v najmočnejše tovrstno podjetje na Gorenjskem. Zdaj imajo že 40 modernih avtobusov in 29 tovornjakov. V sezoni vzdržujejo 34 rednih in 12 delavskih prog po Gorenjski in vsej Sloveniji.

Vse doslej so skoraj vsa razpoložljiva sredstva vlagali za nova vozila in modernizacijo voznega parka. Hkrati pa niso dovolj skrbeli za garaže in mehanično delavnico, kar se je zlasti pokazalo v letošnji zimi. Zato so se prej sklenili, da bodo letos vsa razpoložljiva sredstva porabili za razširitev in ureditev mehanične delavnice. Zato v družbenem planu za letošnje leto ne predvidevajo niti povečanja prevoženih kilometrov niti večje realizacije. Z ureditvijo delavnice bodo zlasti omogočili nemoteno kvaliteto delo, ki je bilo sedaj v mrazu ali slabem vremenu šestkrat ovirano.

Ob povečevanju obsega dela pa podjetje stalno skrbi tudi za stanovanje zaposlenih. Doslej so kupili že 27 stanovanj. Podjetje se je tudi lotilo servisne službe za osebne avtomobile. V ta namen so lani že uredili na Bledu, kjer imajo svojo poslovalnico, servisno službo za vozila Zastava, v prihodnje pa nameravajo tako servisno službo uvesti tudi v Škofji Loki.

Zaradi tovrstnih podjetij v Sloveniji in medsebojne konkurence na posameznih prometnih odsekih so bili čisti primeri, da je v razmahu pol ure vozilo tudi po pet ali šest avtobusov različnih podjetij bolj ali manj praznih. Zato je Transturist že več let sodeloval s sorodnimi podjetji, zlasti s podjetjem Ljubljana-transport.

To tesno sodelovanje obeh podjetij je letos privedlo do združitve Transturista s podjetjem Ljubljana-transport. V podjetju zagotavljajo, da je na združitvi vplivala potreba po racionalnejšem izkoriščanju razpoložljivih prevoznih sredstev.

V.P.

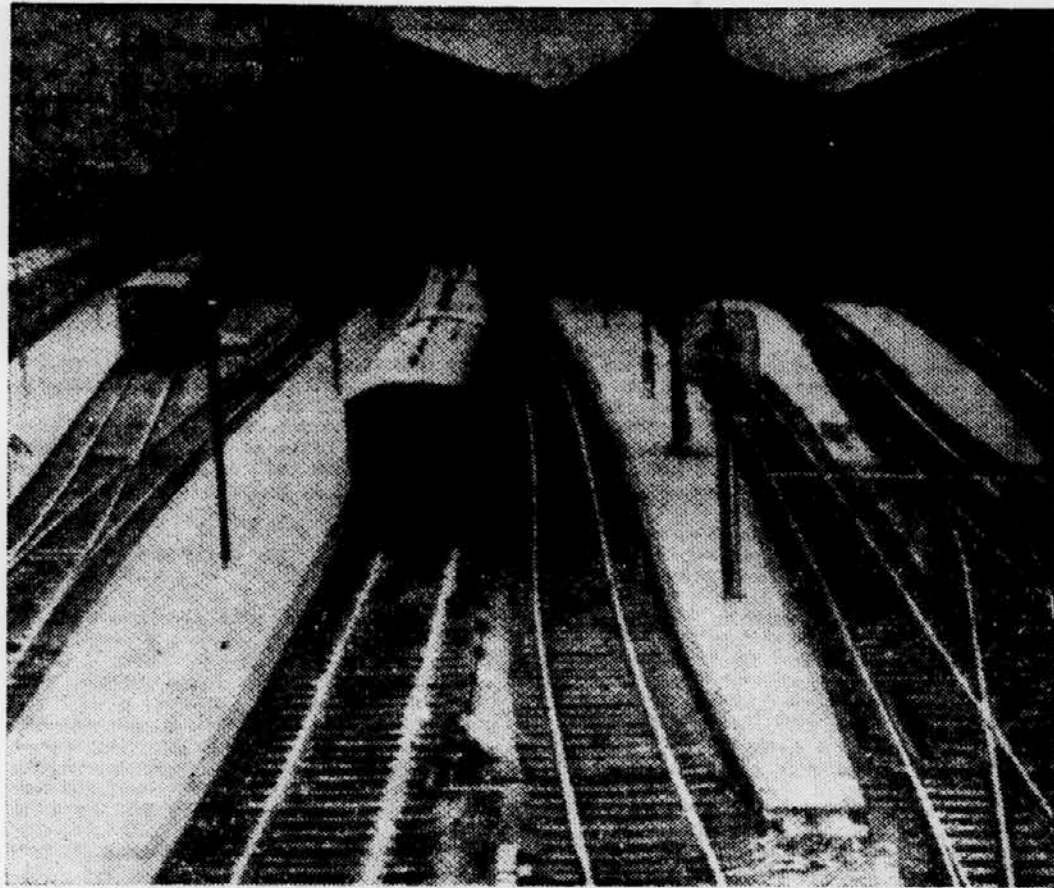
Povečane prometne storitve

V občini Ljubljana-Center se bo letos obseg prometnih storitev bržkone povečal. Najbolj se bo povečal poštni promet (11%), nato cestni (3 odstotke), medtem ko se železniški promet ne bo bistveno. Razveseljivo je, da bodo letos v primerjavi z lanskim letom zmanjšali število zaposlenih za 2%, s čimer se bo produktivnost povečala za 24%. Blagovni prevozi bodo letos narasli za približno 3%, potniški prevozi pa bodo ostali približno enaki kot lani.

E. J.

RAZSTAVA O POKLICIH — Ena večjih akcij v Sloveniji v marcu, mesecu poklicnega usmerjanja, bo slikovna razstava o poklicih v Kamniku, ki jo bodo odprli v nedeljo, 24. t. m. Organizirajo jo zavod za zaposlovanje delavcev s sodelovanjem istoimenskega zavoda z Jesenic. Geslo razstave bo: »Kam po končanem šolanju?« V barvnih slikah bo prikazanih 140 različnih poklicev v industriji, obrti, trgovini, prometu, zdravstvu, solstvu, itd. Razstava ima namen, seznaniti mladi, ki bo letos končala obvezno šolanje, z različnimi poklici in delovnimi mesti ter informirati učence o šolah II. stopnje ozir. višjih in visokih šolah ter o pogojih za sprejem. V ta namen bo zavod izdal posebne prospekte s kratkimi opisi poklicev in delovnih mest v 19 strokah, s poudarkom na pogojih in zahtevah bodočega poklica. V publikaciji »Poklicno usmerjanje« pa bo mimo pripevka nekaterih strokovnjakov, ki že od vsega začetka sodelujejo v službi poklicnega usmerjanja, prikazano dosedanje delo zavoda na tem področju. Na sliki: tudi pek je eden izmed poklicev, ki imajo zdaj zanj premalo zanimanja.

PRAZNI TIRI — Francoski rudarji stoje že tri tedne prekrizanih rok. Pridružili so se jim tudi drugi delavci. Na sliki vidimo prazne ture v Parizu ob 24 urni stavki železničarjev. Kaže, da se je tudi de Gaulle odločil za neomejeno stavko v upanju, da bo iz igre izključil sindikate, kot je med alžirsko krizo parlament in med referendumom politične stranke.

Foto: AP

ZNANILCI TURISTIČNE POMLADI — Po naših cestah so se že pojavili avtomobili s tujimi registracijskimi tablicami, ki oznanjajo, da se bo letos turistična pomlad pričela pred koledarsko.

Foto: E. Selhaus

SPREJEM ZA NAŠE SKAKALCE — Predsednik častnega odbora letošnje planiške prireditve Albert Jakopič-Kajtimir je priredil včeraj v klubu poslancev v Ljubljani sprejem za naše skakalce, ki nastopajo letos v Planici.

Foto: Svabič

RAZSTAVO ITALIJSKEGA INDUSTRIJSKEGA OBLIKOVANJA so sinoči odprli v spodnjih prostorih Moderne galerije v Ljubljani. Razstava je doslej obšla že Beograd, Zagreb in Sarajevo.

Foto: Svabič

Nadaljevanje s prve strani

Raste naša kreditna sposobnost

ditne politike ZIS smo ustvarili zelo ugodne pogoje za dobičkanje kratkoročnih kreditov za potrebe prometa, za premaganje sezonskih in drugih težav v liberalizaciji proizvodnje in formiranju zalog, ki nimajo značaja trajnih obratnih sredstev. Izhodišče je ideja, da naj gospodarstva organizacija, ki proizvaja blago, katerega prodaja je zagotovljena doma ali v tujini, dobi kredit čim lažje in s čim manjšimi formalnostmi. Vazno je, da s kratkoročnimi krediti ne razširimo finalne potrošnje, ker mora biti ta potrošnja tudi krita s sredstvi iz zasluženega dohodka.

Ko je govoril o dolgoročnem kreditiranju, je Gligorov poudaril, da bo vsaka gospodarska organizacija v skladu s daljšim ali krajšim odlašanjem trošenja pridobljenih sredstev kmalu lahko računala tudi z določenimi koristmi — obrestmi in drugimi ekonomskimi prednostmi. Zato bo lahko v prihodnosti vsaka gospodarska organizacija, samostojen sklad ali ustanova stabilno računala na svoja sredstva iz skladov in na koristi od odgoditve trošenja takšnih sredstev. Kakor se bo ta mehanizem razvijal, tako bodo cednice bolj nepotrebne administrativne intervencije v zvezi z razpolaganjem s sredstvi.

Potem ko je poudaril vlogo Narodne banke, je Gligorov rekel, da morajo biti vse poslovne banke samostojne gospodarske ustanove, ki se naj bolj ravna po ekonomskem interesu in ki niso ekspozitura katere koli politično-teritorialne enote. Gligorov je opozoril tudi na to, da banke dostikrat zahtevajo previseke provizije, da so obrestne mere visoke, da je včasih njihov odnos do posameznih podjetij gospodarskih organizacij neposloven. Lani se je obrestna mera znižala za 1,5%, provizija pa za 0,5%, toda po mnenju Gligorova bi morali še bolj znižati ceno bančnih storitev.

Gligorov je ugotovil, da se je lani plačilni deficit Jugoslavije s tužno znatno zmanjšal. V minulih petih letih se je gibal od 34,2 milijarde din v letu 1959 (en dolar = 300 din) do največ 70 milijard v letu 1961. Lani pa smo zmanjšali deficit na 20 milijard dinarjev.

Poudaril je tudi, da kreditna sposobnost Jugoslavije narasča, ker narasča tudi proizvodnja, posebej pa naša zunanjetrgovinska menjava. Narasča tudi sposobnost Jugoslavije, da daje kredite drugim državam za pospeševanje gospodarskega sodelovanja z njimi.

Jugoslavija je postala nedavno zadržana članica GATT (Splošni sporazum o carinah in trgovini), je rekel Gligorov, kar nalaga našemu gospodarstvu, da v prihodnem obdobju, dokler velja pri nas zadržana carinska tarifa, izboljša pripravo vse potrebno, da se prilagode pogojem večje konkurence na tujem trgu.

Odbori Zvezne ljudske skupščine

ekspozice člana ZIS Džemala Bijičevića o dejavnosti sekretariata za delo.

Odboru za socialno politiko in ljudsko zdravstvo ter odboru za vprašanja dela in socialnega zavarovanja je sekretar ZIS za zdravstvo Moma Marković

Marina Cetinić

lavcev in da se je sprostila ustvarjalna pobuda delovnih kolektivov za bolj racionalno delo in za bolj komercialno poslovanje.

Marin Cetinić je potem govoril o sistemu poslovanja prekmorskega trgovinskega podjetja, v katerem so nastale lani pomembne spremembe, katerih cilj je bil, še bolj vključiti to pogoje v gospodarski sistem in izločiti administrativno urejanje gospodarskega poslovanja. Zda imam razmeroma razvito prekmorsko ladjevo, ki šteje približno 190 ladij z zmogljivostjo blizu 900 000 brt. in ki prepelje letno kakih 9 milijonov ton blaga. Samo lani smo imeli od trgovinskega podjetja približno 35 milijonov dolarjev čistega dohodka.

Kor sedanj sistem obratovanja osebnih dohodkov ni neposredno vezan na delo vsakega podjetja, kolektivni morejo dobiti trajnejše gledišče v svoji gospodarski položaj in sredstva, s katerimi razpolagajo. To zavira proces doslednejše organiziranja ekonomskih enot in obratov. Posledica tega je med drugim, da ni delavskih svetov tam, kjer je koncentracija delavcev dokaj velika, kakor so velike železniške postaje, razne druge postaje, kurilnice itd. To je eden izmed bistvenih problemov, ki ga je treba neugotoma ureddi.

Zaradi važnosti in da se pravčasno in točno izvršujejo številni predpisi, ki urejajo upravljanje zemljišč in zgradb v družbeni lastnini, je Izvršni svet razpravljal tudi o teh vprašanjih. Upravne zadeve s področja urejanja imovinskih pravnih odnosov družbene lastnine opravljajo v glavnem imovinske pravne službe pri občinskih ljudskih odborih. Zato je Izvršni svet sprejel pismo predsednikov ljudskih odborov s potrebnimi priporočili v zvezi z organizacijo in delom te službe.

Seja IS LRS

med drugim ugotovljene tudi značilnosti in dosežki uspehi nove organizacije študija na posameznih fakultetah kot tudi uspehi pri uvajanju delitve dohodka in osebnega dohodka.

Predlog zakona o zaključnem računu LRS za leto 1962, zaključni računi republiških skladov in poročila o ljubljanski univerzi za leto 1962 bodo predloženi Ljudski skupščini Slovenije.

Razen tega je Izvršni svet obravnaval poročila o problematiki notranje trgovine, ki ga je predložil republiški sekretariat za trgovino in turizem. Uvodoma navaja poročilo, da trgovina znostaja za razvojem proizvodnih panog

gospodarstva, kar se odraža v nezadostni in nestalni preskrbi prebivalstva oziroma v premajhnosti izbiri blaga. Slabost trgovine je tudi v premajhnosti zmogljivosti prodaje na drobno in v zastarelem načinu poslovanja. Poročilo obravnava še nekatere druge aktualne probleme trgovine, analizira vzroke opisanih problemov in zavzema stališče glede nadaljnega razvoja in za odpravo slabosti v tej gospodarski panogi.

Sprejet je bil odlok o določitvi investicijskih objektov, za katere bo izdal dovoljenja za graditev Sekretariat za industrijo in obrt. Odlok predvideva, da bo omenjeni sekretariat izdal dovoljenja za objekte, ki so v konstruktivnem pogledu zelo zahtevni bodisi glede dimenzij, obtež ali specifičnih konstrukcij, dalje za železniške proge, ceste I. in II. reda, luke in letališča, osrednje umetniške institucije, večje dvorane, zdravstvene zavode in nekatere druge objekte.

Da bi se dosegel hitrejši razvoj uslužnostne obrti, ki so glede na naraščanje potreb še vedno močno deficitarne, je Izvršni svet sprejel odlok o zmanjšanju dohodnine za vse uslužnostne obrti in obrti podobnih dejavnosti. Po tem odloku se za te delavnosti zmanjša dohodnina za 20 odstotkov.

Sprejeta je bila odločba o oprostitvi in znižanju družbenih dajatev zavodov za pravno pomoč. Odlok Izvršnega sveta o določitvi akontacije dohodnine ter občinskih določil od kmetijstva za drugo tromesečje 1963 določa, da občinski ljudski odbori na svojem območju določijo akontacijo za čas od 1. aprila do 30. junija 1963 v višini najmanj 26% od dohodnine in občinske določi, ki sta bili odmerjeni kmetijskim gospodarstvom za minulo leto.

Sprejet je bil še sklep o programu gradnje sodnih poslopj in uporabi sredstev iz 1. člena zakona o načinu uporabe dodatnih sredstev za gradnjo sodnih poslopj v letu 1963. Zaradi važnosti in da se pravčasno in točno izvršujejo številni predpisi, ki urejajo upravljanje zemljišč in zgradb v družbeni lastnini, je Izvršni svet razpravljal tudi o teh vprašanjih. Upravne zadeve s področja urejanja imovinskih pravnih odnosov družbene lastnine opravljajo v glavnem imovinske pravne službe pri občinskih ljudskih odborih. Zato je Izvršni svet sprejel pismo predsednikov ljudskih odborov s potrebnimi priporočili v zvezi z organizacijo in delom te službe.

Alžir zahteva revizijo

zemske jedrske eksplozije v Sahari. Sirija je danes poslala francoski vladi uradni protest zaradi jedrske eksplozije v Sahari. Etiopijski list »Voice of Ethiopia« ostri kritizira Francijo zaradi droških poskusov v Sahari, ki ogrožajo življenje afriškega prebivalstva.

Danska organizacija za boj proti atomski oborožitvi je danes organizirala demonstracije pred francoskim veleposlaništvom v Københavnu. Iz Washingtona pa poročajo AFP, da tamkaj vladata smoln in zmedenost zaradi francoske jedrske eksplozije v Sahari.

Telegrami

BOLGARSKO-KITAJSKI KULTURNI SPORAZUM — PEKING. Tu so včeraj podpisali sporazum o kulturnem sodelovanju med Bolgarijo in LR Kitajsko v tem letu.

NOVA VELIKA STAVKA NA JAPONSKEM — TOKIO. Konec tedna bodo začele stavke sindikalne organizacije, vključene v Splošno zvezo sindikatov in v »Svet neutralnih sindikatov«. To bo četrti val v pomladanski ofenzivi sindikatov v boju za višje meze.

KEITOVA POSLANICA BOIGNYU — BAMAHO. Malijski zunanji minister Basema Bocum je odpotoval na uradni obisk v Slonokoščeno obalo z osebno poslanico malijskega predsednika Modiba Keite predsedniku Slonokoščene obale Hophouet-Boignyju. Minister Bocum bo obiskal tudi Gano in Zgornjo Voltu.

SVICARSKI PRISPEVEK ZA OZN V KONGU — NEW YORK. V OZN so objavili, da je Svica, ki ni članica OZN, prispevala vsoto 350.000 dolarjev na račun stroškov za operacije sil OZN v Kongu.

FJODORENKOV PISMO U TANTU — NEW YORK. Stalni sovjetski predstavnik v OZN, Fjodorenko je poslal generalnemu sekretarju OZN U Tantu pismo zoper politiko rasne diskriminacije v Južni Africi.

LAOSKI KRALJ PODPRL KAMBOŠKE TEZNEJE — PNOM PENH. Savang Vatana, laoski kralj, ki je na uradnem obisku v Kambođi, je podprl prizadevanja te države, da bi dobila mednarodna jamstva za svojo neutralnost in omejevalno integriteto.

PRAVILNIK ZA ZATIRANJE SVINJSKE IN KOKOSKE KUGE — BEOGRAD. Sekretariat Zveznega izvršnega sveta za kmetijstvo in gozdarstvo je objavil pravilnik o ukrepih in postopku za preprečevanje, zatiranje in izkoreninjanje svinjske in kokoske kuge, po katerem je treba dvakrat letno obvezno cepiti svinje in perutnino proti tem boleznim.

13 MILIJONOV DOLARJEV DEVIZNEGA PRILIVA — REKA. Jugoslovanska linjska plova na Reki je dosegla lani svoj največji dosežani uspeh. Kljub neugodnemu stanju na svetovnem pomorskem trgu je imela blizu 11% več poslov kakor predlanskim. Kolektiv je bil skupnosti nad 13 milijonov dolarjev čistega deviznega dohodka ali blizu 1,700.000 dolarjev neutralnost in omejevalno integriteto.

Pa še to

MOČNI IN NEVARNI — Zunanji minister ZSSR Gromiko: »Pri sedanjem mednarodnem položaju je najnevarnejše to, da lahko sprožijo novo vojno tudi šibki in slabotni.«

Norveška vojaška pogajanja v ZDA Oslo, 20. marca. (AP) Komandant norveške vojske generalmajor Poul Frisvold je danes izjavil, da bo »sedanja norveško-ameriška pogajanja o vojaški pomoči« odločila za norveški dolgoročni obrambni program kakor tudi za opremo raznih rodov norveške vojske.

V Washingtonu se ta teden mude norveški zunanji minister Lange, obrambni minister Harlem in načelnik generalštaba generalmajor Oen, ki se bodo razgovarjali o ameriški vojaški pomoči Norveški s predsednikom Kennedyjem, državnim sekretarjem Ruskom in ameriškim obrambnim ministrom MacNamaram.

Violinist Baloković pri predsedniku Titu Brioni, 20. marca. (Tanjug) — Predsednik republike Josip Broz Tito s soprogom je danes sprejel ugodnega violinista jugoslovanskega rodu Zlatka Balokovića in njegovo soprago in ju zadržal na kosilu.

Izjava predsednika Kennedyja, da je treba ustvariti zid okoli Kube, je naša uspešna odmev v deklaraciji. V njej so predvideni dodatni ukrepi za osamitev Kube in proti »infiltraciji« s Kube na področje Srednje Amerike. Sklenili so posebej ne dogovore o novih ukrepih za opazovanje z morja in iz zraka na področju teritorialnih vod, da bi preprečili »infiltracije« v Srednjo Ameriko. V začetku aprila se bodo sestali notranji ministri držav, sodelujočih na konferenci, da bi proučili ukrepe za omejitve prometa teh držav s Kubo. Ukrepi naj bi začeli veljati takoj. Pričakujejo, da se bodo v kratkem sestali tudi vladni funkcionarji za informacije. Ti naj bi razpravljali o posebnih ukrepih za zatiranje »komunistične propagande« in za propagiranje programa »zveze za napredek«.

Kar zadeva gospodarske načrte za Srednjo Ameriko, je v deklaraciji povedano, da je predsednik Kennedy obetal precejšnjo vsoto kot prvi prispevek ZDA. Deklaracija ne omenja, kolikšna je ta vsota. Voditelji srednjeameriških držav pa so že prej poudarjali, da je potrebna pomoč v znesku 200 milijonov dolarjev. Hkrati so naglašali, da tudi ta vsota ne bi zadostovala, če naj bi »preprečili širjenje komunizma«. Udeleženci konferencie so se strinjali, da je treba pospešiti priprave za ustanovitve carinske unije šestih srednjeameriških držav, da je treba razpravljati o ustanovitvi monetarne unije kar tudi gospodarske skupnosti Srednje Amerike. Precejšnjo pozornost so posvetili tudi izvajanju programa »Zveza za napredek«.

Predsednik Kennedy se danes vrača v Washington.

Predsednik Kennedy se danes vrača v Washington.

Predsednik Kennedy se danes vrača v Washington.

Predsednik Kennedy se danes vrača v Washington.

Predsednik Kennedy se danes vrača v Washington.

Predsednik Kennedy se danes vrača v Washington.

Predsednik Kennedy se danes vrača v Washington.

Predsednik Kennedy se danes vrača v Washington.

Predsednik Kennedy se danes vrača v Washington.

Predsednik Kennedy se danes vrača v Washington.

Predsednik Kennedy se danes vrača v Washington.

Predsednik Kennedy se danes vrača v Washington.

Predsednik Kennedy se danes vrača v Washington.

Violinist Baloković pri predsedniku Titu

Brioni, 20. marca. (Tanjug) — Predsednik republike Josip Broz Tito s soprogom je danes sprejel ugodnega violinista jugoslovanskega rodu Zlatka Balokovića in njegovo soprago in ju zadržal na kosilu.

Izjava predsednika Kennedyja, da je treba ustvariti zid okoli Kube, je naša uspešna odmev v deklaraciji. V njej so predvideni dodatni ukrepi za osamitev Kube in proti »infiltraciji« s Kube na področje Srednje Amerike. Sklenili so posebej ne dogovore o novih ukrepih za opazovanje z morja in iz zraka na področju teritorialnih vod, da bi preprečili »infiltracije« v Srednjo Ameriko. V začetku aprila se bodo sestali notranji ministri držav, sodelujočih na konferenci, da bi proučili ukrepe za omejitve prometa teh držav s Kubo. Ukrepi naj bi začeli veljati takoj. Pričakujejo, da se bodo v kratkem sestali tudi vladni funkcionarji za informacije. Ti naj bi razpravljali o posebnih ukrepih za zatiranje »komunistične propagande« in za propagiranje programa »zveze za napredek«.

Kar zadeva gospodarske načrte za Srednjo Ameriko, je v deklaraciji povedano, da je predsednik Kennedy obetal precejšnjo vsoto kot prvi prispevek ZDA. Deklaracija ne omenja, kolikšna je ta vsota. Voditelji srednjeameriških držav pa so že prej poudarjali, da je potrebna pomoč v znesku 200 milijonov dolarjev. Hkrati so naglašali, da tudi ta vsota ne bi zadostovala, če naj bi »preprečili širjenje komunizma«. Udeleženci konferencie so se strinjali, da je treba pospešiti priprave za ustanovitve carinske unije šestih srednjeameriških držav, da je treba razpravljati o ustanovitvi monetarne unije kar tudi gospodarske skupnosti Srednje Amerike. Precejšnjo pozornost so posvetili tudi izvajanju programa »Zveza za napredek«.

Predsednik Kennedy se danes vrača v Washington.

Predsednik Kennedy se danes vrača v Washington.

Predsednik Kennedy se danes vrača v Washington.

Predsednik Kennedy se danes vrača v Washington.

Predsednik Kennedy se danes vrača v Washington.

Predsednik Kennedy se danes vrača v Washington.

Predsednik Kennedy se danes vrača v Washington.

Predsednik Kennedy se danes vrača v Washington.

Predsednik Kennedy se danes vrača v Washington.

Predsednik Kennedy se danes vrača v Washington.

Predsednik Kennedy se danes vrača v Washington.

Predsednik Kennedy se danes vrača v Washington.

Obvestilo obiskovalcem prireditve v Planici

v dneh 22., 23. in 24. marca 1963

V omenjenih dneh pričakujemo velik obisk prireditelj v Planici. V želji, da bi vsem obiskovalcem zagotovili varno in udobno vožnjo, dajemo naslednja obvestila in priporočila:

V dneh 22. in 23. 3. 1963 bo cestni promet na cesti Ljubljana — Rateče — Planica potekal normalno v obeh smereh. Zaradi znatnega povečanja prometa pa priporočamo voznikom motornih vozil, naj vozijo previdno in v primerni razdalji pri vožnji v koloni.

V petek in soboto bodo vsi vozniki motornih vozil lahko parkirali vozila na parkirnih prostorih v Planici, t.j. v neposredni bližini skakalnice. V nedeljo pa bodo vozniki parkirali vozila na tistih prostorih (v Planici, Ratečah, Podkorenju oziroma Kranjski gori), za katera si bodo oskrbeli ustrezne nalepke.

Iz pisarne Tajništva za notranje zadeve OLO Ljubljana

Potniki, ki bodo prispevali v Planico z vlakom, naj od železniške postaje Rateče-Planica do skakalnice v Planici uporabljajo pot, ki je določena za pešce.

Iz pisarne Tajništva za notranje zadeve OLO Ljubljana

Potniki, ki bodo prispevali v Planico z vlakom, naj od železniške postaje Rateče-Planica do skakalnice v Planici uporabljajo pot, ki je določena za pešce.

Iz pisarne Tajništva za notranje zadeve OLO Ljubljana

Potniki, ki bodo prispevali v Planico z vlakom, naj od železniške postaje Rateče-Planica do skakalnice v Planici uporabljajo pot, ki je določena za pešce.

Iz pisarne Tajništva za notranje zadeve OLO Ljubljana

Potniki, ki bodo prispevali v Planico z vlakom, naj od železniške postaje Rateče-Planica do skakalnice v Planici uporabljajo pot, ki je določena za pešce.

Iz pisarne Tajništva za notranje zadeve OLO Ljubljana

Potniki, ki bodo prispevali v Planico z vlakom, naj od železniške postaje Rateče-Planica do skakalnice v Planici uporabljajo pot, ki je določena za pešce.

Iz pisarne Tajništva za notranje zadeve OLO Ljubljana

Potniki, ki bodo prispevali v Planico z vlakom, naj od železniške postaje Rateče-Planica do skakalnice v Planici uporabljajo pot, ki je določena za pešce.

Iz pisarne Tajništva za notranje zadeve OLO Ljubljana

Potniki, ki bodo prispevali v Planico z vlakom, naj od železniške postaje Rateče-Planica do skakalnice v Planici uporabljajo pot, ki je določena za pešce.

Iz pisarne Tajništva za notranje zadeve OLO Ljubljana

Potniki, ki bodo prispevali v Planico z vlakom, naj od železniške postaje Rateče-Planica do skakalnice v Planici uporabljajo pot, ki je določena za pešce.

Iz pisarne Tajništva za notranje zadeve OLO Ljubljana

Potniki, ki bodo prispevali v Planico z vlakom, naj od železniške postaje Rateče-Planica do skakalnice v Planici uporabljajo pot, ki je določena za pešce.

Iz pisarne Tajništva za notranje zadeve OLO Ljubljana

Potniki, ki bodo prispevali v Planico z vlakom, naj od železniške postaje Rateče-Planica do skakalnice v Planici uporabljajo pot, ki je določena za pešce.

Iz pisarne Tajništva za notranje zadeve OLO Ljubljana

Potniki, ki bodo prispevali v Planico z vlakom, naj od železniške postaje Rateče-Planica do skakalnice v Planici uporabljajo pot, ki je določena za pešce.

Iz pisarne Tajništva za notranje zadeve OLO Ljubljana

Potniki, ki bodo prispevali v Planico z vlakom, naj od železniške postaje Rateče-Planica do skakalnice v Planici uporabljajo pot, ki je določena za pešce.

Iz pisarne Tajništva za notranje zadeve OLO Ljubljana

Potniki, ki bodo prispevali v Planico z vlakom, naj od železniške postaje Rateče-Planica do skakalnice v Planici uporabljajo pot, ki je določena za pešce.

Iz pisarne Tajništva za notranje zadeve OLO Ljubljana

Obvestilo obiskovalcem prireditve v Planici

v dneh 22., 23. in 24. marca 1963

V omenjenih dneh pričakujemo velik obisk prireditelj v Planici. V želji, da bi vsem obiskovalcem zagotovili varno in udobno vožnjo, dajemo naslednja obvestila in priporočila:

V dneh 22. in 23. 3. 1963 bo cestni promet na cesti Ljubljana — Rateče — Planica potekal normalno v obeh smereh. Zaradi znatnega povečanja prometa pa priporočamo voznikom motornih vozil, naj vozijo previdno in v primerni razdalji pri vožnji v koloni.

V petek in soboto bodo vsi vozniki motornih vozil lahko parkirali vozila na parkirnih prostorih v Planici, t.j. v neposredni bližini skakalnice. V nedeljo pa bodo vozniki parkirali vozila na tistih prostorih (v Planici, Ratečah, Podkorenju oziroma Kranjski gori), za katera si bodo oskrbeli ustrezne nalepke.

Iz pisarne Tajništva za notranje zadeve OLO Ljubljana

Potniki, ki bodo prispevali v Planico z vlakom, naj od železniške postaje Rateče-Planica do skakalnice v Planici uporabljajo pot, ki je določena za pešce.

Iz pisarne Tajništva za notranje zadeve OLO Ljubljana

Potniki, ki bodo prispevali v Planico z vlakom, naj od železniške postaje Rateče-Planica do skakalnice v Planici uporabljajo pot, ki je določena za pešce.

Iz pisarne Tajništva za notranje zadeve OLO Ljubljana

Potniki, ki bodo prispevali v Planico z vlakom, naj od železniške postaje Rateče-Planica do skakalnice v Planici uporabljajo pot, ki je določena za pešce.

Iz pisarne Tajništva za notranje zadeve OLO Ljubljana

Potniki, ki bodo prispevali v Planico z vlakom, naj od železniške postaje Rateče-Planica do skakalnice v Planici uporabljajo pot, ki je določena za pešce.

Iz pisarne Tajništva za notranje zadeve OLO Ljubljana

Potniki, ki bodo prispevali v Planico z vlakom, naj od železniške postaje Rateče-Planica do skakalnice v Planici uporabljajo pot, ki je določena za pešce.

Iz pisarne Tajništva za notranje zadeve OLO Ljubljana

Potniki, ki bodo prispevali v Planico z vlakom, naj od železniške postaje Rateče-Planica do skakalnice v Planici uporabljajo pot, ki je določena za pešce.

Iz pisarne Tajništva za notranje zadeve OLO Ljubljana